המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ב', פ' ויצא ב' כסלו תשמ"ח (23 בנובמבר 87)
דף היומי: בבלי — סנהדרין ט"ז, ירושלמי — בבא קמא כ"ב

שנה ל"ט גל' 10948
65 אג"ח כ' מע"מ

[illegible]

יחזקאל 31 מול שוק בוכרים ליד חנות כפתור ופרח

מבצע גדול
הנחות 10% עד 25% *
מחירים מפתיעים ביותר בעיר
על כל קניה מעל 30 ש"ח שי מיוחד חינם
על קניה מעל 100 ש"ח
2 תשלומים שקלים שווים
נמשך מבצע חיסול העסק
של חנות כפתור ופרח
*לא כולל מכשירי כתיבה

סכנה חמורה לצביונה של שבת קדשנו במדינת ישראל:

שופטת עירונית בירושלים ביטלה בפסק דין את אופיו הדתי של יום המנוחה השבועי

קבעה כי האיסור לפתיחת בתי עינוגים בשבת נועד לעצב את תכניו של יום השבת ברוח ההלכה - דבר שהוא מיגבלה לחופש האזרח מטעמי דת ★ זעזוע עמוק בקרב ציבור שומרי השבת בכל רחבי הארץ

מאת סופר "המודיע"

סכנה חמורה לצביונה של שבת קודש ברחבי מדינת ישראל עם פסיקתה של שופטת עירונית בירושלים לבטל מעיקרם את האישומים נגד מפירי חוק העזר העירוני, אשר הואשמו בפתיחת בתי עסק ועינוגים תוך חילולי שבת חמורים ביותר.

השופטת ד"ר איילה פרוקצ'יה, שופטת בית הדין לעניינים מקומיים בירושלים, פסקה בתביעת עיריית ירושלים נגד מפעילי בתי הקולנוע "אורנע" ובית אגרון, כי "חוק העזר" העירוני של ירושלים, האוסר על פתיחת בתי עינוגים בשבת, אינו יכול לעמוד מול הבחינה המשפטית ויש לראותו כמבוטל.

אמציה קפלן, המפעיל של בית הקולנוע בית אגרון, יצחק מזרחי מנכ"ל חברת עזרא פילם בע"מ, המפעיל את קולנוע "אורנע" בירושלים, הואשמו בכך שהפעילו בלילות שבת את בתי הקולנוע להקרנת סרטים מסחריים, בניגוד לחוק העזר העירוני, האוסר פתיחת בתי עינוגים בלילות שבת, לצורך מסחרי.

השופטת פרוקצ'יה קבעה, כי יש לבטל את האישומים נגד הנאשמים. השופטת ביססה את החלטתה על עקרונות חופש הדת וזכויות האזרח בישראל. "איננו סבורים, כי חופש המצפון מוגבל לחופש המחשבה בלבד. אדם הנהנה מחופש מצפון, אין למנוע ממנו את הזכות להגשים את צו מצפונו בדרך של פעולה". אמרה השופטת בפסק דינה. השופטת המשיכה, וקבעה, כי לכל אזרח הזכות להיות על פי השקפת עולמו, באין מפריע, כל עוד אינו עובר על החוק ועל הסדר הציבורי. השופטת קבעה עוד, כי לא ניתן להטיל סייגים על חרותו של הפרט לפעול בהתאם למצפונו ודעותיו. הגבלה כזו יכולה להיות, אך ורק על ידי המחוקק הראשי ולא על ידי מחוקק המישנה, באמצעות חוקי עזר עירוניים. השופטת קבעה, כי התערבות בנושא הקרנות הסרטים בלילות שבת, יכולה להיעשות על ידי חקיקה של הכנסת אך לא על ידי הרשות המבצעת או מחוקק עזר, אלא אם הוקנו לו סמכויות מפורשות בתחום זה, על ידי חקיקה של הכנסת. "אין לאפשר לגוף אשר לו סמכות של חקיקת מישנה בעלת אופי מקומי, להסדיר בעיות דתיות. על הכנסת ולא על העירייה להסדיר עניני דת". לשון פסק הדין.

עוד נאמר בפסק הדין, כי האיסור לפתוח בתי עינוגים בשבת, נועד לעצב את תכניו של יום השבת ברוח ההלכה. שלילת האפשרות מהציבור הרוצה בכך לחבור לו את דרכי בילוי זמנו ביום השבת, פירושה התערבות באורח החיים ובהווית האדם, המעוניין לקיים את יום המנוחה השבועי על פי טעמו וצרכיו.

השופטת קבעה, כי האיסור על הציבור הרחב לקחת חלק בפעולות בעלות אופי בידורי ביום המנוחה השבועי, היא על רקע המגמה ליצור בעיר ירושלים צביון חיים בשבת ברוח ההלכה, כדי להבטיח פגיעה מינימלית בצווי ההלכה. לדעתה, רשות מקומית אינה יכולה להטיל מיגבלות על חופש האזרח מטעמי דת.

עוד קבעה השופטת, כי חוק העזר העירוני, האוסר הפעלת בתי עינוגים בשבת, חוקק שלא בסמכות, מאחר ואין שום חוק של הכנסת המסמיך את הרשות המקומית להגביל את חופש הבילוי של האזרחים בשבת על רקע דתי.

השופטת ציינה עוד, כי לא זו בלבד שחוק העזר ניתן שלא בסמכות, אלא שהוא גם בלתי סביר במידה קיצונית. זאת משום שיש בו: "התערבות שלא לצורך בזכויות האזרח ופגיעה בזכויות יסוד של האוכלוסיה החילונית, מבלי שניתן משקל ראוי לאינטרסים השונים של חלקי הציבור השונים ולצורך לאזן ביניהם כראוי". לדעת השופטת, לא נתן חוק העזר העירוני משקל מתאים לחרויות הפרט החילוני, מול צרכיו ואמונתו של הציבור הדתי, עד כדי כך שהדבר פוגע באופן בלתי סביר באיכות חייו ובתוכני חייו של הציבור החילוני. מכאן, שחוק זה הינו בלתי סביר לחלוטין ודינו להתבטל.

לאור העובדה, כי חוק העזר העירוני ניתן בחוסר סמכות וההא בלתי סביר, קבעה השופטת, כי אין מקום להשיב על האשמות

תגובות נציגי אגודת ישראל:

זעזוע מפסה"ד המסייע למהרסי השבת

ח"כ הרב מנחם פרוש, יו"ר אגודת ישראל בירושלים אמר אמש: "זעזועתי מפסק הדין אך לא הופתעתי. אני מזועזע מכך, שפסק הדין נותן יד למהרסי יסוד היסודות בקיום עם ישראל — שבת קודש. מעולם לא עלה על דעתי, שאנחנו בארץ ישראל יכר לים לחיות לפי פסקי דין של בתי המשפט החילוניים, ובודאי שלא בנושאים הקבועים בתורתנו.

(המשך בעמוד אחרון)

אשר לנדאו תל אביב — ישיבת חברון
רחל בינר שיכון ויזניץ בני ברק
מאורשים
בס"ד, אור ל"ח כסלו תשמ"ח

אלכסנדר מרגלית קרית צאנז-ירושלים
חיה שור סנהדריה המורחבת י-ם
מאורשים
בס"ד, אור ליום ב' ב' בכסלו תשמ"ח

פנחס צבי מגדלוון ק. איתרי — ירושלים
ברכה שטרן רחובות
מאורשים
בס"ד, אור ליום ב' ב' בכסלו תשמ"ח

מי שלקח ביום ד' שעבר
מבית הגר"י פישר שליט"א
שקית סלית ותפילין
הקומה באותיות א.מ.ש.
והשאיר שקית הקומה
באותיות א.ש. מתבקש
להתקשר לטל. 02415661
433150, 422918

מרכז מוסדות ראדושיץ
ע"ש רבוה"ק מראדושיץ זי"ע
רח' חבקוק 3 בני ברק טל. 5790715
ראדושיץ

ברכת מזל טוב חמה ולבבית
נשגר בזה למעייך ידידנו הנגיד היקר והנכבד, אציל הרוח, כביר המעש ורב הפעלים הרב החסיד המפואר
מוהר"ר **יהושע הלר** הי"ו
נו"נ לרבוה"ק מראדושיץ זי"ע
לרגל שמחת נשואי בנו היקר שיחי'
עב"ג נכדת כ"ק
האדמו"ר מאלכסנדר שליט"א
יבנה בנין לתפארת ענף עץ אבות
וממעון הברכות ישפע רוב שמחה ונחת

רדיו טהרן:

הצי האיראני ירה על מסוקים אמריקאיים

ניקוסיה — כוחות הצי האיראני נדן לעבר מסוקים אמריקאיים שניסו להפריע כאשר הצי בדק את המטען של ספינה יוונית במפרץ, מסר אתמול רדיו טהראן.

הרדיו לא מסר אם המסוקים נפגעו, אך ציין, כי הכוחות האיראניים היו "מוכנים לעימות כלא".

הוא מסר מפי מפקד חיל הים האיראני, מוחמד חוסיין מאלקזאדגאן, שאמר, כי ארבעה מסוקים אמריקאיים ושתי ספינות של הצי האמריקאי התקרבו כאשר פטרולים של חיל הים האיראני עלו שלושם על סיפון אניית המשא "צימילטה" כדי לבדוק מטען שנועד לעיראק.

הוא הוסיף, כי הוחלט לקחת את הספינה לנמל איראני לבדיקה יסודית יותר, אולם הספינות האמריקאיות דרשו באלחוט מרב החובל של האניה היוונית לא להפליג לשם.

"אולם אנשי הצי, שלא היו מוכנים להיכנע לצעד תוקפני כלשהו מצד האמריקאים, ירו לעבר המסוקים ובסופו של דבר הובילו את הספינה לנמל איראני". אמר מפקד חיל הים האיראני (ע"ר)

תחזית מזג האויר

התחזית להיום: בהיר.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 20־9, חיפה 25 עד 11, תל אביב 23 עד 12, באר שבע 24 עד 10. (עתי"ם)

בקבוק תבערה לאוטובוס חיילים ליד קבר רחל

חייל נשרט קל ★ פיגוע רביעי תוך שבוע בכביש ירושלים־חברון

בקבוק תבערה הושלך לעבר אוטובוס חיילים שנסע ליד קבר רחל. חייל אחד נשרט קלות ונזקק לטיפול רפואי במקום.

הדבר אירע אמש סמוך לשעה 7 בערב, בעת שהאוטובוס שהסיע חיילים חלף על פני קבר רחל. מאורב שהיה במקום השליך בקבוק תבערה לעבר האוטובוס. הבקבוק התנפץ על שמשת חלון האוטובוס, אך לא התלקח. כתוצאה משברי הזכוכית נשרט אחד החיילים קלות ונזקק לטיפול רפואי במקום.

כח צה"ל פתח בסריקות נרחבות, לאיתור הזורקים.

כתב עתי"ם מציין, כי זהו האירוע החבלני הרביעי, הקורה תוך שבוע ימים בלבד על כביש ירושלים־חברון. לעומת איזור יהודה בו לא נרשם בעת האחרונה אף מקרה של בקבוק תבערה ברחבי השומרון. (עתי"ם)

מהומות ברומניה: 10,000 מפגינים ולפחות 2 הרוגים

וינה — 10,000 עד 20,000 איש השתתפו בהפגנות של פועלים שנערכו ב־14 בנובמבר בבראשוב (העיר השניה בגודלה ברומניה ומרכז תעשייתי חשוב), שבהן נהרגו לפחות 2 אנשים, אשר התפתחו להתקוממות מכשית נגד משטרו של הנשיא ניקולאי צ'אושסקו — מסרו אתמול נוסעים מערביים שהוזרו לוינה.

עדי ראיה אלה מסרו, כי הצבא, שבא לעזור למשטרה המקומית כדי לפזר את המפגינים ממש הטיל "מצור" על העיר בראשוב. השוטרים הפעילו גז מדמיע וידו באויר כדי להתגבר על ההמונים הזועמים שהפגינו במשך כשש שעות. רבים נעצרו.

התסיסה החלה ביום ראשון בבוקר, יום הבחירות המוניציפליות ברומניה, באחד משלושת בתי החרושת הגדולים של בראשוב, מפעל המשאיות "סטיאגול רוזו" (הדגל האדום).

הפועלים שהתכנסו כדי ללכת לקלפיות, נפגשו עם מנהיגים מקומיים, שבאו למפעל כדי להצדיק את הורדת השכר החדשי, בגלל אי־ביצוע של התכנית החודשית והעלאת מחירי המזון. הפועלים זעמו על החלטה זו, דרשו לשפר את הספקת המזון בעיר, ויצאו מבית החרושת בתהלוכה. זמן קצר לאחר מכן אירעה תקרית, כאשר הפועלים תקפו והפכו מכונית שיטור.

כשהם משמיעים במקהלה "אנו רוצים לחם" ו"הלאה צ'אושסקו", צעדו הפועלים לעבר בנין העירייה ומטה המפלגה של בראשוב. החילה הוקפו את מחסן המזון שנמצא שם ולאחר מכן הרסו את המשרדים השליכו מהחלונות את הרהיטים ואת תמונותיו של הנשיא צ'אושסקו כדי להעלותם באש (ע"צ).

[illegible]ין שוקלת חידוש [illegible]חסים עם מצרים

[illegible]

ישראלי־ערבי, איש "המוסד" נעצר וגורש מבריטניה

בריטניה אישרה את הידיעה שפורסמה שלשום על אורח ישראלי ממוצא ערבי, באשר נאמר, שגורש מבריטניה, לאחר שהתברר שהוא איש "המוסד" שהשתל לתא אש"ף בלונדון. חוקרי "סקוטלנד יארד" עלו על עקבותיו, לאחר רצח הקאריקטוריסט הערבי, אלי על מידי, ע"י שכירי אש"ף.

אסארה שנעצר בעקבות הרצח הודה שהוא חבר תא אש"ף והוא ידע גם את זהותו של הרוצח שנמלט למדינה שאתה אין לבריטניה חוזה הסגרה.

בהמשך החקירה נתברר שהמתחזה כאיש אש"ף הוא איש ה"מוסד", אשר העביר בחודשים האחרונים חומר רב ערך לממונים עליו בישראל על תוכניות הטירור של אש"ף בלונדון ובאירופה. "סקוטלנד יארד", שדאג לשלומו של סאמרה, החליטה לגרש אותו לישראל. לאחר ששהה ימים של מעצר בבית הכלא גורש לישראל.

ישראל פועלת למנוע קיצוץ הסיוע האמריקני

שמיר תבע העלאת נושא יהודי בריה"מ בשיחות ארה"ב — בריה"מ

מאת סופרנו המדיני

מאמציה העיקריים של ישראל בחודשים האחרונים מכוונים למנוע קיצוץ בסיוע האזרחי והצבאי שהובטח כי ארה"ב לישראל, בעקבות "חוק ריקבל" שנתקבל לאחרונה, המחייב קיצוץ של 75 מליארד דולר בתקציבה של ארה"ב בשנים הקרובות.

שיחותיו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, עם הנשיא רייגן, ועם שר החוץ שולץ, ביום שישי, עסקו בבעיות בינלאומיות ובכללן ההסכם לצמצום החמוש ובעיות המפרץ הפרסי. שמיר עודד את מדיניות ארה"ב באזור המזה"ת, אולם, לדבריו, לא תפסה הועידה הבינלאומית מקום ניכר בשיחות.

כשנדרש לידיעה שארה"ב וישראל הגיעו לידי הצעה לפנות לחוסיין לפתוח בשיחות ישירות עם ישראל, השיב שמיר, כי למחבר הידיעה יש כח דמיון עצום, שכן בשיחות לא הועלה ענין הועידה הבינלאומית ולא שום רעיון אחר.

בשיחה נשמעו הערכות על המצב במזה"ת, אולם ראש הממשלה, תבע, שבעיית יהודי בריה"מ תעמוד במקום נכבד בשיחות המוקדמות של שולץ במוסקבה וכן בשיחות הפיסגה בין רייגן וגורבצ'וב.

ישיבת קול יעקב
שכ' בית וגן — ירושלים

הספד מר
במלאת השבעה להסתלקותו של האי גברא רבה,
משופרי קרתא דירושלים ומבחירי בנ"ה־גידוליה, מרביץ
תורה ויראה לעדרים ובנן של קדושים,
גדול בתורה, בחסד ובמעשים
הגאון הגדול
מוהר"ר **רפאל חד**
אויערבאך זכר צדיק לברכה
ראש ישיבת שער השמים ור"מ בישיבתנו הק'
יתכנסו תלמידיו, ידידיו ומוקירי זכרו
לבכי ולמספד
ביום שלישי ג' כסלו תשמ"ח, בשעה 8 בערב
בהיכל ישיבתנו הק', שכונת בית וגן, רח' דברי ירוחם 4
ירושלים
יספידוהו תמרורים וישאו דברי התעוררות
הגאונים המפורסמים:
רבי **יהודא עדס** שליט"א
ראש הישיבה
רבי **אברהם דוב אויערבאך** שליט"א
ראש ישיבת אור שמח ואחיו של המנוח זצ"ל
רבי **דב יפה** שליט"א
מנהל רוחני דישיבת כפר חסידים
רבי **אברהם דוב אויערבאך** שליט"א
רב ואב"ד טבריא ובן אחיו של המנוח זצ"ל
השוכן מרומים יחבוש פצעינו, יגדור פירצותינו ויאמר לצרותינו די,
ולא ישמע עוד שוד ושבר באהלי ישראל עדי יתיש
לנו משיח צדקנו בב"א
תפלת ערבית בשעה 7.30

כוס תנחומים
הננו מביעים בזה את תנחומינו הכנים, למע"כ אבינו היקר
הרה"ח **חיים צבי הלברכט** הי"ו
ועם פטירת אחיו, הדוד היקר והאהוב, איש המעש ורב הפעלים
הרה"ח **מרדכי שלמה** בן ר' גדליה יצחק
הלברכט ז"ל
מסטרס — ירושלים — בני ברק
המקום ינחם אותו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיף לדאבה עוד
משפחות: רוב, ויזל, הלברכט וכץ
[illegible]

היכן קונים חנוכיה?
אצל וולקן!!!
מבחר עשיר מכל ביהכ"ד בארץ
החל מ־0.99 ש"ח לגרם (כולל מ.ע.מ.)
ושכר עבודה — כסף סטרלינג
"וולקן" רח' ירושלים 21 ב"ב
פתוח 1-10 לפנה"צ 5-7.30 אחה"צ
יום ו' — סגור

בשורה טובה
הרינו מתכבדים להודיע לצבור ההורים
על פתיחתה של
מכינה לישיבה
לתלמידים טובים גילאי + 12
החל מאחרי חג החנוכה בבני ברק
עם צוות מחנכים מעולים וטיפול אישי
24 שעות ביממה
אפשרות עם פנימיה
בדבר פרטים נא לפנות לטלפון
03־798274 בשעות 5—3 אחה"צ ומ־10 בלילה

"יד דוד"
צרכניה למשפחות
ברוכות ילדים
רח' ים סוף 101
טלפון 825233/4

מחירים לדוגמא:

עגבניות	1.20
קישואים	1.20
חצילים	1.30
פלפל כהה	1.80
תפוח עץ מוזהב גדול	2.80
תפוזים	2.20
לימון	3.20
כרוב	1.10
סוכר	0.59
קנקל	1.39
נייר מזוודה פעמונית	4.49
בקלה בלי עור	3.95

ניתן להזמין דרך הטלפון משלוחים חינם לכל חלקי העיר

להפתעתכם!
בבירה מיוחדת של
סריגים ופהפיים
מרהיבי עין
ספורט ואלגנט
לנשים ולנערות
הגיעו דגמים חדישים
במחירי הזדמנות
הערב 7—10
בית: מהתחיה 28 בני־ברק

ארגון ונשמרתם
מחפשים מרצה
לתלמוד תורה
בנושא: זהירות בדרכים
02־829123

בנות! כלות!
זהבית לשרותכן!
[illegible]
19.00—22.00 704677 טל.

ארגון חסד ואחוה
אחות לאחוה"ת תל אביב
ההגרלה שהיתה אמורה להערך בר"ח כסלו, נדחית מסיבות טכניות, והערך אי"ה בס"ז בשבט

חדש! לנשים בלבד!
מרפאה באמצעות מסג'
סאבי גב, תלים
ובעיות בידיים
טל: 03־795380 יוספה

בית ההבראה "לאם ולילד" בני ברק
התודה והברכה!
למשפחת וגשל הי"ו
על העמדת האולם המפואר לעריכת ערב הנשים למען
בית ההבראה לאם ולילד בני ברק
לרב עמנואל תהלה הי"ו על הרצאתו הנפלאה
לרב יוני גרשטיין הי"ו על פעלוליו המהנים
למנחת הערב הגב' שרה [illegible]
לכל עשרות רבות של מפעלים [illegible]
הנכבדות. לכל עשרות יחידות [illegible]
למען הצלחת הערב. ולכל [illegible]
מזמנן ומהונן ובאו לסייע לנו [illegible]
תודה לכלם על הער[illegible]
הנהלת בית ההבראה

לבעלי עסקים, חנו[illegible]
הננו להודיע לכל הפו[illegible]
פיקוח והשגחה [illegible]
פיצוחים
פלאפל פיתה [illegible]
על פי התנאים דלהלן:
- על הפונים לקבל על עצמם לא למכור עתונים חילוניים.
- על הפונים לקבל ע"ע לשרת את ציבור לקוחותיהם באופן שלא יפגעו ברגשותיהם.
- על הפונים לקבל ע"ע לא להציב מקומות ישיבה אלא למטרות אכילה בלבד.
- על הפונים להתחייב שכל דבר שבדעתם למכור בתפזורת ובמשקל יהיה בהשגחתנו המלאה.

וזאת למודעי! בעלי החנויות רשאים להמשיך ולמכור כל סוגי המזון, ממתקים ושימורים, יינות ומשקאות קלים ועוד של כל יצרני המזון בארץ באריזותיהם האורגינליות ואשר על אריזות אלו מצויינים שמות נותני ההכשר, ואין לנו כל ענין להתערב באופן ושיטת ניהול עסקיהם באשר מטרתנו ויעודנו הם אך ורק בשירותי כשרות ואיננו צד כלכלי במסחר כלל ועיקר

מועצת הכשרות
שע"י
הבד"ץ של אגודת ישראל
חשון תשמ"ח — רחוב פרס 2 טלפונים: 6־5־4־3־2־227251־02

מוסדות באבוב "קדושת ציון"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
קרית באבוב ★ בת ים
מזלא טבא וגדא יאה
נשגר בזה לקדם ידידנו הדגול, רב הפעלים למען מוסדותינו הק',
והעומד לימינם בלוי"נ בכל עת, מחשובי אנ"ש, כשיית היה הרה"ח
מוה"ר **יהושע הלר** שליט"א
לרגל שמחת נשואי בנו הבי המצוין בתוריי"ש ובמעלות והמדות
כמר **מיכאל משה** הי"ו
עב"ג שתחי' נכדת **כ"ק האדמו"ר מאלכסנדר** שליט"א
ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל
ויה"ר שיהיה זה קשר של קיימא, ויעלה הזווג יפה, ויזכו לרוות מהם ומשאר
יוצ"ח רוב נחת דקדושה כל הימים
הנהלת המוסדות

בית תלמוד להוראה דחסידי גור בני ברק
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
ושפע ברכות מעומק ליבנו
למנהלנו הנכבד והדגול כביר המעש ורב הפעלים לתורה וחסד
הרה"ח ר' **נחום קורנפלד** שליט"א
מייסד ובונה הכולל
ולמשפחתו הכבודה שיחיו
לרגל נשואי בנו המופלג והמצוין החתן כמר **פנחס אליעזר** נ"י
עב"ג תחי' בת ידידנו
הרה"ג ר' **אריה פרוימן** שליט"א
ר"מ בישיבת חידושי הרי"ם
יזכו לרוות ממנו ומכל יוצ"ח היקרים רב נחת ועונג
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין
בברכת
ההנהלה — הרמי"ם — האברכים

הרבנות הראשית לישראל
להסיר מכשול
הננו להודיע לצבור הרחב, כי המוצרים של מפעל
עסיס - מן שווק,
ברח' ז'בוטינסקי 35 רמת גן, בהכשר "הרב" ברנד, המיובאים מגרמניה — חזרת, שום וחומץ, הינם בחזקת שאינם כשרים
הרב הנ"ל אינו מוכר על ידינו כמוסמך לתת הכשרים
ועל הציבור להזהר לבל יכשל במאכלות אסורים
מחלקת הכשרות
הרבנות הראשית לישראל

ספרייתי
הפתיחה בבני ברק אי"ה היום אחה"צ
אחים גיטלר — רח' הרב קוטלר 18, בני ברק. (מעבר מרח' ר' עקיבא 115) — ביל"ו 4, תל אביב, טל. 222904, 232392.
ספרייתי חנות הספרים שלך!

هكذا من الأمل

הד היום

העושים פלסתר מן החוק

מ/ה. רבים מתושבי ירושלים, ואו דוקא שומרי שבת, היו נדהמים אתמול לשמוע את פסק הדין של בית המשפט על תביעה שהגישה העיריה נגד בית אברון הסמטיל את האולם בלילה שבת להקרנת סרטים ובכך נשתה השופטת פלסתר מן החוק העירוני. החוק שנתקבל בזמנו על ידי כל חברי מועצת העיריה, חוק שלפיו נהגה עירית ירושלים ועל פיו נוהגים בכל הרשויות המקומיות בארץ.

בהבל פיה ביטלה את סמכותה של מועצת העיריה. הגישה סיוע משפטי לעוברי עבירה וקראה דרור ליצרים האפלים של פורצי גדר, המבקשים לבטל את השבת גם ברשות הרבים. זוהי פסיקה של שרירות לב מצד השופטת. מי שקרא את פסק הדין עשוי להזדעזע עד עומק נפשו. באיזו קלות דעת מתיחסת השופטת כלפי אחד הערכים המקודשים ביותר של העם היהודי, ערך שעליו עלו יהודים על המוקד ולא נכנעו. כאשר צוררים ביקשו בחזון לבם, לעקור שבת מישראל.

אין טעם להכנס לבירור, כדי להוכיח שפסק הדין החמור והמחפיר, הושפע מן האוירה האנטי דתית המנושבת ברחוב היהודי החילוני שמודרך על ידי קבוצת עוכרי ישראל המתנכלים לקדושת השבת, יש לעשות כל מה שאפשר כדי לערער לבטל פסיקה שערורייתית זו, פסיקה שיש בה כדי לעורר התנגדות חריפה אצל רוב תושבי העיר, אלה הרוצים לשמור על אופיו וצביונו היהודי של הרחוב.

פסיקה שרירותית זו, מבקשת לערער על סמכותם של חברי מועצת העיריה לחוקק חוקי עזר לתקנת הציבור ולעשות ללעג ולקלס כל אותה סמכות חקיקתית המסורה בידי חברי מועצת העיריה. ויש להניח. שרוב חברי מועצת העיריה לא ישלימו עם פסיקה זו שנולדה מתוך מגמה אנטי דתית.

שומרי השבת בירושלים, שהם רוב מנין ורוב בנין של תושבי העיר, לא היו זקוקים משלים לחוק זה או אחר המגביל את פורצי הגדר. קדושת השבת ומנוחתה, הם חלק בלתי נפרד מאורח החיים שלהם, החוק נועד מיסודו לקבוע אורח התנהגות של רשות הרבים, ולהטיל מרות ציבורית לשמור על אופיה של רשות הרבים, למנוע כל פגיעה ברגשות הציבור.

פסק הדין של הערכאה המשפטית הנמוכה ביותר, מתימר לחרוג מן הסמכות המוגבלת, הוא כולו רצוף, ויכוח אידיאולוגי, על מהותה ומשמעותה של השבת בישראל, והוא מבטא את דעתו של מיעוט, המבקש בכח הזרוע להטיל אורח חיים נלוז על רשות הרבים בירושלים. ויש יסוד לחשוש, שפסק דין זה אם יעמוד על תילו, יפרוץ פירצה חמורה בכל הנוגע לשמירת השבת. הוא תואם את השקפתם של אותם גורמים מיליטאנטים שהכריזו מלחמה נגד השבת.

מן הדברים שכלולים בפיסקה זו, משתמע, כי בישראל, אין משמעות כלשהי לחקיקה הנעשית בידי אנשי ציבור, ואיש הישר בעיניו יעשה, החוק אינו אלא משענת קנה רצוץ שלפיו נהגו כל הרשויות המקומיות, לצערנו ולבושתנו אין זו הפעם הראשונה שהרשות השופטת עושה פלסתר את החוק שהיה תקף כל השנים. פסה"ד מצין להתמודד עם כל מה שהיה מקובל בחברה הישראלית ללא שורדין בכר דינה שהיא רוצה להיות מדינת חוק, לא מדינת הלכה.

פרשנות זו של החוק מקוממת ויש לבחון את כל הדרכים ואמצעים כדי לבטל אותה עד מהרה, אחרת היא עשויה להיות לרועץ לכל המאמצים למען חקיקה. שיש בה היבט דתי. נסיון זה מעורר הרהורים נוגים על דרכה של היהדות הדתית, לא רק בירושלים, אנו חוששים כי תהיה לה השלכות חמורות מאוד על כל מערכת החיים של החברה בישראל, היהדות הדתית כולה שהיא מלוכדת סביב מאבק זה למען קדושת השבת, חייבת לעשות את חשבון הנפש שלה. חשבון נוקב ויורד עם תהום הנפש.

מיכלית יוונית הותקפה על־ידי איראן במפרץ

בחריין — סירות טילים של אירן תקפו ביום ראשון לפנות בוקר מיכלית יוונית בדרום המפרץ הפרסי — מסרו כאן מקורות של חברות הספנות.

המקורות אמרו כי האירנים שיגרו מספר טילים ופגעו במיכלית "אנדרומידה" במעמס של 64,000 טון מול גאבל עלי שבתוך הנסיכויות המאוחדות.

עוד אמרו המקורות כי לא היו נפגעים בהתקפה וגם היקף הנזק באוניה עדיין לא ידוע.

יום לפני־כן המטירו האירנים אש־מקלעים על אניה יוונית אחרת, "ג'יכילטה" במעמס של 29,000 טון. שהיתה ללא מטען בדרכה לכווית. התקפה זו אירעה ליד האי פארסי, בסיס של המשמרות המהפכנים האירנים בצפון המפרץ.

שתי ההתקפות של הסירות האירניות באו לאחר 19 התקפות מן האוויר על ספינות במפרץ הפרסי מצד חיל האוויר העירקי ב־11 הימים האחרונים. (ע"ר ע"צ)

21 הרוגים בהתקפות עזות של ה"קונטראס" בדרום ניקרגואה

מנאגואה — יחידות ה"קונטראס" הלוחמות נגד המשטר הסנדיניסטי בניקרגואה והנתמכות על יד ארה"ב הרגו 21 בני־אדם בדרום ניקרגואה — נמסר כאן בשידור רדיו. 9 מורדים נהרגו בהתקפות אלה.

"רדיו סנדינו" מסר כי בין ההרוגים ששה ילדים. ההתקפות בוצעו על כפרים רחוקים במחוז הצפון־מזרחי ריאו סאן חואן.

30 תושבים נוספים, ביניהם 15 ילדים, נפצעו לפי שידור זה. תשעה פצועים קשה הועברו במסוקים לבית החולים הצבאי במנגואה. על פי אותו שידור השתתפו בהתקפות האלה 150 מורדים שהמטירו פגזי מרגמות וטילים על הכפרים הנמצאים במרחק של 160 ק"מ דרומית מזרחית למנגואה. (ע"ר)

70 מסורבי עליה נתקבלו בועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית

מוסקבה, 70 יהודים מסורבי עליה, שהשלטונות סירבו להעניק להם אשרות יציאה, נתקבלו בזר בועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית במוסקבה.

מסורבי העליה נתקבלו על ידי פקיד בכיר לשיחה שנמשכה שעה ו־10 דקות, פקיד זה הציג בפניהם רשימה של 100 אנשים, שקיבלו היתרי יציאה מאז מרס, לאחר שבקשותיהם נבדקו על ידי ועדה שהוקמה לצורך זה.

כ־20 מסורבי עליה שהשתתפו במסיבת העיתונאים אמרו, כי המספר של 100 היתרי יציאה שהוזכר על ידי הפקיד הבכיר מתיחס רק ל־30 משפחות ואמרו שזה אינו אלא "לעג לרש". יתר על כן, הם טענו. כי "שמות של רוסים" הופיעו אף הם ברשימה זו. הם התאוננו גם כי השלטונות לא מפרסמים ברבים את שמותיהם של חברי הוועדה. הפקיד הבכיר של הועד המרכזי הסכים לומר להם רק כי בראש הוועדה עומד אנדרי גרומיקו נשיא בריה"מ המועצות. (ע"צ)

הסתדרות צעירי אגודת ישראל הנוער האגודתי בא"י
המועצה וההנהלה הארצית
הודעה מס' 4
שבת התנועה תשמ"ח
ש"ק פ' ויצא ז' כסלו תשמ"ח מלון "רמות־תמיר" ירושלים
לחברנו ואוהדנו בירושלים
חברים ואוהדים הגרים בירושלים ורוצים לסעוד. אתנו את אחת מסעודות השבת בבית המלון, מתבקשים להתקשר בהקדם עם משרדנו ולהרשם.
פרטים והרשמה: במשרדי ההנהלה הארצית רח' של"ה 2, ב"ב טלפונים: 03-5700121 בכל יום בין השעות: 1-8 לפנה"צ ל-4 אחה"צ
כל כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקיים

"לונדון בהישג ידך"
$655 8 ימי טיול וקניות בעונת ה"SALE"
חצי פנסיון "למהדרין" גלאס ח' — ט"ו טבת (מ־29.12 — 5.1)
לפרטים: רחל 02-528410

רייגן הגיב בחיוב על תוכנית הקיצוץ בתקציב האמריקני

ספקות בוול סטריט ★ טוענים: "עיסקת חבילה מעורפלת"

וושינגטון — הנשיא רייגן ופקידים בכירים בממשל שיבחו את ההסכם שנתקבל בין ראשי הקונגרס לבין הבית הלבן על תוכנית הקיצוצים בתקציב האמריקני לשנתיים הבאות.

לעומת זאת לפחות מנתח פנסי אחד בוול סטריט הביע ספק לגבי ההשפעה החיובית של הקיצוץ על שוקי המניות בעולם.

ההסכם שנתקבל ביום שישי לאחר שיחות ארוכות ומייגעות, הוא על קיצוץ של 76 מיליארד דולר בגרעון במהלך השנתיים הבאות. אין ספק כי הקיצוץ הזה הומרץ על ידי התמוטטות הגדולה של הבורסות בעולם ב"יום שני השחור" בחודש שעבר, אשר בו ירד מדד "דאו ג'ונס בניו יורק ב־508 נקודות.

הנשיא רייגן אמר בשבת בשידור השבועי שלו ברדיו האמריקני כי "ההסכם הזה הוא אולי לא הכי טוב, אולם הוא הטוב ביותר שהיה אפשר להשיג עכשיו. עלינו להתחיל עם משהו ואני סבור כי ההסכם מייצג בדיוק את זה, היינו התחלה טובה ומבטיחה".

רייגן אמר כי המאמצים להמשך הקיצוצים לגרעון התקציבי חייבים להמשך והדגיש כי הוא בטוח שהקיצוץ עליו הוחלט עכשיו יעביר "את השדר הנכון בזמן הנכון" לממשלות ולשווקים כאן ובחו"ל. זהו בהחלט אות להמשך התהידה ליציבות, הוא אמר.

אולם יו"ר אחד מבתי ההשקעות הגדולים בוול סטריט, שירסון־ליימן הביע ספקות בארש להשפעת הקיצוצים בתקציב על שוקי ההון והמניות.

"למען האמת אני קצת ציני", אמר היו"ר פיטר כהן בראיון לרשת סי.אן.אן. "אני סבור כי מה שהוחלט לא די בו ובעקבות דיונים כל־כך ממושכים צריך היה להשיג יותר. כל העולם קיווה לראות משהו מאוד מהותי ומשמעותי ואינני סבור כי קיבלנו דבר כזה ובודאי שמה שהוחלט לא די בו", הוא אמר.

כהן המשיך ואמר: "אם זו רק התחלה אז או.קיי. אבל אם זה כל מה שהם מוכנים לעשות, אני סבור כי זה מעט מאוד ורחוק מאוד מן הדרוש".

יו"ר שירסון־ליימן הגדיר את ההסכם האחרון כ"עסקת חבילה מעורפלת".

"כמובן, אם על יסוד הסכם זה ינקטו מספר אמצעים חיוביים, יהיו לכך התוצאות המצופות. אם לא, לא יהיה להסכם השפעה חיובית על שוקי ההון. המשקיעים ימשיכו לנקוט בעמדה של נחכה ונראה", הוא אמר.

לעומת זאת נשמעה תהודה לאופטימיות של הנשיא רייגן בדבריהם של מדינאים בצמרת הממשל, אם כי גם הם ציינו שדרוש לעשות יותר ממה שנקבע בהסכם.

דויד ראדר, יו"ר הסוכנות לניירות ערך והבורסה, המוסד בעל הסמכות הנרחבת ביותר בשוק ההון האמריקני, אמר: "אני סבור כי השווקים יקבלו ברוח טובה את ההסכם האחרון. אין ספק כי החדשות שהגיעו מושינגטון אינן שליליות. יחד עם זאת השווקים עדיין מצפים לשינויים ספציפיים".

ראדר הוסיף כי המשקיעים ירצו לדעת אם קיים הסכם של ממש ולא רק משהו שנחתם על הנייר.

סנאטור לאוטון שילס, יו"ר ועדת התקציב של הסנאט, אמר כי ההסכם בעניין הגרעון הוא יום חשוב לארה"ב אך הזהיר: "למען האמת לא עשינו מספיק".

"השגנו התקדמות כלשהי, אולם המשימה לא הושלמה. מה שיש לנו לעשות יהיה הרבה יותר קשה ממה שעשינו עד עכשיו", הדגיש הסנאטור. (ע"ר)

ארה"ב ובריה"מ יבצעו ניסויים גרעיניים משותפים

ז'נווה — ארה"ב ובריה"מ הסכימו ביניהן לערוך כמה ניסויים גרעיניים משותפים בשנה הבאה — על כך מסר אחד מאנשי המשלחת האמריקאית בשיחות ז'נווה במסיבת עתונאים.

רוברט באורקר, העומד בראש הצוות האמריקאי המנהל עם הסובייטים את המו"מ להגבלת הניסויים הגרעיניים, סיפר כי נציגים של שני הצדדים יבקרו אלה באתרי הניסויים של אלה בחודש ינואר. כדי להכיר מקרוב את השטחים.

חמישה או ששה חודשים אחר מכן ייערכו הניסויים הגרעיניים, במגמה לאפשר כיול של מכשירי פקוח. כצעד שיסייע לוודא צירות להסכמים עתידיים על ניסויים גרעיניים. (ע"ר)

צפויים קיצוצים מרחיקי לכת בפרוייקט "מלחמות הכוכבים"

ניו־יורק — צפויים קיצוצים מרחיקי־לכת בפרויקט להצבת מערכת הגנה נגד טילים בחלל, הקרויה "מלחמות הכוכבים" משום שתקציב המחקר של הפרויקט הוא הרבה יותר קטן מן הצפוי — כך מסר כאן "ניו יורק טיימס".

העתון מצטט מדענים העומדים בראש הפרוייקט, שאמרו כי יבוטלו מספר ניסויים על מתקנים ויהיו דחיות עד לשנתיים בניסויים הנחשבים לנסויי מפתח ובתוכניות פיתוח שונות במסגרת הפרוייקט.

כתוצאה מכל אלה. מציין העתון, לא יוכל הממשל להחליט ב־1992, שהוא תאריך היעד לענין זה, אם להתחיל בייצור הציוד המתקנים הדרושים להפעלת השלב הראשון של מערכת ההגנה נגד טילים בחלל.

"בשלב זה ההחלטה על המשך הביסוח תידחה אל מעבר ל־1992. איני חושב כי עד אז נדע מספיק", אמר גורדון סמית, סגן מנהל הפרוייקט לכתב העיתון.

בשבוע שעבר אישר הקונגרס תקציב של 3.9 מיליארד דולר למחקר הכרוך בפרויקט מערכת ההגנה בחלל, גידול של 11 אחוז לעומת השנה הקודמת אולם 1.8 מיליארד פחות מן הסכום הדרוש לשנה זו, לטענת הממשל.

כתוצאה מכך, כתב "ניו יורק טיימס", הביעו החברות העוסקות בעניין זה בשביל הצבא, ספק אם השלב הראשון של המערכת יופעל לפני סוף שנות ה־90. (ע"ר)

לוב מאיימת בחטיפת בני־ערובה איטלקים

תובעת פיצויים מהנזקים עד הפינוי לאחר מלחמת העולם השניה

טריפולי — העתון הלובי הרשמי הזהיר את ממשלת איטליה שהיא תשתמש נגדה בדרך חדשה, כולל תפיסת בני ערובה איטלקים.

זאת אם ממשלת איטליה תסרב להענות לבקשת לוב לפצויים מלאים חומריים על הנזקים והפגיעות שנעשו במהלך ההתיישבות האיטלקית בלוב מ־1911 עד לסוף מלחמת העולם השניה.

האזהרה, המופנית לממשלת איטליה ביומון הלובי הרשמי "הצעידה הירוקה", הושמעה בזמן של התגברות לחץ על איטליה לגבי תביעות טריפולי.

כל שנה חוגגת לוב את מה שמכונה "יום הנקמה", המציין את הגרוש ב־1970 של האיטלקים מהטריטוריה הלובית, זה נותן ללוב הזדמנות לערוך חשבון של ההרס וההפסדים. החשבון מגיע למיליוני דולרים אמריקאניים בנוסף לתביעת טריפולי שהשלטונות האיטלקים יספקו מידע מודריך על גורל מספר אלפי לובים אשר גורשו למחנות איטלקים. (ע"מ)

התובע הכללי מגן על רייגן בפרשת אירנגייט

"היה זה הנשיא שהבטיח כי נגלה העובדות"

וושינגטון — התובע הכללי, אדווין מיז, הגן על הנשיא רייגן ועל החקירה ההתחלתית שהוא ביצע בפרשת אירנגייט, נוכח הביקורת הקשה שהוטחה כלפי הנשיא וכלפי הדו"ח שלו במסקנות ועדת החקירה של הקונגרס.

מיז, שהופיע בפני קבוצת עורכי דין, הכחיש בצורה נחרצת את הטענות שהועלו בדו"ח ועדת החקירה, לפיהן מימשל רייגן ניסה להסתיר את הפרשה.

"נראה כי דבר אחד נשכח בכל העניין הזה. היה זה הנשיא הזה שהבטיח כי נגלה את כל העובדות", אמר מיז. "העובדות הן בסך הכל אותן עובדות עליהן אנחנו מסרנו ב־25 בנובמבר לאחר שלושה ימי חקירה", הדגיש.

גם קודם לכן, ביום שדו"ח ועדת החקירה של הקונגרס פורסם, אמר מיז: "אינני חושב כי הדו"ח מכיל משהו חדש במיוחד".

דו"ח הקונגרס האשים את מיז בשורה של מעידות בעת שניהל את החקירה הראשונה בפרשה.

מן הבית הלבן לא הגיעו תגובות חדשות על דו"ח ועדת החקירה. (ע"ר)

שבועון אמריקני:

לג'ורג' בוש היו בתים שרק לבנים הורשו להחזיק בהם

סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש החזיק בשעתו בתים בטקסאס, שאי אפשר היה למכור אותם או להשכיר לשחורים — בידיעה זו יצא ביום חמישי השבועון "ניישן".

"רישומי נכסי דלא ניידי ביוסטון ובמידלנד בטקסאס מראים כי מ־1955 עד 1966 היו ג'ורג' בוש ואשתו בעלי נכסים שאי אפשר היה למכרם או להשכירם ל"כושים" ולאחרים שאינם לבנים על פי התקנות שהיו נהוגות שם, נאמר בידיעה.

אי אפשר היה להגיע בינתיים לעוזריו של בוש לקבלת תגובה בענין זה.

המאמר קובע כי בוש, שהוא עכשיו בין המתחרים על המועמדות הרפובליקנית במרוץ לנשיאות, קנה חלקת אדמה במידלנד מקבלנים בתי שיכונים שאסרו על מכירת האדמה והבנוי עליה לשחורים.

בוש ומשפחתו גרו שם עד 1959 ואחר כך עברו ליוסטון לשכונה אשר היו בה הגבלות נגד העברת נכסי דלא ניידי לכל אדם אלא אם הוא מן הגזע הלבן.

"ניישן" כותב כי דובר בשמו של בוש אמר כי "הוא (בוש) איננו זוכר שום תקנות כאלה באותו איזור".

השבועון מציין, כי הגבלות גזעיות כאלה היו מקובלות בארצות הברית משנות ה־40 עד תחילת ה־60 ויש להניח שמרבית האנשים שהיה להם רכוש באותם איזורים ידעו על התקנות המגבילות האלה.

גם כנגד הנשיא רייגן וכן נגד השופט ויליאם רנקוויסט הושמעו טענות, שהם קנו קרקעות לפני הרבה שנים באיזורים בהם היו תקנות מגבילות דומות.

גם רייגן וגם רנקויסט הכחישו כל ידיעה על קיום התקנות האלה בקשר לרכוש שהחזיקו בעבר. (רויטר עתי"ם)

לא צפויה פתיחה של משרדי אש"פ בירדן

כווית — פתיחתם מחדש של משרדי אש"פ וכן לשכות הזה צבורה שלו ברבת־עמון אינה צפויה בינתיים הגם שיחסים הקרירות בין ירדן לאש"פ הופשר במדת־מה. העתון "אל סיאסה" הכוויתי המוסר על כך מציין כי ההפשרה ביחסים באה בעקבות הפגישה בין המלך חוסיין לד"ר רפאת וייתכן גם המשך המגעים.

לדברי העתון קיבלה הקרן הירדנית־פלסטינית המשותפת לאדמה הכבושה רק כ־מיליון דולר. במשך ועידת הפסגה ובקרוב תתכנס הוועדה כדי לדון בדרכים לביצוע הסכם.

העתון יודע גם לספר פרטים על פגישה בין המלך חוסיין לבין יאסר ערפאת במהלך הפיסגה.

מקורות פלסטינים מהימנים מסרו, כי בפגישה זו אמר חוסיין לערפאת: "גם אם תפנה לכל הצדדים האזוריים והבינלאומיים יתברר לך בסופו של דבר כי אין מקום לכינוס הועידה הבינלאומית בצורה מוצלחת, אלא במסגרת משלחת משותפת שתכלול את ירדן ואש"פ.

אין זה רצונה של ירדן בלבד, כי אם עמדה ערבית ובינלאומית כמעט קולקטיבית, ואותה הדגישה בפנינו בריה"מ אליה אתה יכול לפנות ולשאול ותקבל את תשובתה, שהועידה הבינלאומית ללא משלחת ירדנית פלסטינית משותפת לא תתכנס, משום התנגדותם של יתר הגורמים הנוגעים בדבר לנוסחה אחרת".

בפגישה זו השתתפו לצד ערפאת כל חברי המשלחת לפיסגה, מלבד נציג החזית העממית.

כן הדגיש המלך הירדני כי במידה והתאום יתחדש, עליו להתחיל מהמקום בו הופסק שכן ללא קבלת החלטות 242 ו־338 הרי המו"מ יתחיל מנקודת האפס, ואם אש"פ יקבל שתי החלטות אלה, הרי המו"מ בועידה הבינלאומית יתחיל מנקודת הנסיגה הישראלית ולא מנקודת האפס.

אותם מקורות אמרו ל"אל־סיאסה", כי תשובתו של ערפאת לא היתה פסקנית, והוא השהה את מתן התשובה עד להצגת הנושא בפני הועד הפועל. (ע"מ)

מובארק אעווד מסרב לעזוב את הארץ

ביקר בבית כנסת רפורמי בירושלים

מובארק אעווד שנצטווה על־ידי משרד הפנים, לעזוב את הארץ עד ליום ו' האחרון, מועד בו פג תוקף אשרת השהייה שלו, נשאר בארץ למרות מכתב שנשלח אליו בעניין זה ממשרד הפנים.

בשבת בבוקר ביקר אעווד בבית הכנסת של הקהילה ליהדות מתקדמת בבקעה. אעווד, בן הדת הנוצרית, נתקבל על ידי מתפללי בית הכנסת בחמימות רבה. בדברים שנשא לפני הקהילה, התומכת בהמשך השארותו בארץ אמר אעווד, כי הוא אינו מבין מדוע האהבה, וכי הוא אינו מבין מדוע אין מאריכים את אשרת התייר שלו. (עתי"ם)

עורך "אלמצור"

אסאד בתמיכת אלג'יריה מנע שיבת מצרים לליגה הערבית

עיראק הצליחה להשיג החלטה ערבית בגנות איראן

עורך העיתון "אלמצור" מאברום מהמד אחמד, מגלה בכתבה שתתפרסם ביום שישי סודות על מה שהתרחש בישיבות הסגורות של פסגת רבת־עמון, במיוחד במה שקשור לחידוש היחסים הערביים עם מצרים, מלחמת עירק־אירן והתמיכה הערבית בסוריה.

עורך "אלמצור" מגלה כי נשיא מאע"מ (אחוד מדינות המפרץ) הדגיש באומו בישיבה הסגורה הראשונה של הפסגה, כי קיים קונצנזוס בקרב מדינות המפרץ, על חידוש יחסיהן עם מצרים, בין אם תתפרסם החלטה של הפסגה ובין אם לאו. נשיא מאע"מ אמר, "החלטנו לחדש את יחסינו עם מצרים לפני שהחלו ישיבות הפסגה, יתר על כן, הודענו למצרים על כך, אולם העדפנו לדחות את ביצוע ההחלטה לאחר הפסגה. שכן, אולי היתה יוצאת מהפסגה החלטה קולקטיבית בה יהיו תומכים רוב הערבים, שכן שיבת מצרים למעמדה הטבעי לתוך הליגה הערבית היא כוח ותוספת לכל הערבים".

נשיא עירק שהיה ראשון המדברים בישיבה הדגיש את תמיכתו בשיבת מצרים לליגה הערבית ללא תנאים מוקדמים. זאת על שום עמדותיה הלאומיות של מצרים כלפי כל הבעיות הערביות ובראשן מלחמת אירן־עירק והבעיה הפלסטינית.

בנתחו את תוצאות פסגת רבת עמון אומר עורך "אלמצור" כי בפני התמיכה הערבית הסוחפת לחידוש היחסים עם מצרים לא יכול הנשיא אסד להתנגד לבדו וזכותה של כל מדינה ערבית לחדש בפרו נאחז בעקשנות בהיבט המשפטי של שיבת מצרים לליגה הערבית, עכשיו אך פסגת רבת עמון הבטיחה למזכירות הכללית של הליגה הערבית, כי יוגש דו"ח בעניין זה, לפסגה הערבית מן המניין המתוכננת להתכנס בריאד בנובמבר 1988.

ההפתעה בישיבה זו היתה ממש עמדת ההסתייגות אותה הציג נשיא אלג'יריה כלפי חידוש היחסים עם מצרים, למרות שבכל השיחות בשולי הועידה הוא הדגיש את הצורך בסולידריות ערבית איתנה בין הצדדים המעורבים בבעיית המזרח התיכון לפני שהם הולכים לועידה בינלאומית לאחר.

למרות חילוקי הדעות בין הצדדים הערביים בנוגע למלחמת עירק־אירן הצליחה עירק להשיג החלטה ערבית בגנות אירן.

עורך אלמצור סבור, כי האינדיקציות החשובות של פסגת רבת־עמון הן העמדה השלילית של מדינות המפרץ בנוגע לבקשה של אסד להמשיך בתמיכה ערבית במדינות העימות. מדינות המפרץ התנצלו ואמרו, כי מצבן הכספי אינו מאפשר להן להמשיך בסיוע התמיכה באופן קולקטיבי, זאת, חוץ מהוצאותיהן הגדולות בהתמודדות עם מלחמת המפרץ. בעקבות זאת, הרי שכל סיוע מסוג זה צריך להעשות במסגרת מו"מ בילאטראלי ולא בדרך של החלטה קולקטיבית.

עורך אלמצור מצביע על כך, שסוריה ניצבה בפני משבר עמוק בעקבות ההחלטה לבטל את קרנות התמיכה הערבית, מכיוון שיהא עליה להסדיר את הסיוע הכספי של מדינות ערב במסגרת מו"מ דו־צדדי בינן לבין כל אחד ממדינות המפרץ. (ע"מ)

ועידת מפלגה ברומניה נדחתה בעקבות מהומות מזון

וינה, — ועידה חשובה של המפלגה הקומוניסטית השלטת ברומניה נדחתה לשבוע ימים, לאחר מהומות המזון החמורות ביותר שפקדו את המדינה מזה 10 שנים.

סוכנות הידיעות הרומנית הרשמית "אגר פרס", ששידוריה נקלטו בוינה, הודיעה אתמול, כי הועידה — התכנסות חשובה של צמרת המפלגה בין מושב קונגרס למישנהו — תיערך ב־14 בדצמבר וב־16 בו, במקום ב־7 בדצמבר וב־8 בו, כפי שתוכנן הדבר מתחילה.

הודעה זו נמסרה לאחר שאלפי רומנים ערכו הפגנות סוערות בעיר בראסוב, כמחאה על מחסור במזון ועל תנאי עבודה קשים.

היו אלה המהומות החמורות ביותר מאז שביתות הכורים הגדולה ב־1977. (ע"ר)

צופה חידוש היחסים "בין סוריה ואש"פ

ריאד — סגנו של החותמה חבר הועד הפועל של אש"פ יאסר עבד רבה צופה פגישה בין אסאד לערפאת עוד לפני סוף השנה.

בראיון טלפוני ל"אלשרק אל־אוסט" אמר יאסר עבד רבה, כי המאמצים לאיחוי הקרע בין סוריה ואש"פ עומד להבשיל. יתכן שתערך פגישה סורית־פלסטינית רשמית לפני סוף החודש. אין להוציא מכלל אפשרות פגישה בין אסד וערפאת לפני סוף השנה. המגעים שנערכו החודש ובמהלך הפיסגה הערבית נותנים הזדמנות להשבת היחסים הסורים פלסטינים לקדמותם.

עבד רבה הוסיף, כי הושגה הבנה בכמה נושאים מדיניים בין הצדדים והסורים הביעו תמיכתם בתפקיד אש"ף ובצורך בהשתתפותו כצד שווה בכל ועידה שתדון בבעיה הפלסטינית ולא כל שכן...

● קיט להרכבה עצמית — של מיתקן פשוט למניעת גניבת צלחות של גלגלי מכוניות ("טאסות"), נמכר בימים אלה בחנויות לאביזרי רכב. המיתקן הוא בסך הכל כבל פלדה חזק, המחבר כל צלחת אל אחד מברגי החישוק ("גודרון"). מאחר שההרכבה פשוטה ביותר, יכול כל אדם לעשותה בעצמו.

קיצוצי עובדי התיפעול בנמל אשדוד

...הפוקה בנמל אשדוד, עקב ... מים של עובדי התיפעול, ... ביומיים האחרונים לכדי ... מהממוצע. ליד הרציפים אתמול 13 אוניות בציפוי לשובר הגלים, היו שתי בהמתנה.

בס"ד

קריאה גדולה לעזרה

[illegible]

בזכות זה תזכו להתברך ולשפע ברכה והצלחה בב"ב ברה"ג אבי"ר

הכו"ח לכבוד המצוה והתורה

משה הלברשטם ראש ישיבת "דברי חיים" — טשאקאווא, ירושלים

חיים פנחס שיינברג ראש ישיבת "תורה אור" ירושלים

גם אני מצטרף ומבקש להענות להמצוה הנ"ל בעין יפה ונדבת לב

שלמה זלמן אויערבך

גם אני מכיר את הענין ומצטרף לבקשה הנ"ל להענות בעין יפה

ש. נסים קרליץ **י. גרשון אידלשטיין, ר"מ בישיבת פוניבז'**

התרומות אפשר למסור:

בירושלים — הרה"ג ר' משה יוסף מילצקי שליט"א, ראב"ד, רח' צפניה 21; הרה"ג ר' יוסף ליברמן שליט"א, מח"ס משנת יוסף, רח' עמוס 14; הרה"ג ר' יהושע י. נויבירט שליט"א, ישיבת קול תורה ת.ד. 16025; הרה"ג ר' נפתלי נוסבוים שליט"א, רח' בר אילן 25, כניסה ה'

בבני ברק — הרה"ג ר' משה מרדכי שולזינגר שליט"א, רח' שלי"ה 18; הרה"ג ר' ישראל צבי מוסקו' שליט"א רח' אדמו"ר מגור 6

ולצורך עבור חייה צנע במר"כ אפשר להכניס בכל סניפי הבנקים בארץ לקרן הצדקה מס' חשבון 237326 בנק המזרחי סניף 402 כבר התורות רח' יפו 72 ירושלים

מיום ליום

★ ההתנכלות למעמד בתי הדין הרבניים

שוב מתפרסמים ידיעות על כוונתו של היועץ המשפטי מר חריש לזמן אליו את הדיין הרה"ג גדליה אקסלרוד ל"שימוע" במסגרת ההכנות לקראת הגשת תביעה משפטית נגדו בגין ארגון עצומת הרחוב הידועה בפרשת "מוטו ההרדי".

מר חריש שמואשם על ידי חוגים אנטי דתיים בהזנחת הנושא נלחץ בנושא זה בעקבות עתירה לבג"ץ של ח"כ צבן שהעמיד עצמו בראש הלוחמים בסמכויות בתי הדין הרבניים. יש לקוות כי מר חריש ידע לכלכל את צעדיו בתבונה ולא לגרום לסערה ציבורית רחבה שלא רק תפגע בתדמיתו של השיפוט בישראל.

היועץ המשפטי. שלא כמו חברי כנסת שמאלנים חייב להתחשב בדעת הקהל כאן בארץ וגם בחו"ל.

העמדתו לדין פלילי של דיין בבית הדין הרבני, על התבטאות בנושא הנתון לשיפוטו של בית הדין הרבני יש בה הרבה יותר מאשר נסיון לסתימת־פה. זה מעשה בולשיביקי אנטי דימוקרטי שמקומו לא יכירנו בשום מערכת מתוקנת. יש בו כדי לפגוע בעצמאות השיפוט של הדיינים ולעשותם לבתי דין מטעם, הפועלים על פי נטיות פוליטיות ומכתיבים לפי דרישות ולחצים של גורמים אנטי דתיים אינטרסנטים מנוערים מכל אחריות להיסטוריה היהודית ולקיומם של חיים משותפים מינימאליים בארץ הזו.

★ גם מאבלים מותר לדרוש הגינות

"אין אדם נתפס על צערו" — קשה לומר את הדברים הללו כלפי המודעה הענקית שפירסמו אתמול בעתונים תחת כותרתם של מספר מוסדות ואישים חשובים.

המדובר במודעה מטעם האוניברסיטה העברית. החברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה, הקרן לירושלים, אגודת עיר דוד, וראש עירית ירושלים מר קולק. במודעה חריגה בגודלה בצורתה ובתוכנה מביעים הללו את אבלם על מותו של "ידידם החוקר הדגול הפרופסור יגאל שילה וכו'. אך מי שחשב שהמודעה באה אכן להביע צער וכאב. מובן מאליו, מתברר לו כאשר הוא מגיע לחלקה השני והבולט של המודעה שבא להביע זעזוע מן הכרזות הבוטות והגסות שנתפרסמו בירושלים לאחר מותו. על הכרזות הללו כבר הגבנו במקום זה בחריפות סמוך למועד פרסומם. אך אם רק לשם כך באו מפרסמי המודעה ניחא, עוד ניתן להבין ללבם. מה גם שהמודעות שפורסמו בגנות שילה אכן, היו מעשה חריג שכל מלה רעה עליהם אינה מוגזמת. אולם ראש העיר ירושלים וחבריו לא הסתפקו בכך, את המודעה הם מסיימים במשפט חמור, שקרי ומסית: "אנו נדהמים מן העובדה כי גופים דתיים בישראל ובירושלים לא יצאו בריש גלי כנגד אותו המיעוט הקיצוני בהוקעת הפרסום הנתעב".

כאן יוצא המרצע מן השק. אך מי זה שהתיר לראש העיר ולמוסדות ציבור חשובים ונכבדים לנקוט באמצעי שקרי מסוג זה. מעניין שמה שראו וידעו עתונים חילוניים — ובאותו יום בו מתפרסמת המודעה — מתפרסמים הידיעות הללו על ההסתייגות של הציבור החרדי. הרי כל יהודי חרדי הגיב בשאט נפש כאשר ראה או שמע על תוכנה של מודעה זו. מודעה שלא היתה חתומה על ידי שום גורם מוכר ואיש לא גילה עדיין את האחראים עליה. אך למחברי המודעה בעתונים נח לייחס אותה ל"מיעוט חרדי קיצוני" — דבר שאף הוא מוטל בספק. ההנחה שלנו היא שהדבר נעשה על ידי אדם בלתי אחראי אולי אף מעורער בנפשו, מסוכן לציבור ואף לסביבתו הקרובה.

אם ראש העיר (וחבריו הנכבדים) היה שואל לעצמו לא היה מעמיד עצמו מול אנשים מסוג זה. הרי באותה מידה יש לשאול מדוע אינו מגנה יום יום את כל מעשי האלימות הרצח והתועבה המתייחסים בעיר זו. מדוע אינו יוצא יום יום לגנות את פורצי החוק למיניהם. גם לאלו המואשמים בפלילים בתוככי האוניברסיטה והעיר. לא ראינו כזאת, מדוע דורש הוא זאת מראשי הציבור החרדי. מחברי המודעה הכאילו חרדית, הם לא פחות פליליים מאשר עושי מעשים פליליים חילוניים וכאלו היחס שלנו אליהם.

קניבליזם נאור ראוי לגינוי כמו "קניבליזם השוק".

★ הפריץ העירוני

אילו הסתפק ראש העיר בפרסום המודעה המאשימה, אך הוא הקדים לכך מעשה שמוכיח על העדר נימוס והרגשות עליונות. הוא פנה במכתב לרב הראשי של ירושלים הגאון רבי יצחק קוליץ ובו דרישה שיפרסם הודעת גינוי על המעשה.

מעשה זה של ראש העיר יש בו ביטוי לתחושה של פריץ העיירה שהוא נותן הוראות ל"מושקה" שלו. זו פגיעה בכבודו של רבה של ירושלים פגיעה בכל יהודי דתי, ראש העיר אינו מחלק הוראות.

...אגב כתבה ההתבטאות האבל מהבתים ראש העיר וחבריו על הפרופסור יגאל שילה כחוקר ירושלים, נכון, אך יש לזכור יגאל שילה עצמו לא היה רק חוקר. הוא עצמו נתן לכך ביטוי פומבי. כאשר הסביר שאת מאבקו על החפירות בעיר דוד הוא מנהל למען שלטון החוק בישראל. הוא במפורש נלחם על עבודתו המחקרית בגישה פוליטית אידיאולוגית ובכך הפך עצמו לאיש ריבה של דת ישראל, על אף כל נטיותיו הסיוח וההסתעצעות המילולית. הארכיאולוגים בכללם מהדים תוך המחוץ של מאבק תרבותי בארץ ובמאבקם זה לא תמיד באו בידיים נקיות. חשוב גם לזכור דברים אלו כאשר דנים בנושא זה.

★ הסוגדים לבתים ולאבנים

"הורסים את ההיסטוריה" קוננים מדי פעם, אנשים בעלי חוש מפותח למחאות קולניות, נגד הריסות של בתים ישנים, המקרה האחרון שעליו מדובר קרה בחדרה. בית בן כמה עשרות שנים, בית גולדברג נהרס כדי לבנות עליו בנין קומות.

הסיפור הזה זוכה להבלטה ולהתייחסות רצינית מצד כלי תקשורת המקוננים יחד עם ועדים ואגודות למיניהם המתריעים על הפגיעה ב"אתרים היסטוריים". בסך הכל מדובר בבית פרטי של אדם פרטי שנבנה לפני כמה עשרות שנים בסגנון מיוחד. דומה לטירה ועליו צריח עגול וגג מיוחד. בתים כאלה ויפים מהם באלפיהם ניתן לפגוש בכל רחבי תבל ואף כאן בארץ.

אך המענין בכל זאת הוא שאותן ועדות למיניהם ממלאות פיהם מים כאשר פוגעים במימצאים עתיקים כגון בתי עלמין, וכל מה שמענין אותם הם העצים והאבנים. שום דבר רוחני, שיש בו שימור של ההיסטוריה היהודית מקודית.

החוגים הללו יודעים להגן רק כשמדובר בשימור פיזי. אך יודעים לרדת לחייהם של העוסקים בשימור רוחני, בשמירת המורשת בת אלפי השנים, בשמירה על הזכות העיקרית שלנו על הארץ הזו. בלבול מושגים זה אינו בא כדי לחזק את האחיזה בארץ הזו.

★ "חברים טובים"

"לא לחינם הלך הזרזיר אצל העורב — מפני שהוא מינו" — יתכן שהגדה זו לא תעלה סומק על פניו של ראש הקהילה הרפורמית בשכונת בקעה בירושלים, אך חשוב לנו שנדע במי המדובר.

מינו של רבאיי לוי קלמן מקהילת "כל הנשמה" היה השבוע מי שהתארח אצלו "לקידוש": הערבי הנוצרי ד"ר מובארק עואד שנצטווה לעזוב את הארץ אך מסרב לעשות זאת כחוק. עואד הערבי נוצרי שהעמיד עצמו בראש "מכון ללימודי אי האלימות" מואשם בידוע כאיש אש"פ. כפי שנמסר התערבו גורמים אמריקאים למנוע את גירושו וכבר שאל אתמול ח"כ עזי לנדאו מה ההבדל בינו לבין סוכני הסנדיניסטים שהשלטונות האמריקאים מונעים מהם לשבת בוואשינגטון.

בזמן האחרון כבר פורסם כי אנשי אש"פ אומרים שהמקום היחיד במזרח התיכון בו ניתן להם לפעול הוא בירושלים.

עואד שוכה באמור לאירוח ולסיוע מוסרי מטעם הקהילה הרפורמית בירושלים, מנצל את המהומה מסביבו לעשיית הון פוליטי. הרבאיי הרפורמי דיבר על הרגשות שיש לו כלפי גירוש אנשים מארץ מולדתם, אך שכח שאנשי אש"פ מצהירים במפורש על אמונתם שהיא לגרש את היהודים מן הארץ הזו, ואנשי אש"פ משתפים פעולה עם נאצים אלו שאשמים לא רק בגירוש אלא בהשמדה ממש. בפירסומים ובהצהרות ויותר מכך במעשים של הטירור שלהם, הם עושים מעשים של השמדה ממש, אלו הם החברים של החברים של רבאיי קלמן...

★ התעלמות המוכיחה על כוונות?!

יום השנה העשירי לביקורו של נשיא סאדת בישראל ופתיחת התהליכים שהביאו לחתימת הסכם השלום בין 2 המדינות. צוין בארץ בהרחבה רבה, יש שכינוה גם כפיסוק אובססיבי. אך מענין היה לעקוב־אחר אותו נושא מן העבר השני.

בעוד שפה עסקו בציון המאורע כלי התקשורת והעתונים יחד עמם מוסדות ציבור האקדמיה, הרצאות ושיחות, ראיונות ושידורים ולא נעדרה גם פעילות פוליטית מן השוליים השמאליים כמובן. שאינם מסתפקים במה שנעשה עד עכשיו. אך במצרים לא הוזכר האירוע בכלל, פרט לאיזכורים קלים בכלל לא דנו בנושא השלום לא בכלי התקשורת ולא במוסדות המדיניים האקדמאיים, גם נוכחות מוגברת של עתונאים ישראליים שיצאו למצרים לראיין ולדווח לא הניעו את המצרים לצאת מעורם.

עם כל זאת הביטויים הפומביים העיקריים לציון התאריך במצרים היו דוקא ביטויי האופוזיציה שדיברו בגנות ההסכם ובגנות הממשלה בישראל ולא חסרו ביטויים של שנאה מובהקת. האם מקרה הוא זה והאם יש בכך השלכות על עתידו של חוזה השלום? אף יתכן שאין בביטויים אלו כדי לגרום לביטולו של חוזה השלום, אך האם אין בהם כדי להעלות הרהור נוסף ואולי אף לצנן מעט את הלהיטות שיש לכמה גורמים בישראל ובהם גם אישים פוליטיים רשמיים, למה שהם רואים כהתקדמות לקראת שלום.

יצחק מתתיהו טננבוים

עלי חומות שבתותיך!

כמעט ובקשנו לומר: "אשריך, ר' מאיר, שב־תפסת על חומות השבת" — כאשר שמענו בשחרית יום קדשנו, על מה שעבר עליו בליל של אותו יום.

אבל המחנק הכואב, הזעם והבושה, הקפיאה את המילה "אשריך" בטרם ניתנה לביטוי, שהרי בידי מי הוא נתפס? באיזו ארץ, תחת איזה משטר, על איזו כברת אדמה?!

כאן, בתכסכי עיר הקודש, בידי זרועות של יהודים, במשטרה של זו הקוראת על עצמה "מדינת ישראל" — האם ניתן לומר "אשריך"?...

אדמת ירושלים, זו אשר הוצבה בידי נטוריה, זו אשר קדשה בדמם של יהודי מסירות־נפש בכל הדורות, זו אשר על בריחי שעריה נפלו יהודים בידי בני עוולה רומיים, יוונים, צלבנים, עותומאנים ובריטיים; אדמת קודש זו אשר על חומותיה נשפכו דמים כמים בידי קלגסי האומות — דווקא כאן, מטיחים שוטרים יהודים, מכוח ממשל יהודים, יהודי משלהם, יהודי של־שבת, על אותה אדמה מקודשת, על אותה אדמה שבזכות עליה התקדשו והטהרו יהודי הדורות.

ר' מאיר פרוש הי"ו, איננו "עוד" יהודי ירו־שלמי מוכה ונחבל בידי שוטרים יהודים. כל יהודי הכואב חוצץ על השבת המחוללת, כל יהודי הניצב על חומותיה ומגן עליה, כואב ודואב על היותו מושפל ונדכא בידי משטרת ישראל. אבל ר' מאיר הוכה משום שהוא הנציג של היהדות השבתית; משום שהוא ניצב במקום בו הוכה ונכלא בשם אלפי משלומי אמוני ישראל אשר שלחו אותו לפניהם. הוא הוכה ביודעין.

קצין המשטרה שהטיח בו מכותיו לא היה אלא תליינו המוציא לפועל הוראה מגבוה להרביץ, להכות ולעצור, דווקא את האיש אשר מייצג וקורא בשמם של אלפים רבים בירושלים, שאולי היו צריכים להיות עמו באותה שעה קשה ואכזרית. אבל ר' מאיר ניצב שם. לא הוא בלבד הושפל והוכה אלא כל יהודי השבת הירושלמים שהסבו אל שולחן השבת והוא, ר' מאיר, היה להם לפה!

המשטרה והעומדים מאחוריה ביקשו להחניק את קולה של היהדות השבתית, את קול הזעקה של כולנו! את קול המחאה של כל בית ישראל, על הפרץ והצווחה של השבת המחוללת פה עיר הקודש — ירושלים.

ר' מאיר לא הוכה משום שהרים אבן, גם לא משום שקרא "נאצי" על שוטר יהודי, וודאי שלא "ניסה להכשיל שוטר במילוי תפקידו"... על אחת כמה וכמה שלא הרים יד. הוא ניצב על עומדו, על משמרתו כעבד נאמן לשבת קודש ולרבבות שולחיו.

לא רק ר' מאיר לבדו הוכה אלא כל אלה אשר הציבו אותו למען היות להם לפה. לא הוא לבדו נכלא אלא נכלאו עמו אותם היהודים אשר יודעו שיש בירושלים יהודי בשם ר' מאיר פרוש העומד אותה שעה קדושה של ליל השבת הירושלמית וזועק בשמם: "שבת! שבת!!!" רק משום כך הוא הוכה ונחבל, הובל בהשפלה לבית האסורים רק משום שהוא נציגה של היהדות נוטרת השבת; רק משום שהוא זעק פה להמונים, רק מפני שזעקתו יוצאת מהמוני בית ישראל, אשר נתנו את מנוחת השבת מפני שר' מאיר עומד שם...

* *
*

ממשלת ישראל וזרועותיה המשטרתיים מתנגדת עם יהדות התורה באותו משטר אשר מוכיר משטרים חשוכים בדברי ימי הקורות את עמנו.

הקבוצות החילוניות החשוכה, הופכת יותר ויותר לפנאטית בלוחמתה האנטי־דתית. הדמוקרטיה אינה אלא קריקטורה כאשר הנושא הוא בתחום הדת, שחנקת קול המצפון היהודי, דיכויו וס־תימתו, במסווה של "הפרעה לסדר הציבורי" מוכיר משטרים אשר מאותה סיבה כולאים יהודים בצינוקים, סוגרים בתי לימוד יהודיים ושולחים אחרים לגלות ולהגליה.

השינאה העיוורת לדת ישראל מטריפה את דעתם של החילוניות הגלותיות. בקטנות מתוסכלת היא שולטת על היהדות התורתית כמדינת משטרה למופת... מדיניות הדיכוי וההכבשה של "המיעוט הדתי" נובעת מאותה פסיכוזה אשר מדריכה מדינות מסויימות, שאינן נמנות על הדמוקרטיות האופשיות, אשר כוח השלטון המסור בידיהם להפעיל את הזרוע המשטרתית נגד מיעוטים המ־בקשים לשמור על צביונם ועל דתם.

ההתגרות המכוונת נגד האזרחים הדתיים, הפשיטות המשטרתיות בשבתות בתוך ריכוזי האוכלוסיה הדתית, כל אותן פעולות שלטוניות שהן אמצעי דיכוי השפלה, מרכיחות על מדיניות של שלטון טוטליטרי דיקטאטורי שפעולות אלה נועדו לחפות על כשלונות בתחום המשטר. לא מן הנמנע שמדיניות המשטרה נובעת מתסכול הולך וגובר בבצעה באגפים אחרים של משטרת ישראל — מלבד הלחימה ביהודים הדתיים.

המשטרה לא הצליחה בנושא השב"ס, אינה יכולה לרשום לעצמה זכויות בביעור נגע הסמים, בהורדת רמת הפשיעה הקשה והקלה, בשמירת האזרח על חייו ועל רכושו, כך שלא נותרו הרבה תחומים בהם המשטרה יכולה להוכיח את גבורתה נגד הציבור הדתי. בנקודה זו גם כלי התקשורת מחמיאים למשטרה ונותנים להם את הגיבוי.

* *
*

קיים הבדל מהותי בין יחסי רוב־מיעוט במ־דינות כמו רוסיה וגרוזיה, בהן המיעוט הוא לאום שונה ובני עמים שונים ממקור הכוח השלטוני — לבין מעמדה של היהדות הדתית כאן בארץ ישראל.

מדיניות של סתימת פיות ודיכוי המיעוט יכולה להתבצע בין פראי שבטים ועמים דיקטטוריים. היא משוללת הגיון ואין לה סיכויי הצלחה מרובים כאשר מדיניות זו מתבצעת בתוך בני עם אחד. אותם יהודים נרדפים מאחיהם היהודים הם בכל זאת בתוך המשפחה... אין ולא יתכן דיכוי משפיל ומתגיך בין כתלי משפחה אחת.

ר' מאיר פרוש שתול עמוק בתוך ירושלים. הוא ושולחיו הם חלק מנופה היפה והמרתק של עיר זו מדורי דורות. אין הוא ואת מי שהוא מייצג בני־לאום זר ומנוכר בתוך עם השולט בארצו שלו. אין ר' מאיר ושאר הירושלמים של־שבת מיעוט לא הומוגני שורשי בעיר הזאת, עד שאוד־רים — גם אם הם יהודים — יעקרו את המיעוט שהוא מייצג על חומותיה של העיר.

אין כל סיכוי לנקוט במדיניות אלימה ומדכאת נגד חלק בעם הזה רק מפני שהוא ממשיך לשמור על דתו ועל תורתו. משום שיהמיעוט הדתי הזה (גם אם רשאים אנו בהחלט לכפור בקביעה זו) מושרש פה בארצנו עמוק יותר וחזק יותר מאלה אשר מנסים לעקור שורשים אדירי רגש אלה.

התבונה חייבת להתגבר על רגשותיהם אשר בידיהם כוח השלטון. לא תהיה תפארתם על דרך זו. כי כל היהדות ניצבת יחד עם נציגיה על זירת המאבק על קדושת העיר וחומות שבתותיה.

ההגיון חייב להנחות את קובעי המדיניות המשפילה והמדכאת, משום שאין תהליך להגיון ולשכל הישר. ירושלים חקוקה בליבותינו כתקוות הדורות, כעיר אשר נושאת בחיקה את הבית השלישי אשר יבנה במהרה בימינו, כעיר אשר שכינה שורה בתוכה וכמשאת נפשם של אחינו בני ישראל בכל ארצות פזוריהם.

ר' מאיר, שלוחנו אתה: המכות אשר הפליאו בך כואב לכל אחד ואחד מאתנו. לך בכוחך זה והושעת את ישראל!...

פצע וחבורה ומכה טריה...

קול קורא במדבר

המשטרה ובמיוחד משטרת ירושלים — ידועה לשימצה ביחסה לציבור החרדי

כמעט בכל פעם, כאשר המשטרה נקלעת להיפגש עם הציבור החרדי, הוא יוצא מכנו בשן ועין... או בכך — כאשר האלות מונפות על הראשים ומרסקות כל הנקרה בדרכן כפי שאירע בשבת זו, בה הוכו נציגי ציבור בירושלים על לא דבר; או בכך — כשיצצות גז מדמיע, שהביאום לבכיה כפולה — גם על השבדה שכה עלה להם מידי יהודים.

כל מה שהמשטרה לא היתה עושה בכפר ערבי או דרוזי, או במזרח ירושלים — היא מרשה לעצמה לעולל לחרדים. דמם של החרדים הותר — ככל שמדובר במשטרה. אין דין ולית דיין.

אופיינית התגובה מבין שורות החרדים, לדברים שנכתבו אודות השתוללות השוטרים על גבי העיתון. יהודים מושכים כתף בזלזול מופגן: "כלום יש מקום לאשליות, שהנושא יטופל ברצינות ע"י הממונים מעל המשטרה?" — הרי הם מן הסתם לועגים: "מהזכר יבסך הכלי בחרדים... ועוד משיח בושש לבוא!..."

חובתה של המשטרה, לשמור על הסדר הציבורי והחוק. עליה לעשות להסדר איזון עדין, גם לעת קיומן של בעיות פנימיות. אולם לגבי הציבור החרדי, נקטת המשטרה גישה אלימה המגבירה שילהוב יצרים ומעוררת תסיסה.

בפולקלור היהודי שמור "חקירה" עתיקה, מתי "יישייגץ" — שהוא כינוי לגוי צעיר, הופך להיות "גוי" מושלם. אנשים שהכתבו ו/או גיוזקו מבריונות משטרתית, על לא עוון בכפם, או שהשתתפו במשמרת מחאה חוקית ולגיטימית ברשיון — מקשים שאלה דומה. הם מבקשים "לחקור" ולברר, האם משטרת ישראל מגייסת לבין שורותיה "שונאי ישראל" או שמא אנשיה הופכים להיות שונאי חרדים, כאשר הם "מתבוללים" בין חבריהם ויונקים מידות טובות מהם...

אם כך ואם כך — אות קלון הוא למשטרה במדינה דמוקרטית, כאשר היא שומטת מתחתיה את מרבד האימון הציבורי החיוני כל כך.

אנו מכירים בעל פה את מעגל הקסמים הנדוש. השוטרים מתפרעים. נציגי ציבור וחברי כנסת מגישים תלונות. שאילתות מונחות על שלחן הכנסת.

לא נהיה קנטורים ללא תקנה, אם נטיל ספק בתועלת הגדולה הצומחת מתלונה ושאילתה. ולא בגלל חוסר פלצנות ציבורית, אלא בגלל היחס המשפיל לציבור החרדי, כאילו היו אזרחים מדרגה רביעית. אין זה משנה, אם התשובה הרשמית הניתנת בכנסת, היא כי הקצין־השוטר ייענש; הנושא ייבדק; העניין ייחקר וכיוצא באלה שבלונות. שכן אנו יודעים מנסיון העבר, כי מחקירה/בדיקה/בירור זה, לא תימוק ציפורנו של אותו מתעלל...

גרוע עוד יותר: גם הקצין־שוטר יודע זאת מראש... ואלמלא מוראה של מלכות — איש רעהו חיים בלעו, וקל וחומר אם מי שאינו מוגדר "רעהו"...

השוטרים היוצאים להיפגש עם חרדים, יוצאים מלכתחילה על מנת להלום והם "משריינים" לעצמם את האלמוניות, למען לא יועמדו אל עמוד הקלון. *עובדה מוכרת: הם תולשים ממדיהם את תגי הזיהוי המשטרתיים, טרם צאתם ל"שדה המערכה". אם לא יועיל — לא יזיק... למרות העובדה שגם אם יזוהו, לא יהיה אסון גדול...*

בשבת זו, עמדנו הסומים, נוכח התפרצות כמעט ללא תקדים של משטרת ירושלים. אמרנו "כמעט ללא תקדים", שכן היו פורעים חמורים למכביר בעבר, מסוגים שונים ואחרים. ירושלים של מעלה, וגם חרדים בכל הארץ, זוכרים על בשרם התנכלויות.

מפקד משטרת ירושלים מתיר לו להתבייש בפיקודיו. מפכ"ל המשטרה ראוי שייכלם בסרים למרותו. שר המשטרה יטמין ראשו בחיקו, כנבע מאתחיותו המיניסטריאלית, הנובעת מגישתו המוכרת, ככל שהדבר נוגע לציבור החרדי.

ההתנצלויות המשטרתיות שנשמעו בשבוע שעבר רק מחזקות את הטענה שיש לערוך בדק בית. אין זו דרך הגונה לא להתחשב מראש, על דעת שבקשת סליחה שתבוא לאחר שערוריה של 3 חודשים תמייח את העבר.

אולי אנו עוברים ב"בל תשחית הדיר", שעה שאנו מפנים חיצי תרעומת אל כתובת המשטרה, ראשיה והאחראים עליה. הנסיון המר מוכיח כי הדברים הינם בבחינת "קול קורא במדבר". ובכל זאת, משמיעים אנו את הזעקה הנוקבת והמוחאה, שכן אם נימנע מעשות זאת, עלול המצב להסלים חלילה, כאשר לא תהיה תגובה ציבורית. ואז — מי יודע — אפשר נהיה כ"קול קורא בג'ונגל" ולא רק קורא במדבר!...

ק. בן ציון

אמיתי שולמן — רשמי ביקור

אגודת ישראל בארצות הברית - תנועה גדולה במדינה גדולה

במדינה גדולה כמו ארצות הברית — כל דבר גדול יותר מהממדים שאליו אנו רגילים. לא רק הבנינים, הכבישים, המשרים, החנויות, שעוד נחזור אליהם, אלא אפילו תנועה כמו אגודת ישראל. ביקור במשרדי התנועה ברחוב ויליאם 84, בלב מנהטן, ממחיש זאת היטב.

למי שלא ביקר בארה"ב כדאי להזכיר, כי מרחקי הנסיעות אינם "קצרים" כמו בי־שראל. להגיע למרכז מנהטן משמעו: נסיעה של כשעה מבורו־פארק. אם "נתקעת" ב"טראפיק" (= תנועת כלי הרכב) יתכן שתבלה עוד כמחצית השעה בכביש ואולי יותר. אני הגעתי לרחוב ויליאם בשעת לפני צהרים, שהיא שעה נוחה יחסית, לפחות מבחינת התנועה בכבישים.

אם חשבתי כי שלט ענק בחזית הבנין יכריז, כי כאן שוכנים משרדי אגודת ישראל, הרי חזרתי מהר לממדים הטבעיים. בבנין רב־קומות זה שוכנים לא רק משרדי אגודת ישראל, אלא גם המרכזים הסניפים של כמה עשרות חברות ענק אמריקניות. במקום שליטים וכרזות גדולות צריך, איפוא, להס־תפק, בשילוט שבכניסה. עכשיו, כאשר כל החברות שבבנין ניצבות לנגד עיניך, ברור מדוע לא קידמה אותך שום כרזה גדולה בראש הבנין.

אבל המעלית המביאה אותך למשרדי אגודת ישראל בארצות הברית מוכיחה, כי למרות שבאופן יחסי לממדים הגדולים של אמריקה, אגודת ישראל אינה מפלגה ענקית, בכל זאת היא פועלת בהיקף מרשים ביותר. גם שטח המשרדים די בו כדי להסביר, לאיזה מרחק ומלשת אגודת ישראל בארה"ב בפעולותיה.

* * *

הרב משה שרר, נשיא אגודת ישראל בארה"ב, היה במיצומה של ישיבה דחופה, כאשר הגעתי לביקור. סביבו ישבו כמה מראשי אגודת ישראל שם, ראשי מחלקות ועורכי־דין, כדי לדון בנושאים הדורשים פתרון מיידי. גם כך מצא הרב שרר זמן לקדמני בברכה ולהציג אותי בפני הנוכחים.

גלקתני לסיור ב־3 קומות המשרדים של אגודת ישראל בבנין. מחלקות אחר מחל־קות. עשרות אנשים עסוקים ובקושי מבחינים באורח החוטף מבט על מעשיהם. די מכר־נות הכתיבה המחשבים מתרגמות והכירות את המעשים לשפת האותיות. מכונות מסור־כללות מתקתקות ומתייקות הכל. בלי עזר אלקטרוניים מכל הסוגים מסייעים במלאכה.

משרדי אגודת ישראל מתוכננים ביעילות רבה. השטח מנוצל במלואו. לכל פינה יש מטרה וכל רהיט משרדי עומד במקומו הנכון. הכל בטוב טעם ובחן. ארכיטקטורה משולבת ואדריכלות פנים שהושקע בה הרבה, כדי לקבל תוצאה טובה ביותר. גם הקשר הפנימי בין קומות המשרדים קל ומאפשר עבודה שוטפת תוך הרמוניה ושיתוף פעולה בין המחלקות השונות. הכל כאן חדש ומבהיק. המשרדים הישנים וה"הסטוריים" של התנועה ברחוב ביקמן נמצאים כבר בארכיון.

על הקירות תמונות מהארכיון. גדולי ישראל, מייסדי אגודת ישראל, ראשי אגודת ישראל בארצות הברית ותמונות למזכרת ממאורעות חשובים. תמונת הכנסיה הגדולה האחרונה, שהתקיימה בירושלים, מתנוססת בפאר במרכז המשרד. הארכיון, במיוחד ארכיון התמונות, תופש מקום חשוב בתנועה האגודאית האמריקנית. כאן שומרים מסמכים ותמונות כבר שנים רבות וה"אוצר" הולך וגדל. כבר כיום ערכו עצום ולא יסולא בפז.

* * *

הרב משה שרר הוא לא רק נשיא של אגודת ישראל בארה"ב, אלא מנהיג אמיתי וכריזמטי, הסוחף אחריו רבים. במדינה גדולה כמו ארצות הברית הרבים הם אלפי ורבבות ואף יותר מכך. ההודעות של אגודת ישראל מקיפה את עולם הישיבות והציבור החרדי כולו.

שיחה עם הרב שרר על פעילותה של התנועה באמריקה — מרחיבה אופקים. המרץ הבלתי נדלה והדינאמיות הם מאפיינים בולטים בכל אלן. לא די בפעילות השוטפת, הראויה אף היא לכל שבח. מחפשים שטחים חדשים לפעולה. בקרב נוער, צעירים, חוגים שונים. תמיד אפשר להגיע לחברים חדשים ולעודדם למעשים.

התכונה הכורגשת במשרדים לקראת הועידה הארצית, ה"קונבנשן", רק מעלה את מתח העבודה. כמה מראשי המחלקות נשארים במשרדיהם שעות רבות לאחר הזמן שהכבנו לעצמם מראש. כאן לא עובדים לפי שעות. היעד המטרה חייבים להיות מושגים גם במחיר הזמן היקר. החל מפעולות למען הישיבות בכל רחבי ארה"ב ולקירוב רחוקים בין בני נוער ועד לפרוייקט של הקמת בניינים בפאתי בורו־פארק, כדי לתפוש בתים נטו־שים של כושים ופורטוריקנים, שנעטשו למול עוצמתה הבלתי מוסחת של השכונה היהודית הגדולה בניו־יורק.

ותוך כדי העבודה האגודאית — שיעורי תורה. בבית הכנסת שבתוך משרדי אגודת ישראל מתקיים מדי יום ביומו שיעור ב"דף היומי". מי שאינו יכול להגיע לשם, או לבית כנסת אחר בו לומדים את "הדף היומי", יכול להעזר בשירות הטלפון, בדומה ל"קול הדף" שבישראל. בשעה 1, לאחר השיעור, תפילת מנחה. בית הכנסת מתמלא ביהודים רבים, המגיעים מכל המשרדים במרכז מנהטן, כדי להתפלל מנחה בציבור במשרדי אגודת ישראל.

קשה לעבוד במסגרת קצרה זו על כל היקף הפעולות האגודאית, אך כמובן שאי אפשר בלי להזכיר את העתונים היוצאים לאור על ידי התנועה. הירחון "ג'ואיש אר־בזרבר" רב התפוצה והמהודר, "דאס יידישע וואָרט" המעמיק ורב התוכן ולאחרונה גם ה"קואלישן", המדווח על פעילות התנועה באמריקה. אלה, כמו יתר הפעילות, מסייעת להרב שרר לנווט את פעילות התנועה באמ־ריקה.

* * *

פעילות אגודאית כמו הפרוייקט של הבניינים בבורו־פארק, מביא אותנו אל משרדי הקונסול של הרב אלימלך ניימן, ההולש על חלק ניכר מפעילות התנועה באיזור. הכמו תמיד, כאשר מדובר בפעילות אגודאית־מקומית, עוסקים לא רק בענייני הכלל אלא גם בבעיות הפרט.

מבחוץ קשה להבחין בפעילות הרוחשת במשרדי הקונסול. רק בפנים אתה מבחין בעשרות הממתינים להתקבל אצל הפקידים. רבים מחפשים עבודה, אחרים באים לסידור ענינים שונים ויש המבקשים לנצל את הקשר ההדוק עם עירית ניו־יורק בשטחים שונים. התור מתקצר במהירות. עשרות הפקידים בחדרים הרבים ממלאים את תפקידים ביעי־לות. איש אינו יוצא מכאן מאוכזב. תמיד ימצא הפתרון, אפילו אם הדבר דורש שיחת טלפון של הרב ניימן עצמו עם הגורם הקשור לענין.

למשרדי הקונסול יש מעמד מיוחד לא רק אצל היהודים בבורו־פארק אלא גם אצל השלטונות. במשרדו של הרב ניימן תמונות בו הוא נראה לצד גדולי ישראל בדור האח־רון, וממול, תמונות כמפגשים עם ראשי מדינת ועירית ניו־יורק. קשרים אלה נוצלו יותר מפעם אחת לסיוע ליהודים שביקשו עזרה, עבודה או ההלצות מבציה מטרידה עם השלטונות.

הרב ניימן שולט על הנעשה במקום כמשרדו הנאה. כאן היא ה"כתובת" לרבים מ"עמך" שאינם יכולים להגיע אל "ההלנות הגבוהים". בזכו המיוחד שלו, בנעימות ובאווירה הטובה שהוא משרה על סביבותיו, הוא מצליח להגיע ולפתור בעיות שגם בממדים האמריקאיים יש להם משמעות.

הסיפור של שיתוף הפעולה בין אגודת ישראל בבורו־פארק ויתר החוגים והתנועות הפועלים במקום, ראוי לפרק מיוחד בפני עצמו. יש מה ללמוד כאן. הסיסמא היא: "יהבה נבכים שאינו מסכימים". כך אפשר לפעול לפתרון לשכונת בורו־פארק והשכונה היהודית, מבלי להילוך הדעות האידיאולוגיים.

לסיכום: תנועת אגודת ישראל בארצות הברית יאבא כיתנועה הבנימה, רבת פעילות ומעש. נמצאת בתנופה מתמדת. האחדות ושיתוף הפעולה לבבך הכלל הוא נושא נפוד נוסף. שכן הרא"י ללמוד הלכה למעשה.

(רשימה רביעית)

ברחבי תבל / מאת דף

הציפיות מנאום גורבצ'וב

תשומת לב רבה נתונה בת־קופה האחרונה לדרך החדשה שמתווה מיכאל גורבצ'וב, לר־פורמות הנועזות שהוא מתאמץ להנהיג ולפתיחות שאותה הוא מעודד.

לפיכך היו אוזנות העולם בצ־פיה דרוכה לקראת נאומו בארמון המרכזי לציון 70 שנה למהפכה הבולשביקית שנערך במוסקבה. כולם היו תאבים לדעת אם יהא נאה דורש ונאה מקיים, אם יקרע את המסוה מעל דפי ההיסטוריה הרוסית, יפרוש את יריעת פשעיו של הרודן סטלין, ואם יעלה מת־הום הנשיה את שמותיהם של מנהיגים סובייטים שהושלכו במתכוון מזכרון העם הרוסי.

ומשבא היום וגורבצ'וב נשא את נאומו מיהרו כל המומחים להשוות את עטיהם ולהעלות על הכתב את תגובותיהם. רובם ככ־לם מסכימים שהנאום שיקף בעיקר אנפין את תהליך הרפורמות כולו, ועד כמה מוכן גורבצ'וב להרחיק לכת ולגלות את האמת על ההיס־טוריה הסובייטית. יש המטילים ספק ביכלתו להרחיק לכת בחשי־פת האמת ההיסטורית, ואף מעזים לומר שגם בתהליך השינויים והרפורמות שלו יאלץ להעצר.

אלה שהתאכזבו מהנאום, הן בגוש המזרחי והן במערב, חייבים לזכור את מה שאמר גורבצ'וב בקיץ 1986: "אם נתחיל להתמודד עם העבר", אמר לקבוצת סופרים, "אנו עלולים לבזבז את כל המרץ על כך. עלינו להפנות את כל כו־חותינו לעתיד". לא קשה להסכים עם ההגיון שבדבריו — דרך הר־פורמה ארוכה והמכשולים בדרך רבים. מה טעם, אם כן, לפתוח פצעים ישנים ולעורר את איבתם של החוגים השמרנים במפלגה.

באפריל קרא גורבצ'וב להערכה מחודשת של ההסטוריה הרוסית "...שלא תגלגל והפסח על איר־עים...ולא יהיו בה דפים ריקים". מדיניות ה"היגלסנות מחודש", הפ־רסטרויקה, אינה בעיניו רק צעד ארגוני אלא מהפך יסודי של כל השיטה הסטליניסטית, והיה, אם כן, צורך לדעת מה היו חטאיה ושגיאותיה של אותה שיטה. בנ־אומו האחרון נתן גורבצ'וב את התשובה.

* * *

הנאום מתחיל למלא את הד־פים הריקים של ההסטוריה הסובייטית. הוכללו בו זכרם של אלה שמד עתה שמותיהם היו הם מלהזכיר — בוכרין, בוכארין וכרושצ'וב.

הוא נוגע ולא נוגע בפשעיו של סטלין ותוהה אם אין להם שורשים בריקמת החיים הסובייטית. במ־יוחד "בהעדר רמה נאותה של דמוקרטיה בחברה הסובייטית, שבעטיה נתאפשרו פולחן האישי־ות, ביזור החוק והמעשים השו־רוחיים הנפשעים של שנות ה־30". עד עתה העיזו לכנות את מעשי סטלין "סטיות" או "חס־רונות", ואילו גורבצ'וב אינו ירא מלכנותם "פשעים אמיתיים".

יש, כמובן, להודות בכך שהוא מתעלם לפעמים משורשיהם של דברים. תמנע מלכנות מעשים בכיעור ההולם אותם. הוא אמנם צודק בכך שהחברה הסובייטית חסרה היתה ערכים דמוקרטיים, אך אינו מתייחס לנקודה זו, ואינו תוהה מדוע כך היה.

הסבר אחד לכך הוא עצם טבעה של המהפכה הבולשביקית. נכון הדבר שהבולשביקים ההנו מתמיכה רחבה של המוני הפועלים בערים הגדולות, אך בין האיכרים ובעלי האחוזות במרחבי רוסיה הם היו מיעוט קטן שולי, וזו היתה בעיה רצינית, והאיכרים, כידוע, שילמו על כך במחיר כבד מאד. אך מר גורבצ'וב בוחר להי־תעלם מכך, שהרי לדידו "מהפכת אוקטובר, הפציצה כשחר חדשה לנו כשמש, והיתה שעתה היפה של האנושות".

* * *

המפלגה שיסד הקים לנין, ושריכזה בידיה את כל המסמכו־ות, היא ללא ספק שורש נוקש שהצמיחו את השיטה המפלג־תיספית ואת הגזירות הלא־דמוקרטיות.

גם הבוז שרחש לנין למסורות שלטון תקינים ולערכיות שהם מהודים לגבי חרות הפרט וככיר־תיו, גם בזה זה תרם במידה לא מעטה להתהוות הסטליניזם. האיסור שהטיל לנין בשנת 1921 על קיומן של סיעות שונות במ־פלגה היה צילה בידי סטלין למעט ולבסוף לחסל כל משחק כוחות דמוקרטי בתוך המפלגה. והנה, למרות כל זאת, אין בפיו של גורבצ'וב אלא דברי שבח ל"מפלגה הפרולטרית שהיוה חידוש מרענן בנוף הפוליטי הרו־סי" שהקים לנין. אין אנו טוענים שכל אלה יצרו את הרקע לצמיח־תה הבלתי נמנעת של השיטה הסטליניסטית בתוכו הרמוקרטית, אלא שהם איפשרו ואולי אפילו קירבו את התהוותה.

מי שקורא בעיון ובהקפדה את נאומו של גורבצ'וב אינו יכול שלא להתרשם שנעשו בו בנגע האהרון שיפוצים תיבוך ביטויים. לכן יש כמה סתירות במהלך הנאום, הה־בלטות שבכן מצויות באותו חלק הדן בבוכארין ובקולקטיביזציה של החקלאות.

על שאלות אלה, מדוע לא ענה הנאום על הציפיות, ולמה מצויות בו סתירות, יקשה לענות. בעובדה שרבים ציפו ליותר מן הנאום ראשי גורבצ'וב להשתבח, אך לו עצמו יש בבואה סמורות אחרות.

אחת מהן היא לנקות ולמרק את אבות הרבולוציה ואת ראשית התהוותה, שהרי מהן שואבת המפלגה היום את סמכותה. האחרות היא לדאוג ללגיטימציה של גורבצ'וב עצמו. רבים מן השבחים שמעתיר גורבצ'וב על מנהיגותו הנעות ומרחיקה הראות של לנין אמורה להיות מכוונת אליו עצמו. "כוחות שמרניים" מוזהר, הוא "ינצלו כל קושי שמתעודד כדי לחתור תחת הפר־סטרויקה ולעורר את ההמונים לאי שביעות רצון".

השאלה היא האם היה צריך גורבצ'וב ללכת רחוק יותר, לא רק בשם הצדק אלא בעיקר למען האינטרס שלו עצמו. שהרי אותם הכוחות שהוא נמנע מלהוכירם ומלהתעכב עליהם, הם בסופו של דבר הכוחות שהפילו את כרוש־צ'וב, ומהם נשקפת הסכנה לגו־רבצ'וב עצמו.

בעולם היהודי

יוסף ביגון ממוסקבה:

הסתה אנטישמית ומסע נגד יהודים מתנהל בכלי התקשורת בבריה"מ

טוען שהסובייטים אינם מאפשרים עלייתו

"מכל אבמי יהודי ברחוב מתב־הל עתה בכלי התקשורת בברי־ה"מ ישנה התססה קשה ומתוחה באוויר" — סיפר יוסף ביגון בשי־חה טלפונית ממוסקבה עם שמואל בן צבי מפעילי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בתל אביב.

ביגון סיפר עוד, כי קיים מסיבת עיתונאים בביתו ביום חמישי בצהריים, בהשתתפות 15 פעילי עליה ואסירי ציון לשעבר, וכתבים זרים, במסיבה דנו בנושאי התעמולה האנטי יהודית הגוברת ברחבי בריה"מ.

הפעילים דיברו על אוירה מתוחה בכל הקשור ליהודים בב־רית המועצות. הפעילים, אמר בי־גון סיפרו עוד כי השלטונות מח־רידים פחד עמוק גם בשורות המסורבים, החוששים להגיש את בקשותיהם לעליה.

ביגון אמר בשיחה זו: "מסתמן מסע נגד חזיות הרוח היהודית הלאומית על ידי מאמרים בעתונות והסתה אנטישמית".

מהמועצה הציבורית מציינים, ע"י שיחות נוספות שקיימו לאחרונה עם פעילים מרחבי ברי־ה"מ, שהם קבלו ואף הביעו חש־שות מהתפתחויות מסוכנות בעקבות התעמולה האנטישמית בעתונות.

ביגון ביקש מבן שיתוו להעביר את ברכתו ואת ברכת קהילת המסורבים לראש הממשלה יצחק שמיר במסעו לארה"ב. הוא כותב לשמיר על כוונתו להעלות בשי־חותיו עם הנשיא האמריקאי את הדרישה להכרת קהילת יהודי ברית המועצות כמיעוט לאומי.

ביגון דחה בשיחה זאת בשאט נפש את השמועות הנפוצות על ידי דובר משרד החוץ הסובייטי גנדי גרסימוב על תוגר רצונו לעלות לישראל. ביגון הדגיש שאין דבר שהוא רוצה בו יותר בכל אשר לעלות לישראל, אך הסובייטים עצמם, אמר, מערימים מכשולים בדרכו.

הפעילים אלכס פלדמן, אלכ־סנדר חולומיאנסקי, משפחת המרעים הידועה בוגרדי ואלכסי לותמן הודיעו במסיבת העתו־נאים, כי יקיימו הפגנה ב־22 בנו־במבר; במחאה נגד התעמולה האנטי יהודית במוסקבה ואף הוד־יעו על כך לשלטונות. חלק מק־בוצת המפגינים החמור לעיריית מוסקבה, שם ימסו פקידים להפ־קידם בכך שיתוצאות המפגנים עלולות להיות חמורות ביותר". אחד הפקידים אמר: "אהרחים יכולים להתנפל עליכם ולגמור אתכם".

ההפגנה נאסרה ולא ניתן לה רשיון. עם זאת, הודיעו הפעילים כי רצונם לקיימה. (עתי"ם)

אין שיפור במצב ההגירה מבריה"מ

"יהודים שמצב במצב", כי שלטונות בריה"מ מפסיקים היתרי־יציאה [illegible] — כך אמרה [illegible] לנה דובינסקיה, בשיחה טלפונית ממוסקבה בבוקר עם שמואל בן צבי מן המועצה הצי־בורית למען יהודי בריה"מ.

לנה דובינסקיה היא חברת ועד "נשים נגד סירוב". בו חברות 80 נשים, קבלה על כך שהשלטו־נות מעכבים את התשובות לבק־שות להיתרי היציאה.

היהדות חודרת לקצווי רוסיה לעיר באקו על חוף הים הכספי

לראשונה בקורות הישוב היהודי בבאקו, על חוף הים הכספי, הוחל בפעילות תרבותית יהודית ובלימודי היהדות.

על כך מסר אסיר ציון לשעבר אלכסנדר חולופיאנסקי בשיחה טלפונית ממוסקבה עם אנשי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"ם.

פעילי המועצה הציבורית מציינים, כי זו הפעם הראשונה בתולדות המאבק היהודי בבריה"ם, שמתקיימת פעילות תרבותית יהודית בקנה מידה כזה בבאקו, שבה ישנם 28 אלף יהודים. שלא היו מעורבים עד כה בפעילות יהודית תרבותית כלשהי.

בתי כנסת ואתרים יהודיים עתיקים בצפת ישוקמו בקרוב

הקהילה היהודית [illegible] נטלה על עצמה לשקם [illegible] מרכזיים ברובע היהודי של צפת.

מדובר בשיקום מוסדות ההק־דש הספרדי, בית הדין הרבני הע־תיק, בתי הכנסת אבוהב, קארו, והאר"י הספרדי שהוקמו לפני יותר מ־400 שנה.

ראש עיריית צפת [illegible] גם את משרד השיכון לפרוייקטים ובקרוב באחד. כך הבטיח ראש העיר. יחול בשיקום כללי של כל הרובע היהודי בצפת.

איש שכולו לב והלב נקרע לרסיסים

שבעה לפטירתו של הגאון רבי רפאל דוד אויערבאך זצ"ל

— מאת מנחם פרוש —

ההגדרה הקולעת לאישיותו, לייחודו של הגאון רבי רפאל דוד אויערבאך זצ"ל שהלך מאתנו לפני שבעה ימים כי היה כולו לב, והלב נקרע לרסיסים.

היה כולו לב, הוא דיבר תמיד עם כל הלב, תפילותיו הם עם כל הלב, ברעד, ברטט. כל נימי הלב רעדו בתפלותיו, בלימודיו לא ישב שאנן אלא רתח עם כל הלב, הת־ווכח והבחינו איך שכל לבו רועד ורותח, כאשר לקח עליו משימה היה זה בכל לבבו, כאשר היה מדבר עם מי שהוא לא היתה זאת שיחה רגילה אלא בכל לבבו, ור־אינו אותו במשימות שונות שנטל חלק עם חבורות שונות, חבורות משופרא דשופרא קרוא קרישא, כמעט ולא היה דבר צבורי שלא השתלב ותמיד היה זה עם כל הלב, כשהוא דיבר הבחינו דפיקות הלב, כי כל מה שעשה היה במסירות, בכל לבבו, בכל נפשו, בכל לבבו ממש.

הוא נולד להוריו הגדולים שהיו ידועים בגדולתם שייחדה אותם גם בירושלים של הימים ההם, הוריו שזכו להקים דור אדיר בגדולות בתורה, והוא רבי רפאל דוד זצ"ל מילדותו הכתינו בחרי־פותו, כי היה לו מבט חריף, שפה חריפה, מלוטשה, מחושבה, כל דבר ודיבור שלו היה מלוה עם משל ודוגמא, ותמיד משל קולע, דוגמא מדהימה, כשהמשיל משלו והדגים דוגמתו תמיד היה זה נשמע מלב סוער, כי כל כולו היה לב.

בילדותו, בבחרותו, בצעירותו נמנה תמיד על המיוחדים, וכך גדל בתורה, עמל בתורה, כל השנים, ובכל השנים נתן כל לבו, כל מה שעשה היה בכל לבבו ובכל נפשו, כך למד בכל לבבו ולא רק למד, הוא היה כשרוני באופן מיוחד ללמד.

כשהוא למד עם תלמידיו בכל השנים, בכל התקופות תמיד תמיד כבש לבבות, באשר כל דבר שאמר, כל דבר שלימד היה עם כל הלב, כי כל כולו היה לב.

כך הנחיל תורה לתלמידיו, וכך הנחיל יראת שמים לתלמידיו, והצלחתו היתה כי התלמידים הבחינו שאין הוא מדבר מהשפה ולחוץ אלא מעומק הלב, מעומקא דלבא ממש, בכל לבבו ובכל נפשו ולכן השפיע, לכן הצליח, והצל־חותיו היו תמיד גדולות, מכיון שכל מה שלימד, כל מה שדיבר היו דברים היוצאים מן הלב ולכן נכנסו אל הלב.

גדול היה בתורה, גדול היה ביראה, גדול היה במחשבת היה־דות, חשב הרבה, למד הרבה, ספג הרבה, וכשהתחיל להשתפך בשיחותיו היו המומים מאוצרות הרוח הצפונים אצלו, כשהוא דיבר, כשהוא העלה רעיונות חשו עד כמה שהם עולים מעומקא דלבא לרוממות המחשבה.

הוא למד, הוא לימד והוא גם נשא בעול קיומה של הישיבה הקדושה "שער השמים" מורשת אביו הגדול זצ"ל, הוא בחריצותו הספיק בשעה־שעתיים מה שאח־רים זקוקים שבוע־שבועיים. גם זה נבע כי מה שעשה היה עושה בכל לבו, בכל נפשו, כזה היה, כל דבר שעשה, לא מן השפה לחוץ אלא בכל לבו.

יחידים, שהם לא יחידים בדו־רים, אלא רבים עד מאד, באים כיום ומגלים מה שעשה עבורם, איך שהיה מסור להם, ושוב בכל לבו, בכל נפשו, היה בר לבב, לב טהור, לב טוב, וכל כולו לב.

ראיתי אותו בשתי פיסגות ואז ראינוהו במלא הודו והדרו.

זה היה בשנות המערכה נגד גיוס בנות לצבא, אז בשנות המ־ערכות הקשות היה הוא בחבורה הקדושה אשר כל אחד מהחבורה האת גדול היה, קדוש היה, והק־דיש עצמו למערכה. היתה זאת חבורה מיוחדת בה פעלו בכל המערכות הקדושות שניהלה אגודת ישראל בעת כינון מדינת ישראל, ואשר הנדות למערכות אלה איפשרו קוממו, ובחבורה זו היה גם רבי רפאל דוד אויערבך זצ"ל, הוא מילא שליחויות רבות, חשובות והיסטוריות, מקשר מגשר בין הגאון מבריסק זיע"א בירושלים לבין בעל החזון איש זיע"א בבני ברק, שני גדולי עולם אלה העריכוהו והם ידעו שהוא, כאשר מקבל משימה, עושה זאת בכל לבו בכל נפשו. עם כל מע־לותיו היתה המעלה הזאת של איש בר לב המדה שייחדה אותו.

כך ראינו אותו בחבורה הק־דושה שהניחה היסודות לרשת שעורי תורה, ואז בשנים ההן לא היה זה פשוט כלל, אז לא נתנו לנו להכנס לבתי הכנסת, אז לפתיחת שעור היה צריך להשקיע הרבה הרבה מאמצים, ורבי רפאל דוד זצ"ל היה מהיחידים בין המיוחדים שהתמסרו לזאת וגם את זאת בכל לבבו ובכל נפשו.

כל מה שעשה, כל מה שלמד, כל מה שלימד, כל מה שדיבר היה בכל לבבו, כי היה כולו לב.

היה כולו לב והלב נקרע לר־סיסים.

תפנית מעציבה מאד הפנתה כל מהלכיו, החבלה האכזרית המרושעת של החבלנים אז שגרם להרצחו של בנו הקדוש רבי אהרן מאיר הי"ד. רצח אכזרי זה קרע את הלב לרסיסים.

רוממות גדלותו של רבי רפאל דוד זצ"ל ותבלח"ט אשתו האצי־לה תחי' ראינו באותו שבת כאשר הקדוש רבי אהרן מאיר התפתל מסורי מהרסיסים שריססו אותו כולה, וכאשר נשמתו עלתה למרומים, עמדו הוריו וגדלות ורוממות עומק אמונתם הדהימה, הפליאה את כל הסובבים, ההורים עמדו דוממים, רבי רפאל דוד זה אשר כל דבר קטן, גם דבר קטנטן היה לבבו מרטט, וכאן עמד דום "וידום אהרן", אבל יותר מזה, כמו שנא־מר: "למען יזמרך כבוד ולא ידום".

כל אימת שאני נזכר באותה שבת, באותה שעה של עליית נשמת הקדוש רבי אהרן מאיר זצ"ל ורבי רפאל דוד ואשתו עומדים ליד מטתו חוזקים וצועקים ואומרים בקול בוקע שחקים, "אין כאלוקינו אין כמלכנו אין כמושיענו", מי מסוגל לתאר לתפוס רוממות רג־עים כאלה, הם אינם בוכים כי שבת היום, ואיך נאמר על "עינינו ברכות בחשבונך", יהודי מאמין ירא ה' גם בכיותיו מחושבות, הוא ואשתו שעמדו חזקו "אין כאלו־קינו", "שמע ישראל" מזכירים זה לזו מפעם לפעם לא לשכוח שבת היום, לא לבכות, ולא בכו, הת־רגשותם היתה עצומה, נוראה, וכך ראינו לפנינו גדלות באמונה, גד־לות ביראה, הבן גוסס, הנה הנה עולה נשמתו למרומים והם לא מורידים דמעות.

גדלות האיזדרות "וידום אהרן" ומה גדולה הדרגה של "למען יזמרך כבוד ולא ידום".

רצח אכזרי זה של בנו הקדוש שבר אותו, את לבו, והלב נקרע לרסיסים.

שמונה שנים אלה מאז רצח בנו הקדוש זצ"ל, כרע, נפל מהה־תקפות הקשות אחת אחרי השניה וכל ההתקפות היו על לבו. כשהלב נקרע לרסיסים גם כן הפליא את כולנו לראות הכוחות הנפשיים הנדירים, בכל שמונת השנים למ־רות ההתקפות הקשות עד מאד לא נח רבי רפאל דוד, לא שקט, כאשר רק התאושש חזר ללימוד, למד, לימד, פעל, עשה, הלב נשבר אבל רוחו היה עמו, רוחו היה כמו בזמנים הקשים ביותר, והיו זמנים קשים עד מאד אבל הוא המשיך בכל לבו ונפשו בהליכותיו הב־כבשיו הגדולים.

יהדות התורה אבדה אחד מב־חיריה. אגודת ישראל אבדה אחד מנאמניה. מירושלים עיר הקודש נלקח אחד מהמיוחדים בחבורה שקידשה שם שמים במערכותיה, בהישגיה לקיומנו בארץ קדשנו.

מי מסוגל לנחם את המשפחה השבורה, הרצוצה.

רבים, רבים הם שנלקח מהם אח, רע, שהיה מסור להם והיה נותן להם התחושה כי הוא עמהם בצרתם בכל לבו ונפשו. ניזם לב טהור, לב בטוח, לב חם, שכל כולו היה לב, והלב נקרע לרסיסים.

קשה לנחם, קשה להתנחם. המקום ינחמנו.

במה נחם, זכה יהיה גם רעיתו שתבלח"ט להקים דורות ישרים, בניה וחתניה ונכדים כמשיכי דרך התורה ויראה טהורה.

נחמתנו בשרשרת הפארה הנמשכת שתימשך בעזרת ה' ברוך הוא.

רחום וחנון, רחמנו, כוס היגו־נים לאט הרפי מעט, ויאמר לצ־רותינו די, די.

נזקים כבדים לתפוחים בשל תקלה בבית קרור

כמויות גדולות של תפוחים המשווקים על ידי החקלאים ברמת הגולן, ניזוקו עקב תקלה שהיתה לאחרונה בבית הקירור המרכזי.

מנהל בית הקירור מגד אבן שאלה מסר, כי בבית הקירור אירע פיצוץ בצינור הגז. התקלה לא התגלתה בזמן וכתוצאה מכך, ניזוקו כמויות גדולות של תפוחים. הוא הבהיר, כי צפוי מחסור בת־פוחים, ואמר כי גם שומרי הש־מיטה המקבלים אספקה קבועה של תפוחים מהחקלאים בגולן לא ייפגעו כתוצאה מהתקלה.

יצויין, כי החקלאים ברמת הגולן משקיעים רבות בגידול התפוחים. בשנת '67 היו לחקלאים בגולן 3000 דונם תפוחים שהניבו יבול של טון תפוחים לדונם. כיום נטועים בגולן כ־15 אלף דונם, המניבים כארבעה טון לדונם. בעבר, הת־ריעו חקלאים שכן הנטיעות נעשות ללא כל פרופורציה ובניגוד להוראות של המועצה הפירות. (עתי"ם)

מכתבים למערכת

"מקור" לא טהור

[illegible] להצית [illegible] השתוממתי לראות [illegible] מהוצאת "מקור" [illegible] כספרים אפיקורסים. [illegible] על כך [illegible] שאינו מכיר את מחברי הספרים והוא אינו בעל תשובה.

תוך כדי שהיה במקום הבחנתי באברך חסידי שנכשל בקנית ספר מפוקפק והערתי לו על כך. יצאתי מהחנות בתקוה שבעל החנות יוציא בהקדם את הספרים הפסולים ולא ישכין עולה בתוך תנותו ויכשיל את הרבים.

בהזדמנות זו כדאי להזהיר שלא כל הספרים הנמצאים והנמכרים בחנויות הספרים שבמרכזים החרדים כולם על טהרת הקודש, רבים מהם צריכים בדיקה לפני ולפנים, לדעת מי המחבר ומה מידת יראת השמים שבו. בפרט כשהמדובר בצעירים התמימים העלולים ח"ו ליפול ברשת של מינות ואפיקורסות אשר הוצאותיה ההרסניות מי ישורנה.

חובה ע"כ לבדוק כל ספר הנכנס לבית אם המחבר הוא מפורסם כירא שמים מרבים ואם יש עליו הסכמה מרבנים מוסמכים ומכרים.

בכבוד רב,
י.ש.א.

בלי המשכים

בראשית דברי, ברצוני לשבח את רמתו המעולה של העתון. לעומת זאת, מבחינה ככנית יש קושי בקריאת העתון כיון שמאמר מסויים מתחיל בעמוד אחד ומסתיים בעמוד אחר (ולאו דוקא באותו דף) עובדה זו מקשה על רצף הקריאה, משום שדפי העתון מחולקים בין בני הבית.

יעקב לוי
צור

המכשול הוסר

ב"המודיע", מיום רביעי, ריש בחשון ה' תשמ"ח, כותב אברהם כהן מבני־ברק מכתב למערכת, תחת הכותרת "לפני עור מכשול", בו הוא מוחה על פרסומת תועבה בשילוט בתי הבטיטנסקי.

בהקשר לכך, ברצוני להבהיר, כי המכשול הוסר מיד לאחר שנודע על הצבת השל־טים הללו.

בכבוד רב,
אברהם טננבוים
מזכיר העדה החרדית

هكذا من الأصل

קהל רב במספד מר על הגרר"ד אויערבאך זצ"ל בהיכל ישיבת שער השמים

קהל רב של בני תורה, חכמי ורבני הישיבות הירושלמיות, ובני נהם, לומדי ישיבת "שער השמים" ללימודי הנגלה והנסתר, התכנסו בבוקר השבוע שעבר במספד תמרורים רווי כאב ותוגה שנערך בהיכל ישיבת "שער השמים" בשכונת מקור ברוך, על מר הקוי הפתאומי של הנפטר בראשה הנשיא בכלה הגאון רבי רפאל דוד אויערבאך זצ"ל, שהיה מלאו שבכה להסתלקותו.

ראשון המספידים היה הג"ר משה אהרן שטרן, מנהלה הרוחני של ישיבת קמניץ, שבמשך שעה ארוכה תיאר ועמד על מעלותיו הנעלות ותכונותיו הנעלות של הנפטר הגדול זצ"ל, שקיבל את חנוכו המפואר לאהבת תורה, יראת שמים ועשות משפט וחסד בבית אביו הגאון והמקובל הנודע רבי חיים יהודה ליב זצ"ל, ועמד על צביונו המופלגת היותר נובא אל הכלים בהסתרת מעשיו הכבירים בתחום הרבצת תורה והושטת עזרה רוחנית וגשמית כאחד להמוני אנשים שאהבת נפש אהבוהו. הוא הזכיר בהתרגשות את מסירות נפשו בעשרות השנים האחרונות בדיבורי הרבים ובהחזקתה, קימה ביסוסה והתפתחותה של ישיבת שער השמים להפצת תורת הנגלה וחכמת הקבלה, והתעכב על ישרותו נקיון כפיו שאין לו את וריע עד שאפילו לא עלה בידו לרכוש דירה לעצמו והוא חי כל ימיו בדירה שכורה, בעוד שלזולתו נתן את כל אשר לו.

הג"ר משה סלנט מר"מ ישיבת שער השמים, וידידו יבל"ח מנעוריו, העלה על נס במילים כואבות את התלהבותו הנפשית המופלאה של רבי רפאל דוד זצ"ל מאז מתנ־כיד לכל דבר שבקדושה בהיותו הנחשון והחלוץ שיצא לפני המחנה בכל נושא ועניין הקשור ליהדות ולכבוד שמים, הוא קרא עליו את המקרא "ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וד' עמו", ותינה את גודל האבידה בדורנו החסר כל כך באישי סגולה מיוחדים אלו הגדולים בתורה ובהרבצתה ומופלגים במידות נאצלות המקרינים על הדור כולו.

הגה"צ רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון, נשא מספד מר תוך בכי קורע לבבות על גיסו הגאון רבי רפאל דוד זצ"ל שכרע ונפל לפתע בעת שמלאך הברית אליהו הגיע להשתתף בשמחת הכנס הנכד בבריתו של אאע"ה. הוא פתח דבריו בפסוק "מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואבכה יומם ולילה על חללי בת עמי" וקרא להתעורר בתשובה ולפשפש במעשים. רעדה חלפה בקרב המשתתפים שגעו בבכייה כאשר המספיד את דבר החלום שהיה לרבי רפאל דוד לפני זמן קצר. בראותו בחלום הלילה את בנו הבחור הקדוש אהרן מאיר הי"ד מטייל יחד עם גיסו הגאון הצדיק רבי שמחה בונם לייזרזון זצ"ל, שהיה "גאון עולם וצדיק נשגב, בקי בכל חדרי התורה" ובפנים שוחקות הושיט לו ידו ואמר לו בשמחה כי הוא לומד חברותא במרומים עם רבי שמחה בונם זצ"ל. עתה המשיך הרב שבדרון — אנו מבינים את פתרון החלום, כי הם קראו את ר' רפאל דוד לבוא ללמוד עמם יחד בחברותא.

הגר"ש שבדרון קרא ללמוד מדרכיו הגדולים ולחזק את הישיבה הקדושה לבל תמוט חלילה בהילקח פטרונה הנאמן.

הבוקר במלאת שבעה להסתלקותו של הגאון רבי רפאל דוד אויערבאך זצ"ל יעלו בני המשפחה הגדולה, תלמידים וידידים על קברו בהר המנוחות לתפילות לעילוי נשמתו. במשך ימי השבעה ביקרו בבית האבלים אלפים רבים מכל חוגי היהדות החרדית מכל רחבי הארץ כדי להביע תנחומים לבני המשפחה באבלה וביגונה, ובראשם אחיו הגדול, ייבדל לחיים טובים וארוכים מרן הגרש"ז אויערבאך שליט"א: כ"ן המוני הבאים נראו כל גדולי הדור המפורסמים, גדולי ראשי הישיבות, גדולי האדמו"רים, רבני הערים והישובים, מאות רבנים וראשי ישיבות, דיינים ויושבי על מדין, וראשי ומנהיגי הציבור החרדי לכל שכבותיו ושדרותיו.

מחר בערב בשעה 8 בערב תיערך מספד מר בהיכל ישיבת "קול יעקב" בשכונת בית וגן בירושלים, בה הרביץ המנוח תורה לתלמידים שנים רבות, דברי הספד והתעוררות ישמיעו, ראש הישיבה הגאון רבי יהודה עדאס, אחיו של המנוח הגאון רבי אברהם דוב אויערבאך ראש ישיבת אור שמח, הגה"צ רבי דוב יפה מנהלה הרוחני של ישיבת כפר חסידים, ובן אחיו של המנוח, הגאון רבי אברהם דוב אויערבאך רב ואב"ד טבריא.

ספרי "אוצר הפוסקים" חולקו לישיבות בישראל

במבצע מיוחד של הפצת תורה בישראל החל "אוצר הפוסקים" בירושלים, כאשר שמונה ישיבות וכוללים קבלו את הסט של "אוצר הפוסקים" ללא תמורה.

את המבצע של חלוקת כרכי "אוצר הפוסקים" באמצעות תורמים בחו"ל יזם הרב יהודה הנקין שליט"א, סגן מנהל, המ־מונה על הקשרים עם קהילות ישראל בחוץ לארץ. בקבוצה הראשונה שהוענקו לה הסטים היו הישיבות: גרודנא, זהר התורה, אש התורה, כנסת בית אהרן, עטרת מרדכי (חדרה), ברכת מוס־דות וזוהייל, כולל תורת חיים (בני־ברק) וישיבת כתר התורה. אלה נבחרו מתוך יותר מ־50 ישיבות וכוללים שפנו ל"אוצר הפוסקים" לקבלת כרכי "אוצר הפוסקים".

הרב יהושע ויינמן, סגן יו"ר הנהלת "אוצר הפוסקים", שניהל את המסיבה, הצביע על מרכזיותו של "אוצר הפוסקים" כמפעל תורני, שכן הוא מקובל על כל החוגים של יהדות התורה כמקור מוסמך של ההלכה הפסוקה כפי שהיא משתקפת באלפי הספרים והחיבורים של "השאלות ותשובות". הרב ויינמן תיאר את שיטת העריכה ב"אוצר הפוסקים" ואת האמינות הרבה שפוסקי הדור מייחסים לספרים אלו. הרב הנקין, מחבר ספר "שו"ת בני בנים", הביע תקוה שעוד הרבה ישיבות וכוללים יזכו לקבל את ספרי "אוצר הפוסקים", והדגיש את החשיבות של ספרות השו"ת גם להבנת סוגיות בש"ס. הרב דוד טלזנר, מנהל ארצה"ב, הדגיש את חשיבותו של "אוצר הפוסקים", כ"מפעל הצלה רוחני", שהרי ישנם עשרות ספרי שו"ת אשר ללא "אוצר הפוסקים", היו נשכחים. ר' מרדכי קיפניס, שהיה יד ימינו של אביו הרה"ג ר' שמואל קיפניס זצ"ל, שיסד את "אוצר הפוסקים" וניהל אותו במשך עשרות שנים, הסביר בהרחבה את הסיבות שהניעו להקים את "אוצר הפוסקים".

נציגי הישיבות הביעו את תודתם הלבבית על ההמה הבהר־כה, ואת התרשמותם העמוקה מ"בית היוצר" של המפעל התורני הגדול "אוצר הפוסקים" המהוה תרומה היסטורית ליהדות התורה בדורנו ולדורות הבאים.

אור יום טוב בקרית יובל

בכנס תשובה הרב שירה וזמרה קיימה ישיבת אור יום טוב במוצאי שבת פרי תולדות בבית הכנסת המרכזי "הצבי" שבשכו־נת קרית יובל ירושלים.

ראש הישיבה המפורסם הרה"ג אהרן זכאי שליט"א נשא דברים בעניני דיומא, רבים שתו בצמא את דבריו הק'.

הרב זכאי תיאר את השבת בבית חרדי ואת היופי וההדר שביהדות וכיצד שמרו אבותינו על השבת ועל שאר המצוות במשך אלפיים שנות גולה וקרא לצבור לשוב למורשת האבות.

הערב הסתיים בשירה וזמרה וריקודים לכבוד ראש חודש ולכ־בוד מלוה מלכה.

במעמד מרשים נחנך אולם חדש של ישיבת "מאקאווא" בקרית־אתא

קהל רב של תלמידי ומעריצי בית מאקאווא, תושבי קרית־אתא והצפון ואורחים רבים, השתתף בחנוכת הבית של אולם האוכל החדש של ישיבת "תהלת בינה", ביזמת האדמו"ר של ביהמ"ד כ"ק אאבי"ד ורה"ק מאקאווא זצוקל".

בראשית המעמד נקבעו מזוזות בדלתות האולם על ידי הרבנים הגאונים: רבי שמואל שולדינגר שליט"א רבה של העיר, רבי יהוסף חיים שיינפלד רב קרית־הרצוג ב"ב, רבי דוד בעריש פאנעם שליט"א, רב קרית־אליעזר חיפה, רבי מנחם מנדל מנדלזון שליט"א רב דקוממיות, הרה"ח יהודה בלום שליט"א גיסו של הרב זצ"ל. והעסקנים הנכבדים אשר הודות למסירותם ועמידתם לימין הישי־בה שלא ע"מ לקבל פרס נבנה האולם, הרה"ח ישראל גשייד, ר' חיים פרידמן, ור' דוד יוספזון, הי"ו.

לאחר תפלת ערבית ושתית לחיים באולם האוכל, הסב הקהל לסעודת מצוה ולהתוועדות לרגל ההילולא, בהיכל הגדול של הי־שיבה, בראשות כ"ק הגאבי"ד שליט"א, ובהשתתפות אדמו"רים, רבנים, ראשי ישיבות ואישי ציבור.

את ההתוועדות פתח בדברים חתן הרב זצ"ל הרה"ג שלמה בר לדמן בן כ"ק האדמו"ר מזוועהיל שליט"א, בהסבירו את ענין השי־לוב של חנוכת הבית עם יומא דהילולא שהוא בכדי לעורר זכות אבות שתשרה שכינה במעשי ידי־נו. וסיים בתקוה שאכן הציבור יטו שכם לפעולות הקודש, ותוכל לחנך בקרוב את קומת הפנימיה.

לאחר סיום הש"ס ואמירת ההדרן ע"י בני הרב זצ"ל הרה"ג רבי אשר ורבי שלמה שליט"א, דיבר הגאון רבי שמואל שולדינגר שליט"א רב העיר, על מצב הדת בעיר, שגורמים שונים מתנכלים לו באחרונה, תציטט מתוך כתבי הגה"ח רבי בנימין מנדלזון זצ"ל ששימש כרבה של העיר בתקופת התיסדותה וההתבססותה, איך שמייסדיה מסרו את נפשם בבנית המקוה ומבני הדת, ומחובתינו לעמוד על המשמר לבל יהרסו.

הגאון רבי יהוסף חיים שיינפלד שליט"א, רבה של קרית הרצוג בבני ברק, העלה על נס את מסי־רותם הנפלאה של העסקנים הנכ־בדים, שזכו לעמוד לימין הישי־בה.

רבה של קוממיות הגאון רבי מנחם מנדל מנדלזון שליט"א, סיפר שהקשרים החזקים שהיו בין הרב זצ"ל לאביו הגר"ב מנדלזון זצ"ל ששניהם הקימו במסירות נפש את יסודות הדת בעיר, וגולל זכרונות מהקשיים והנסיונות המ־רים שעברו תושביו הראשונים ברצונם להעמיד את שירותי הדת ולהקים מוסדות חינוך במקום.

הגאון רבי אהרן יעקובוביץ שליט"א אב"ד וואדקארס, עמד בדבריו על זכותו הגדולה של הרב זצ"ל. שאפילו בימים הסוערים של אימי השואה הנוראה זכה להגות באמרי שפר, ואף להע־לותם על הכתב במסירות נפש, בספרו "כלי גולה", אשר כל דאיד משתאים איך מסוגל אנוש להת־עלות לגביהם בימי עברה הזעם.

הגאון רבי שלמה ברנשטיין שליט"א, מתלמידיו הותיקים של הרב זצ"ל. העלה זכרונות מהת־קופה הראשונה של הרבצת תורה ע"י הרב זצ"ל, שנלמדה ע"י הדחק ובמסירות נפש, וציין את זכותו שזכה להמשכת דרכו ע"י בניו שליט"א בארה"ק ובחו"ל.

בסעודת הערב נתכבד הגאון רבי מנחם מנדל למברגר שליט"א רב וראש כולל "קהלות משה", שנשא דברים נרגשים על זכותם של תלמידי ומעריצי אביו זצ"ל להמשיך את קשרם העמוק לרבם, ע"י הקשר ששומרים לממשיכי דרכו ו"למקום שהתפללו בו אבותיו", וסיים בתפלה שיזכו בקבלת תפילותיהם ובקשותיהם בכל משאלות לבם לטובה, ונזכה במהרה לביאת גו"צ בב"א.

בברכת המזון נתכבד הגאון רבי אברהם למברגר שליט"א, רב ביהמ"ד וראש כולל "מאקאווא" בבני ברק ולאחריו השתלב הקהל הרב בריקודים של מצוה לכבוד שמחת חנוכת הבית, כשמקהלת תלמידי הישיבה מנעימים את הערב.

כנס תורני ראשון ביוקנעם ע"י מוסדות "אור החיים"

בהשתתפות מאות מתושבי יוקנעם והסביבה, רבני העיר והרב מרמת ישי, ראש המועצה ועוד מכובדים חשובים, שפיארו את הבמה המכובדת, נערך כנס ראשון של "אור החיים" במקום.

רב המקום הרה"ג מיכאל ועק־נין קידם בברכה את הגאון רבי ראובן אלבז, וקרא לכל רבני ישראל לערוך כינוסים כאלו לתו־רה לשמחה ולתשובה.

רבה של קרית אתא הרה"ג משה מימון שליט"א הגיע כשכן קרוב. וטוב שכן קרוב מאח רחוק. אני מופתע לראות את האולם המלא מפה לפה ומרגישים שהשכינה שורה במקום.

הרה"ג ראובן אלבז שליט"א שימח את הקהל בדבריו הנלהבים, ובפתיחת דבריו שיבח את הרב הגאון מיכאל ועקנין רב העיר שכל מעשיו הם מכל הלב ולכן הוא זוכה באמת להפיץ תורה ויראת ה' במקום הקודש הזה.

ולעומתם שיבדל לחיים הרב אורי זוהר שזכה לחזור בתשובה וזכה לחיים חדשים.

כנסים אלו הם התשובה הניצחת לכל אותם תועים מדרך האמונה עד שנזכה לבוא משיח צדקנו בקרוב.

במוסד לבטוח לאומי

הזכויות וגם החובות טעונות שמירה ומעקב

מאת דוד נחמן רוטנר

כללים ראשונים במדינות מתוקנות, הם, בדאגה לביטוח סוציאלי לאזרחים, שלא יהיו מקרים של משפחות רעבות ללחם כפי שהדבר מאפיין מדינות נחשלות.

חוק הביטוח הלאומי בא להבטיח קיום מינימלי לשכבות החלשות, זקנים, אלמנות, נכים ומשפחות ברוכות ילדים ומעניק להן קיצבאות בגובה המאפשרות קיום כלכלי מינימלי מבלי שיפלו למעמסה על הצבור ושלא יהיו סמוכים על שולחן אחרים.

לשם כך מחוייבים כל תושבי ישראל מגיל 18 ומעלה לשלם לקופת המוסד לביטוח לאומי תשלום חודשי בהתאם לגובה הכנסותיהם וכך מבטיחים לעצמם את זכויותיהם.

ההבדל בין קופת הביטוח הלאומי לבין חברות ביטוח פרטיות, שהסכומים העומדים לזכות המבוטח אינם תלויים בסכום הכסף שהצטבר לזכותו. אלא הזכויות והחובות מוגדרות וקבועות בחוק. גובה התשלום תלוי בגובה ההכנסה, חייבים כל תושבי ישראל לדווח לביטוח הלאומי על גובה הכנסותיהם (לגבי שכירים. המעסיק מדווח עבורם ואילו עצמאיים מדווחים בעצמם).

מכיון שמערכת הגבייה והקיצבאות היא מערכת אחת — מתנהלת הגבייה ביעילות, שכן בהזדמנות הראשונה שהאזרח פונה למוסד מיד בודקים אם יש לו חובות והטיפול בגביית החוב מונעת את העברת הקיצבאות.

לא פעם ההזדמנות הראשונה שהאזרח פונה לביטו"ל היא למטרת קבלת קיצבת ילדים ואז מתברר שקיימים חובות מכמה שנים ורק לאחר תשלום החוב מזכים את הקיצבה.

הבעיה היא באותם מקרים שהתושב אינו מדווח במועד. במקרה זה המוסד קובע עבורו את התעריף הגבוה ביותר ואם חולפת שנת המס, אין אפשרות לערער על גובה השומה. אי לכך, בני ישיבות שתורתם אומנתם, שבדרך כלל הם נמצאים בקריטריון הנמוך ביותר, אם אינם מדווחים בזמן, הם צוברים חובות במשך שנים ובתעריף הגבוה ביותר. אין אפשרות לתקן את השומה רטרואקטיבית והחובות גם נושאים קנסות וריבית וזהו הפסד שניתן למנוע ע"י שימת לב בזמן.

בעיה קשה יותר נוצרת אצל אנשים מבוגרים שלא משלמים ביטוח וכשהם מגיעים לגיל הזיקנה ומבקשים לקבל קיצבת זיקנה, אז, אין בכלל אפשרות לתקן זאת והם מאבדים את כל קיצבת הזיקנה.

לגבי בני ישיבות שאינם מדווחים, יש עוד הפסד — בקיצבת הילד הראשון, שמוענקת רק לבעלי הכנסות נמוכות ורק אלו שדיווחו על היותם בני ישיבות, זכאים לקבלת הקיצבה ואלה שלא מדווחים פשוט מפסידים אותה.

ראינו הרבה מקרים שבני ישיבות לא ידעו כלל שהם זכאים לקבלת קיצבה עבור הילד הראשון רק לאחר לידת ילדם השני פנו לביטו"ל והפסדם היה כפול, גם התעריף היה יקר יותר על אותם שנים שפיגרו בתשלום בי"ל וגם הפסידו את הקיצבה לילד הראשון.

המפליא בנושא הוא, שלמרות היעילות של מערכת המוסד לביטוח לאומי אשר יעילותה היא לא רק בגבייה אלא גם ובעיקר בכל הקשור בעידכון של כל שינוי לטובה הנוגע למבוטח, משום מה, בנוגע לבני ישיבות הזכאים לקיצבת ילד ראשון, קורה לא אחת שלמרות שדיווחו כחוק על "מיעוט הכנסותיהם" ואף משלמים את הביטוח בהתאם, עם־כל־זאת אינם מקבלים אוטומטית את הקיצבה, בגלל שמערכת הקיצבאות אינה מתעדכנת בנושא זה ע"י מערכת הגבייה זאת ועוד. ואם חולפת יותר משנה עד שהמבוטח מבקש את זכויותיו, העידכון הוא רק ל־12 חדשים רטרואקטיבי ומה שעבר — הפסיד.

בעיות הנ"ל הן בעיקר נחלתם של בני ישיבות מכיון שהם אינם שכירים ואינם עצמאיים והדאגה לדיווח במועד מוטלת עליהם "ואין מזרזין אלא למזורזין".

הכותב הוא מנהל הלשכה המרכזית לפניות הצבור שע"י מרכז אגודת ישראל בירושלים

מסלולים מסלולים מסלולים מסלולים מסלולים מסל

השינויים בצומת "קסטינה" — מהגדולים ביותר שבוצעו אי־פעם בצמתי ישראל

בצומת בה עוברים מדי יום עשרות אלפי מכוניות, בוצעו שינויים מקיפים, הגורמים אף לתסבוכת לא קלה ★ כשהינך מגיע לצומת, התבונן היטב בשילוטים שהוצבו בכל כיוון. ברשימה עשינו עבורכם את המלאכה

מאת כ. מ. צורן

צומת "קסטינה" היא הצומת הסואן ביותר בארץ. עשרות אלפי מכוניות פוקדות אותו מדי יום. אין כמעט אף אחד מתושבי המדינה שלא עצר אי־פעם

באר־שבע־תל־אביב — סע ישר. (צילומים כ. מ. צורן)

הבאים מכיוון אשקלון, ימינה לב"ש לשמאלה לת"א.

בצומת זה. גם הדרך לישיבות הקדושות ולקהילות החרדיות בדרום הארץ עוברת דרכו וכל בני הישיבות מכירים את הצומת היטב.

נהגים רבים נעצרים שם ומי שהרוויח יותר מכולם היתה תחנת הדלק בקסטינה, שהביקוש הגבוה גרם לכך שלא תכבד כרטיסי אשראי. "רק מזומן", ציוו המת־דלקים. גם לא צ'יק. כסף ביד. לנהגים לא היתה ברירה. הם נאלצו להצטייד בכסף מזומן. שילמו ונסעו.

שנים רבות תמהו החולפים במקום על הסדרי התנועה הבלתי־תקינים בצומת הסואנת. נכון שיש בארץ צמתים רבים שאינם מתוקנים כראוי, אך יש גבול עד כמה אפשר לסבול ועד כמה אין התייחסות מצד הגורמים האחראים.

פקק ענק לפני "עצור"

המדובר הוא במתן זכות הק־דימה בקסטינה.

אם יש ביניכם אחד שבכל אופן לא היה שם, בקסטינה, נסבר את אזנו על מה מדובר: 3 כיווני נסי־עה, יש במקום. האחד מכיוון תל אביב, השני מבאר שבע, והשלישי מאשקלון. כיוון הנסיעה לבאר שבע הוא המהיר ביותר לבירת הנגב. 33 ק"מ לאחר קסטינה אתה מגיע לצומת "בית קמה" ומשם עוד 24 ק"מ עד באר שבע. בכ־ביש ישר. כיום, לאחר הרחבת כל החוואי (עד "בת קמה") ל־4 מס־לולים, הכביש נוח ומהיר כפליים.

אם היית שואל מי שלא עבר קורס נהיגה או קורס לתיכנון דר־כים, היה אומר לך שזכות הקדימה היתה צריכה להיות לאלה הבאים מכיוון תל אביב וממשיכים לבאר שבע. ברם, כיוון שמיקום הצומת עד היום היתה באופן שהבאים מת"א נאלצו לבצע סיבוב 90 מעלות לבאר שבע, ממילא לא היתה שמורה להם זכות הקדימה, אותה נאלצו "למכור" לבאים מאשקלון ומבאר שבע.

וכך, כל בוקר היית מוצא פקק ענק לאורך מאות מטרים, של נה־גים מכיוון תל אביב, שנאלצו לציית ל"עצור" ולהמתין עד שכל המכו־ניות תחלופנה. מכונית אחר מכו־נית היתה חומקת ועוברת והטור התארך לפעמים עד לצומת "מס־מיה".

עד שבוקר אחד החליטו סוף־סוף המתכננים לבצע בקסטינה שינויי תנועה מהפכניים, מהגדו־לים ביותר שבוצעו אי פעם בצומת בארץ. מי שיעבור היום בקסטינה, לא יוכל להכיר אותה. קיימת סכנה שהוא עלול להתבלבל ולהכנס לנתיב לא נכון.

לכן, כשהינכם מגיעים לצומת, האטו והביטו סביבכם על השי־לוטים הבדורים שהוצבו בכל פינה. לטובתכם, עשינו ברשימה זו את המלאכה עבורכם בליווי תמו־נות מכל כיווני הנסיעה.

השינוי הראשון, החשוב ביו־תר, התבצע בכיוון הצומת. קסטי־נה פשוט "התיישרה" לפי הקו הנכון. אלה הבאים כיום מת"א לא צריכים להסתובב לבאר שבע, אלא נוסעים ישר. הנסיעה אמנם איננה בלי עצירה כלל. יש רמזור. אך זו היא כמובן רק "חצי צרה". את הסיבוב יצטרכו לעשות היום אלה הבאים מכיון אשקלון, שיצטרכו לפנות 90 מעלות ימינה לבאר שבע ו־90 מעלות שמאלה לתל אביב. כיון שהרמזור בכיוון תל־אביב ובאר שבע הוא הארוך ביותר, במרבית המקרים לא תיא־לץ לעצור כלל. התנועה זורמת וידי השוטרים ריקות מעבודה. פעם הם היו ממתינים למי שלא עצר ב"עצור"...

הצומת קיבלה פנים חדשות לגמרי. מי שסובל מהשינויים באופן החמור ביותר היא תחנת הדלק "סונול", שבעליה מאשרים בפנינו שמספר הלקוחות שלה ירדו בכשליש. מתכנני הצומת לא לקחו בחשבון כלל את התחנה, וסגרו עליה כמעט מכל העברים ב"אין כניסה". מי שבא מתל אביב ורצה למלא דלק, צריך לעשות סיבוב כה ארוך ומייגע, עד שכדאי לו לנסוע עד "בית קמה" ולמלא שם. או להקדים ולמלא בצומת "מסמיה", 2 ק"מ קודם.

המגיעים מכיוון באר שבע, תוספים לתל אביב ורוצים למלא דלק, חייבים להקיף את הצומת פעמיים ולכן הרבה נהגים עושים את השיקול פעמיים אם להעצר שם אם לאו. אלה שכבר נעצרים וממלאים, זוכים סוף סוף לאשראי שלא קיבלו בעבר.

גם להולכי־רגל דאגו הפעם. ברמזורים לעוברים ושבים הותקן כפתור מיוחד, ואם אתה מזדמן לשם, לחץ על הכפתור ותוך 30 שניות תיעצר "לכבודך" התנועה ותוכל לחצות את הכביש באור ירוק.

● חברות הביטוח — בודקות אפשרות ליישם את הצעתו של ח"כ אוריאל לין, לפיה תנתן הנחה בביטוח רכב לנהגים שלא קיבלו דו"חות על עבירות תנועה חמו־רות, ואילו נהגים שירשמו להם דו"חות תנועה, ישלמו תוספת לדמי הביטוח.

"ג'נראל מוטורס" מקצצת ומהדקת - פיטרה כבר 30 אלף מעובדיה

דגמי "שברולט" החדשים — פריצת דרך בעיצוב מכוניות החברה

בתחילת הקיץ שעבר, הפירו עובדים מתו־סכלים במפעל להרכבת מכוניות של ג'נראל מוטורס בלנסינג, מישיגן, ממקומו את הציוד החדיש שקיבלו, והתקינו חזרה את ציוד הה־רכבה המיושן. ציוד אוטומטי במיליוני דולא־רים נזרק הצידה, לטובת חזרה אל הכבר — פס ייצור נע קונבנציונלי.

לא היתה זו תנועת מחאה חדשה נגד האו־טומציה. תקלות חוזרות ונשנות בייצור הפכו את הציוד החדשני היקר לחסר ערך כמעט. מנהלי המפעל צפו בעשה מבלי להשמיע מילה אחת של מחאה. הם היו מתוסכלים בדיוק כמו עובדיהם, ולכן ההחלטה להקפיא את הציוד החדש היתה שלהם.

אחרי הוצאה של כ־40 מיליארד דולארים, למן 1981, על מפעלים חדישים מצויידים מכל טוב בטכנולוגיה נוצצת מהמתקדמות בעולם, שרויה ג'נראל מוטורס, יצרנית הרכב הגדולה בעולם, בצרות. דוגמאות: למן תחילת סחרחורת השקעות ההון, עלו עלויות הייצור בחברה, במקום לרדת. ג'י.אם. היא כיום היצרנית מס' 1 בארה"ב גם בכל הנוגע להוצאת ייצור ממוצעת לכל כלי רכב (10,170 דולאר השנה — בהש־וואה ל־9,793 דולאר במפעלי טויוטה בארה"ב, 9,357 במפעלי פורד, ו־8,999 דולאר במפעלי קרייזלר). באותן 6 שנים שבהן מכהן רוג'ר סמית כיו"ר מועצת המנהלים וכמנכ"ל החברה, ירדו חזרות גם פלח השוק וגם הרווחים מידי שנה. בגלל עלות הייצור הגבוהה שלה, מרוויחה ג'נראל מוטורס פחות ממחצית מה שמרוויחה יריבתה הגדולה פורד.

למרות שג'י.אם. מהדקת את החגורה כבר חודשים רבים, הרי זה עתה החל בהידוק של ממש: חטיבת שברולט פונטיאק של החברה בקנדה סגרה את אחד ממפעליה בנורווד באוהיו. זהו הראשון בסידרת 11 מפעלי ג'נראל מוטורס שייסגרו בהדרגה עד 1990. מספר המפוטרים: 30,000. אחד המומחים לתעשית הרכב מעריך כי בטווח של 8-10 שנים זקוקה ג'נראל מוטורס לקיצוץ של 50% כדי להפוך להיות תחרותית.

האם תוכל ההנהלה להפגין קשיחות כזו? התשובה תתבהר כנראה לאחר המו"מ הנוכחי המתנהל עתה עם איגוד עובדי הרכב על הסכם עבודה חדש. יעדו העיקרי של האיגוד השנה הוא לשמור על מקומות העבודה הנוכחיים, ולא לדרוש העלאות שכר. נמסר כי ההנהלה מציעה לאיגוד תוכנית המדברת על קיצוצי שכר במפעלים כושלים, ועל הקפאת העלאות שכר הצמודות למדד יוקר המחיה במפעלי הייצור של חלקי הרכבים. סעיף אחרון זה הוכנס להצעה מפני שהחברות המתחרות — פורד וקרייזלר — רוכשות את חלקי הרכבים שלהן במפעלים זרים או במפעלים שעובדיהם אינם מאורגנים. לדעת ההנהלה, זוהי האלטרנטיבה, היחידה לס־גירת מפעלים נוספים.

אך גם קיצוצי כוח אדם והשבתת מפעלים אינם מבטיחים כי כושר ההתחרות של ג'נראל מוטורס יחזור למה היה לפני 10 שנים. "להנהלה יש בעיה — היא עדיין אינה יודעת כיצד לנהל בצורה יעילה משאבים אדירים כל כך העומדים לרשותה", אומר נשיא איגוד עובדי הרכב, אואן ביבר. לדעתו, אין להנהלת החברה כל נסיון בייעול מפעלים, מפני שבעבר היא כמעט שלא נאלצה לעשות זאת.

אך סמית עודנו מאמין בתוכנית האוטומציה שלו כפתרון עליון לבעיות הייצור בג'נראל מוטורס. לדעתו היתה הגזמה בתיאור הבעיות הטכניות שהתעוררו במפעלים. האמת היא שישנן כמה סיבות לאופטימיות בג'נראל מוטורס. במפעלים רבים מנסים המנהלים והעובדים עתה להגדיל את התפוקה בכוחות משותפים.

האידאל החדש, או הדגם שאותו שואפת החברה לחקות, הוא המפעל המשותף שלה עם טויוטה היפאנית — ניו יונייטד מוטור מאנופ־קצ'רינג — בפרמונט, קליפורניה. במפעל מיושן זה, שכמעט לא הותקן בו ציוד חדיש, עלתה התפוקה פלאים — בעיקר הודות לשיטות הצוות היפאניות ולשיטת "מלאי בו ברגע", שעל פיה אין נשמר במפעל מלאי רכיבים גדול, אלא רק מלאי לצורכי ההרכבה השוטפת.

לג'נראל מוטורס בעיה דוחקת כעת: איך למכור את המכוניות העכשויות שלה? לרווחתו של סמית, המכוניות הראשונות בסידרת הדגמים החדשים המיוצרים השנה במפעלי החברה — שברולט קורסיקה ודגמי בארטה — נמכרות היטב. עיצובן של מכוניות חדשות אלו מזכיר מאד את זה של דגמי טאורוס וסייבל ה"להיטים" של פורד דווקא. אך בכל זאת הן מהוות בהחלט פריצת דרך לג'נראל מוטורס — החברה שמ־נהליה לעגו תמיד ל"מראה חדש" של מכוניות בנימוק ש"אנחנו" מצליחים תמיד למכור גם בלי עיצובים חדשים".

בימים אלה נפתח לתנועה רחוב פתח תקוה בירושלים, בקטע המחבר את שכונת רוממה לרחוב שמגר. פתיחת הכביש נעשתה כחלק מתנופת הפיתוח של איזור קרית בעלזא, קרית צאנז, קומונה (שמגר ותפארת ירושלים). סופרנו מציין, כי טרם הוצב בכבישים החדשים באיזור כל שילוט מתאים ועל ציבור הנהגים להיות זהירים, בעיקר אלה היורדים מרחוב שמגר לבית ההלוויות ולרחוב דברי חיים, רחוב פתח תקוה אוהל יהושע ובינת יששכר. בתמונה: הצומת החדש רח' פ"ת — שמגר — דברי חיים ואוהל יהושע. (צילום: "המודיע")

בודקים חוקיות דוחו"ת תנועה בכביש ירושלים־ת"א ליד לטרון

נהגים הפסיקו לשלם קנסות בעקבות השגות של משפטן

צוות בכיר של משפטנים יגבש עמדה בשאלת מעמדו החוקי של שטח ההפקר בכביש המהיר תל אביב ירושלים.

הצוות המיוחד הוקם לאחר שהתעורר ספק באשר לחוק שעל פיו ניתן להעמיד לדין עבריני תנועה בקטע באורך כ־8 ק"מ בכביש המהיר מזרחית לצומת לט־רון, שהיה שטח הפקר בין ישראל לירדן. משטרת ישראל נהגה להג־גיש דו"חות נגד נהגים שעברו על חוקי התנועה גם בקטע הזה של הכביש. אחד הנהגים שהוא משפטן, עורר את שאלת חוקיות הדו"חות. בעקבות פרסום השגור היו ברבים העדיפו נהגים נוספים שלא למהר ולשלם את הקנס.

התברר כי החוק הישראלי אינו תקף בקטע זה, אך גם תקנות ההעבורה בידי"ש אינן ישימות לגביו. על הקמת הצוות המיוחד החליט בימים אלה היועץ המ־שפטי לממשלה, יוסף חריש. בראש הצוות עומדת המשנה ליו־עץ המשפטי לממשלה, עו"ד יהודית קרפ, וחברים בו שלמה גוברמן, יצחק אליסוף ופליאה אלבק ממשרד המשפטים, רוד־סגל ממשרד החוץ ואל"מ יואל זינגר מהפרקליטות הצבאית.

מכוניות ב.מ.וו. יונ־עו ע"י מימן

טובים הסיכויים, שהמכוניות של חברת "ב.מ.וו.", יונעו במאה ה־21 באמצעות אנרגיה לא קו־נבנציונלית — מימן שיופק בעזרת קרני השמש.

החברה מסרה, שלקוחותיה יוכלו לנסות מכוניות מעין אלה, המתנעות בעזרת מימן, כבר בסוף שנות ה־90 של המאה הנוכחית.

משפצים אוטובוסים ישנים של "אגד"

מפעל ההרכבה של "ארגמן" החל בימים אלה בשיפוץ אוטו־בוסים ישנים של "אגד", על מנת להחזירם לשרות. הסיבה לכך: משרד התחבורה לא נתן עדיין אישור לתוכנית הצטיידות חדשה של הקואופרטיב.

לפי המתוכנן אמור היה "אגד" לרכוש 700 אוטובוסים חדשים, אולם בשלב זה מוקפאת תוכנית ההצטיידות.

בעקבות כך החלו ב"ארגמן" לשפץ אוטובוסים ישנים, חלקם בני 20 שנה וחלקם כאלה שעברו תאונות דרכים.

"פלאפון" - גם במוניות

ציוד ה"פלאפון" חודר גם למוניות: בעל מונית בתל־אביב התקין במונית המפוארת שבר־שותו מיתקן "פלאפון", אותו הוא מעמיד לרשות הלקוחות במחיר של 2 שקל לדקה.

כנראה שיש ביקוש לא קטן למונית מיוחדת זו, שפתק שהודבק על השמשה מספר על השירות המיוחד שהיא נותנת.

שוק המשומשות מצוי בשפל

שוק המכוניות המשומשות נמצא עתה בתקופת שפל, שכמותה לא זכורים בעבר. הסוחרים מציעים מכוניות משומשות במ־חירים הנמוכים לעתים ב־20% ויותר מהמחירים הנקובים במ־חירון הרכב.

כמה מהם אמרו, כי קשה לצ־פות מתי יתאושש השוק, וברור שהדבר לא יקרה בשבועות הק־רובים.

השפל מוסבר על־ידי הסוחרים בהצפת שוק המשומשות באלפי כלי רכב, על־ידי חברות השכרה, המחליפות עתה את צי הרכב שלהן, ועל־ידי מזמיני המכוניות החדשות, המבקשים להיפטר מהמכוניות שלהם.

● עיריית עכו — החליטה לערער על החלטת מע"צ להציב רמזור בצומת דבורה בעיר, שכונתה לתואר "הצומת הקטלנית". לדעת מומחי העיריה, יש להקים בצומת כיכר, וזהו הפתרון היעיל ביותר למניעת תאונות דרכים במקום.

האם תיעלם "רנו 4" מכבישי העולם?

בימים אלה "נועדה" עוד אחת מהמכוניות שנדמה היה כי יחזיקו זמן רב מעמד: ה"רנו 4".

מכונית זאת, המתחרה הכי צמודה של ה"דה שבו", על שוק המכוניות המבוססות הזולות ביותר, באה לעולם לפני 26 שנה. מכיון שהיא היתה קצת יותר "מעודנת" מה"דה שבו". ומכיון שהיותה משוכללת ממנה (מערכת קירור סגורה במנוע ומיפרקים ללא גירוז) נעשתה פופולארית מאוד בתחומה.

שיא הייצור של המכונית הזאת היה ב־1986: 336,604 מכוניות יצאו אז ממפעל הייצור של "רנו" בבילאנקור. בסך הכל יוצרו במפעל זה עד זה עד כה 5.8 מיליון מכוניות כאלה.

בין הלקוחות הרבים של המכונית הזו נמצאים ישראלים לא מעטים, ואפילו צה"ל רכש כמות נכבדה של ה"רנו 4" לצרכיו. זאת, בין השאר מכיון שצריכת הדלק של ה"רנו 4" קטנה ביותר.

נדמה היה, איפוא, שלהצלחת המכונית הזאת אין גבולות, אבל בשנים האחרונות החלה דעיכה במכירות. קשה "לשים את האצבע" על הסיבות לכך. יתכן שהעליה ברמת החיים העבירה יותר ויותר לקוחות פוטנציאליים של ה"4" למכוניות נוחות, משוכללות ומהירות יותר. מכל מקום: אשתקד נמכרו בכך הכל רק 88,295 מכוניות כאלה, לעומת 105.965 מכוניות בשנה הקודמת, ומשום כך הגיעה הנהלת "רנו" להחלטה להפסיק את הייצור של המכונית בצרפת.

אומנם ייצורה של המכונית יימשך בינתיים בכל המדינות האחרות, שבהן נעשה הדבר: יוגוסלביה, ספרד, פורטוגל, טונים וארגנטינה. אבל אם המכירות ימשיכו לרדת, ייאלצו גם המפעלים הללו לסגור את שעריהם.

אח־אט ההבדל למתכנני מיהלך "מסובים" בכביש גהה, שהתנועה בכביש הסואן במדינה לא תשתפר עד שיבוצעו שינויים נוספים. השינוי הפעם הוא בורינת הצומת "תל השומר".

בדי להקל על התנועה הזורמת ישר, מצפון לדרום ומדרום לצפון, בוטלה הפניה שמאלה לכיוון תל השומר, ואת מכיוון בני ברק (בתמונה למעלה). מי שמעוניין להגיע לתל השומר צריך לפנות צומת אחד קודם, אחרת יאלץ להמשיך עד "מסובים" ושם לבצע "פרסה". בתמונה למטה נראה הכיוון ההפוך מדרום לצפון בו נוסף מסלול שלישי על ה־2 הקיימים לאלה הנוסעים ישר, ולפניה שמאלה ימינה הוקצב רק מסלול אחד. יצויין ששיפורים אלה ב"ייעים מאד לזרימת התנועה בצומת תל השומר וכבר בימים הראשונים להפעלת השיפורים הורגשה הקלה רבה בעומס התנועה.

צילום: "המודיע"

במשק ובכלכלה

ניסים וקיסר ידונו היום ב"עיסקת חבילה":

פעילות כלכלית מואצת לקראת דיוני התקציב והגשת דו"ח "ועדת ששינסקי"

ההסתדרות מתנגדת עקרונית לביטול "הפטורים" ★ הביטוח הלאומי מתנגד לשינוי או פגיעה בקיצבאות הילדים ★ פרופ' ששינסקי פועל ליצירת "לובי" תומך בתכניתו בקרב שרי הממשלה

מאת סופרנו הכלכלי

פעילות אינטנסיבית נערכת בימים אלה במשרדים הכלכליים לקראת הגשת דו"ח "ועדת ששינסקי" והדיונים על תקציב המדינה לשנת הכספים 1988 שיוגש לממשלה בעוד כשבוע.

"ועדת ששינסקי", בראשותו של הפרופ' איתן ששינסקי הוקמה ע"י שר האוצר משה ניסים כדי שתבחון את הדרכים להנהגת הרפורמה במס במדינת ישראל. הועדה אמורה לסיים את עבודתה ולהגיש המלצותיה בינואר 88.

פרופ' ששינסקי פועל ליצירת "לובי" בקרב השרים להמלצותיו. לפני מספר שבועות נפגש ששינסקי עם שר העבודה והרווחה משה קצב בביתו שבקריית מלאכי. ששינסקי ניסה לשכנע את קצב לתמוך בהמלצות המסתמנות בוועדה וביניהן, ביטול קיצבאות הילדים ומתן זיכויי מס לאבות, בתלושי המשכורת.

נגד פגיעה בקיצבאות

במשרד העבודה והרווחה וב־מוסד לביטוח לאומי מתנגדים עקרונית לצעד זה מאחר והוא יפגע במוסד לביטוח לאומי וכן יגדיל התמריץ השלילי לעבודה, יצוות היחס לשכר העבודה.

במוסד לביטוח לאומי סבורים כי הדבר יעורר בעיות לעובדים במספר מקומות עבודה, ויגביר תחושת האפליה של מיעוטים ויגע את מידת השוויון בין המינים במערכת המס. זכאים רבים ישארו ללא קיצבאות ילדים, ואוכלוסיות מתוחכמות ינצלו פירצות ויזכו לתשלומי כפל.

במיסמך פנימי שגובש בוועדת ששינסקי על ידי כלכלני המוסד לביטוח לאומי נטען כי קבלת המלצת ועדת ששינסקי לבטל את קיצבאות הילדים, ולהעניק זיכויים במס הינה חזרה למדיניות של סעד לעניים, ומהווה צעד גדול בכיוון של כירסום במעמד הביטוח הסוציאלי במדינת ישראל. המרת הקיצבאות בזיכויי מס אינה משמשת ערובה להגנה ולהבטחת תשלום קיצבאות הילדים.

במיסמך נקבע כי הסיכוי להפעלה יעילה של תשלום קיצבאות הילדים, על ידי המעבידים, באמצעות זיכויי מס, הוא כמעט אפסי, ולפיכך כל מטרה שתושם בפני ביצוע כזה לא תושג.

יצירת עיוות ביחסי עבודה

השיטה החדשה עלולה לעוות באופן חמור את יחסי העבודה בתוך המיפעל ואת היחס לעבודה בכלל, בעיקר ברמות השכר הנמוכות, מאחר ויהיו מקרים לא מעטים שבהם מרבית הכסף שיקבל העובד ממעבידו יהיה קיצבאות ילדים. שני עובדים המבצעים אותה עבודה, יקבלו סכומי כסף שונים מאוד זה מזה, בהתאם לשוני במספר הילדים. אב ל־7 ילדים, ששכרו הוא שכר מינימום, יקבל 1,400 ש"ח לחודש, ואילו חברו שלו שני ילדים בלבד יקבל רק 700 ש"ח לחודש.

על מנת לבצע את תשלום קיצבאות הילדים, יהיה על המעביד לאסוף מידע על השירות בצה"ל, ולמעשה על לאומיות העובד. דבר זה יגביר את תחושת האפלייה של עובדים לא יהודיים בשוק העבודה.

תשלום קיצבאות ילדים כיום הניתן לאב הינו הישג סוציאלי, המגדיל את הסיכוי כי הכספים הללו אמנם יוצאו למטרה שלשמה הם ניתנים. תשלום הקיצבאות דרך המעביד ינתן בדרך כלל לאב, דבר שיבטל הישג זה, וכן יעמיק את מידת אי־השוויון בין המינים במערכת המס.

תשלום קיצבאות הילדים באמצעות המוסד לביטוח לאומי לאנשים שלא עובדים בלבד, יגדיל את סכום הכסף שאדם יקבל תמורת אי עבודתו והדבר ישמש תמריץ פסיכולוגי שלילי לעבודה.

מערכת תשלום קיצבאות ילדים באמצעות המעביד, תצטרך למצוא פתרונות לבעיות כמו מה דינו של אדם העובד במספר מקומות עבודה או מי שהחליף מקום עבודה. לא ניתן יהיה למנוע תשלומי כפל וחוסר, מאחר ומדובר ברבבות אנשים העובדים במספר מקומות עבודה.

האחריות על המעבידים

העברת אחריות התשלום למעבידים תחייב מעבידים רבים לשלם את הקיצבאות לעובדים במלואן ובמועדן, מבלי שתהיה להם אפשרות קיזוז מיידית מחיוב המס שלהם. הם יתבעו מימון ביניים משלטונות המס לביצוע באות של החוק, ובניית מנגנון כזה למעבידים תהיה כרוכה בקשיים עצומים. התוצאה עלולה להיות קיפוח זכותו של העובד לקבלת הקיצבה במועדה.

המוסד לביטוח לאומי מתנגד לרעיון להעניק תעודת זכאות לקיצבה, שתונפק על ידי המוסד, ובכך תשחרר את המעביד מהחובה לבדוק את זכאותו של עובד לקיצבה.

אין כל אפשרות של פיקוח ובקרה של מערכת זו ואלפי עובדים ישארו בסופו של דבר ללא קיצבה. בשל אי קבלת התעודות בשל כתובות שגויות, אובדן התעודה ואי עידכון מהיר, של פרטי העובד על הולדת ילדיו. כבד זה צפויים תשלומי כפל בסכומים גדולים לאוכלוסיות מתוחכמות יותר שינצלו כל פירצה אפשרית לכך.

ארגון נפגעי ועדת ששינסקי

"ארגון נפגעי ועדת ששינסקי" תבע בסוף השבוע משר האוצר משה ניסים לפטר את פרופ' ששינסקי בשל פגישותיו עם שרים הגורסים שונים. הארגון טוען כי ששינסקי מתנהג כיושב ראש ועדת מומחים שעדיין לא הגישה את המלצותיה ואולם הוא עורך עבודה פוליטית לשכנוע שרים בהחלטות שאיש אינו יודע מהן".

התנגדות למגמות המסתמנות בדו"ח ששינסקי שוררת גם בוועדת הכספים. יו"ר ועדת הכספים ח"כ הרב אברהם שפירא אמר כי יתייצב בראש המאבק נגד ההצעה לבטל קיצבאות הילדים ולהעניק זיכויי מס. לדבריו, הפגיעה תהיה חמורה בעיקר בקרב אברכים בני תורה שתורתם אומנותם ובעלי משפחות ברוכות ילדים. לא יעלה על הדעת לבטל את תמיכת המדינה באמצעות הביטוח הלאומי במשפחות אלה — אמר הרב שפירא.

במשרד האוצר צופים להתנגדות ההסתדרות לביטולי הפטורים שיוצעו על ידי ועדת ששינסקי כמו למשל: הפטור וההקלות במס הניתנים לעובדי המשמרות, חיילים משוחררים, איזורי הפיתוח, נכים, אלמנות ומשפחות שכולות.

עיסקת חבילה בשער

ההערכה היא שתעוץ "עיסקת חבילה" בין האוצר להסתדרות שבמסגרתה יסוג האוצר מכוונתו לביטול מיקצת הפטורים. האוצר יתחייב להמשיך את הקפאת המחירים עד למרץ 1989, לאחר שחוק הקפאת המחירים יפוג במרץ 1988. האוצר יפעיל רפורמה במערכת המיסוי ויבצע את המלצות ששינסקי שלפיהן יועלה שכרם הריאלי של העובדים בדרגות הנמוכות והבינוניות. יוזרו המו"מ להפעלת שבוע עבודה בן 5 ימים בשנת התקציב 1988. האוצר ימשיך בהפחתת עלות העבודה למעביד באמצעות הביטוח הלאומי.

בתמורה לכך תסכים ההסתדרות להסכם שיכלול: שינוי הסכם תוספת היוקר, העלאת מחירי המוצרים המסובסדים לפני אפריל 1988, חתימה על הסכם שכר לשנתיים לשנים 9-1988.

סופרנו הכלכלי מציין כי שר האוצר משה ניסים יפגש היום עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ולא מן הנמנע שהשניים ידונו בעניין "עיסקת החבילה".

הדיונים לקראת הגשת התקציב

אחד הנושאים המרכזיים בפגישת השניים יהיה תקציב המדינה לשנת 1988. ניסים יציג לפני קיסר את עיקרי התקציב הכוללים הטלת גזרות בתחומי המצרכים המסובסדים, הבריאות והחינוך. ההסתדרות איננה בדעתה נגד גביית תשלום כלשהו בגין ביקור אצל רופא כאשר האוצר רוצה לקבוע מחיר של 4 ש"ח לביקור ו־10 ש"ח בגין יום אישפוז. כמו כן רוצה האוצר להנהיג שכר לימוד מזערי בבתי הספר התיכוניים.

הממשלה תדון בהצעת התקציב לשנת 1988, ביום ב' הבא לאחר שובם מחו"ל של ראש הממשלה וממלא מקומו. צפויה התנגדות של שרים בעיקר מהמערך בהצעת התקציב מאחר ומרבית הקיצוץ מרוכז בהפחתה בסעיף הסובסידיות, הבריאות והחינוך.

"ועדת ארנון" ממליצה להקטין המס על חברות

הועדה הציבורית בראשות יגאל ארנון, העוסק בבדיקת השאלה — האם המיסוי בארץ מהווה תמריץ לירידה — תמליץ בקרוב בפני שר האוצר ומזכ"ל ההסתדרות להוריד את השעור המירבי של המס המוטל על חברות עסקיות ל־30% בלבד, ב־4% פחות מהמקובל בארה"ב.

בנושא המיסוי על אחוזים, אמורה הועדה להמליץ על שעור מס מירבי של 25% בלבד, בעוד שבארה"ב שעור המס המירבי הוא 28%.

ח"כ אברהם כץ־עוז, יו"ר האגודה לעצירת הירידה, מתכוון להזמין את חברי הועדה לפגישה עם צמרת משרד האוצר בראשות השר ניסים ועם הועדה המרכזת של ההסתדרות, בראשות ישראל קיסר.

שר התעשיה והמסחר החליט על רפורמה במערך של הנספחים

ימונו נספחים בדרום מזרח אסיה, בבוסטון ובסן־פרנסיסקו. יבוטלו משרות במקומות אחרים

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, החליט לבצע שינויים בהערכות של הנספחים המסחריים של המדינה ברחבי העולם. זאת על רקע השינויים בשווקי הסחר העולמיים שהביאו לצורך לשנות את מוקדי הפעילות של המשרד בעולם ועל רקע השאיפה לתפקוד אופטימלי של הנספחים המסחריים תוך התחשבות בהיקף ובמאפייני האיזורים עליהם הם אחראים.

על רקע הצורך להעמיק את קשרי ארה"ב ולפתוח את הקשרים עם אסיה, החליט שר התעשיה והמסחר למנות נספח מסחרי בבוסטון שיהא אחראי על הגברת הסחר בצפון מזרח ארה"ב. כמו כן הוחלט למנות נספח מסחרי בסן־פרנסיסקו (מערב ארה"ב) ובמקביל לכך לבטל את הצורך בשיגורו של נציג לארה"ב שימלא את תפקיד סגן הנספח בניו־יורק.

תוכנית ההערכות לפריסת נספחים מסחריים בעולם עליה החליט השר שרון, כוללת גם מינוים של 2 נספחים מסחריים בדרום מזרח אסיה. זאת לאור ההתפתחות של שווקים אלו והפוטנציאל הגלום בהם. במקביל לצעדים אלו יבוטל מינויו של הנספח בהמבורג שבגרמניה. הנספחויות באוסטריה ובשוויץ יאוחדו כך שנספח מסחרי אחד יהא אחראי על שתי ארצות אלו וזאת על רקע היקף הסחר המצומצם בין שתי המדינות לישראל. הנספח המסחרי בספרד יעסוק גם בעניני פורטוגל ואילו הנספח המסחרי בשבדיה יהא אחראי גם על פינלנד.

החלטתו של השר שרון לרפורמה במערך הנספחים המסחריים באה על סמך המלצות של ועדה שבראשה עמד מנכ"ל תמ"ס יורם בליזובסקי. ועדה זו המליצה על ביצוע שינויים בפריסת הנספחים בעולם.

המלצה נוספת מתייחסת למינוי של נציג בכיר שיהא אחראי על הקשרים עם מדינות מזרח אירופה כמו פולין, הונגריה ורומניה. לצורך כך הוחלט למנות עובד משרד התעשיה והמסחר שמקום מושבו הקבוע יהיה בארץ, ואשר יהיה אחראי על הקשרים עם מדינות אלו ויסייע למדינות אלו בהדירות שתקבע במגמה לקדם את קשרי הסחר עמן.

השר שרון אף החליט במסגרת הרפורמה כי תקופת שירותו של נספח בחו"ל לא תעלה על ארבע שנים והארכת השהות מעבר לכך תדרוש אישור מיוחד.

בתשובה לשאלה נמסר ממשרד התעשיה והמסחר כי יישום ההערכות ומינויים של נספחים חדשים יבוצע כבר בזמן הקרוב, לקראת קיץ 1988.

משטר נזילות חדש בבנקים החל מיום חמישי הקרוב

בנק ישראל החליט כי החל מיום חמישי הקרוב הוא יפעיל משטר נזילות חדש בבנקים.

המדובר בביטול שלושת חלונות האשראי המוניטריים שהעמיד עד כה בנק ישראל לבנקים המסחריים, ובמקומם הנהגת חלון אשראי מוניטרי אחד בריבית נומינלית שנתית של 20%, וריבית של חריגה מהמיכסה — בגובה של 50% נומינלי שנתי.

מטרת "משטר הנזילות" החדש היא לאפשר לבנקים להתגבר על התנודות הקיצוניות במצב נזילותם, ומהמעברים מעודפי נזילות גבוהים לגרעונות חריפים על פני החודש — וזאת בעיקר בגין ספיגות והזרמות ממשלתיות. השיטה החדשה תאפשר למתן את התנודות הללו.

על פי השיטה החדשה תועמד לרשות הבנקים מיכסת אשראי שהבנקים יוכלו לנצלה על פני החודש. מיכסה זו תהיה קטנה יותר בתחילת כל חודש, ותפתח יגדל בהמשכו.

בנוסף לכך תבוטל שיטת המיצוע על פני שלושה שבועות, ותיקבע תקופה אחידה למיצוע בת חודש ימים. ההקצבה לכל בנק תיקבע כפונקציה של הנכסים הנזילים שלו (בעיקר פקדונות שקליים). ובסך הכל תסתכם המכסה הכוללת ב־360 מליון ש"ח, שנגזרו מחובת הנזילות של הבנקים ומהווים 12% ממנה.

מטרה נוספת של הנהגת השיטה החדשה היא למנוע מהבנקים חריגות במתן אשראי, וזאת בשל הריבית הגבוהה שהם יצטרכו לשלם לבנק ישראל במידה שהם יחרגו מהמיכסה המוקצבת להם.

נתפסו 10,000 זוגות נעלים שיובאו ברמיה

מאת סופרנו הכלכלי

למעלה מ־10 אלפים זוגות נעלי ספורט, שיובאו במרמה מהמזרח הרחוק, נתפסו על ידי משרד התעשיה והמסחר והיבואנים שלהם נדרשו לשלוח אותם חזרה לחו"ל.

זאת לאחר שהתברר כי יבואנים ניסו להתחות את תמ"ס ולייבא נעלים מהמזרח הרחוק באמצעות מדינה באירופה, כאילו אלה יוצרו באירופה.

בשנה האחרונה, החליט משרד התעשיה והמסחר להגביל יבוא של נעלים ממדינות במזרח הרחוק, וזאת בשל חשש מפגיעה ביצרני נעלים ישראליות ולאחר שהתברר כי מדינות בדרום מזרח אסיה, מסרבות לרכוש מוצרי תעשיה בישראל, אך מנסות להציף את השוק הישראלי בנעליים מתוצרתן.

"דרכי נועם"
אוטובוסים ומיניבוסים להסעות וטיולים
רח' ר' עקיבא 98 (גן ורשא) בני־ברק
טלפונים: 03-5793431, 703296

הננו להודיע בזה שאנו מארגנים
תחבורה הלוך וחזור, מבני־ברק לירושלים ל"שבת התנועה"
ביום שישי, עש"ק פר' "ויצא" בשעה 1.00 בצהריים
לעצרת החזוק במוצש"ק פר' "ויצא" בשעה 7.00
שיערכו אי"ה במלון רמת־תמיר בירושלים, ע"י תנועת צעירי אגודת ישראל בא"י
פרטים והרשמה במשרדנו כל יום בין השעות 7.00 בבוקר עד 6.00 בערב

תקשורת פרסום בטלפון 02-522717/533444

מבט כלכלי / סופרנו הכלכלי

האם יקוצץ הסיוע מארה"ב

ריגן ושולץ הבטיחו לשמיר שהסיוע ישמר

בצמרת הפוליטית הכלכלית בארץ יבחנו בימים הקרובים את ההשלכות, להחלטתה של ארה"ב לקצץ השנה בתקציבה 30.2 מיליארד דולר, ו־49.5 מיליארד דולר בשנת התקציב 1988. הקיצוץ חל גם על סיוע החוץ שמעניקה ארה"ב למספר מדינות ובינהן ישראל ומצרים. הגרעון בתקציב ארה"ב יקוצץ באמצעות הטלת מסים והפחתה בפעולות הממשל.

על הקיצוץ החליטו בסוף השבוע הקונגרס ובית הנבחרים, בשל הגרעון בתקציב האמריקאי והמשבר שנוצר בשוק הכספים האמריקאי, שהוביל לירידות שערים חדות ביותר בבורסה של ניו־יורק בחודש האחרון.

בוושינגטון לא ידוע עד לשעה זו באיזה היקף יקוצץ השנה סיוע החוץ, שמעניקה ארה"ב לידידותיה, ואולם ההערכה היא כי ישראל לא תוכל להתחמק מהקיצוץ הזה.

ישראל קיבלה לפני כשלושה שבועות מארה"ב 1.2 מיליארד דולר המהווים את הסיוע הכלכלי לשנת התקציב 1988, ואולם, לא מן הנמנע שישראל תצטרך להחזיר בקרוב חלק מסיוע זה. הערכות לא סופיות קובעות כי ישראל תצטרך להחזיר לארה"ב כ־80 מיליון דולר.

בצמרת הפוליטית הוחלט לנסות ולהפעיל את ידידי ישראל בבירה האמריקאית על מנת שישתדלו למתן הגזרה לקיצוץ הסיוע לישראל. בירושלים מצפים להבהרות בנושא מפי ראש הממשלה יצחק שמיר, שניהל בסוף השבוע פגישות בוושינגטון, גם בעניין סיוע החוץ של ישראל, עם נשיא ארה"ב רונלד ריגן ושר החוץ ג'ורג' שולץ.

שמיר קיבל הבטחה כללית ממארחיו כי ארה"ב לא תיסוג מהבטחתה הכללית להעניק לישראל סיוע צבאי וכלכלי בסך של 3 מיליארד דולר ואולם, ספק אם הבטחה זו תמומש לנוכח הקיצוץ בתקציב האמריקאי.

גם מנכ"ל האוצר ויקטור מדינה, שוהה עתה בארה"ב והוא מנהל דיונים עם ראשי הממשל בנושא הסיוע הצבאי שמעניקה ארה"ב לישראל ומדיניות האסטרטגיה של ישראל במזרח התיכון. מדינה חבר במשלחת מטעם משרד הבטחון שבראשה עומד מנכ"ל משרד הבטחון דוד עיברי.

בצמרת הכלכלית סבורים כי רק לאחר שובם של שמיר והמנכ"ל מדינה, ניתן יהיה לצפות יותר בבירור כיצד ישפיע הקיצוץ בתקציב האמריקאי על הסיוע לישראל.

הפחתה בשעור דמי הביטוח לבני זוג עצמאיים בעלי עסק משותף

מאת סופרנו הכלכלי

בשל המשבר הכספי המתמשך במושבים, החליטה מינהלת המוסד לביטוח לאומי להמשיך ולהקל על בני זוג חברי־מושב המבוטחים במוסד כעצמאים ומנהלים משק בשותפות.

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מר מרדכי צפורי הסביר כי ההקלה מתבטאת בהארכת הצו הקובע כי בני זוג בעלי עסק משותף ישלמו דמי ביטוח לפי הכנסת מינימום בגובה של 15% בלבד מהשכר הממוצע, כאשר הכנסתם בפועל נמוכה מסכום זה. שני בני זוג שההכנסה ממשקם זעומה או שמשקם נושא הפסדים יחוייבו איפוא ביחד לפי הכנסה של 30% בלבד מהשכר הממוצע (כיום 450 ש"ח לחודש).

המצב היום, הוא כזה בו משלם מבוטח עצמאי החייב על פי חוק בתשלום דמי ביטוח, לפי הכנסת מינימום בגובה של 25% מהשכר הממוצע, גם אם הכנסתו בפועל נמוכה מסכום זה. אלמלא ההקלה אמר מר צפורי, היו מחויבים בני הזוג במושב בתשלום דמי ביטוח על פי הכנסת מינימום בגובה של 50% מהשכר הממוצע (כיום 752 ש"ח לחודש).

נחתם הסכם התייעלות בנמלי אילת וחיפה

פועלי התפעול בנמלי אילת וחיפה שבו לעבוד בתפוקה מלאה בעקבות הסכם התייעלות שנחתם עם הנהלת רשות הנמלים — ובקרוב, כך מצפים, יחתם הסכם דומה בנמל אשדוד.

ההסכם נחתם לאחר דיונים ארוכים. קודם לכן חזר בית הדין האזורי לעבודה בת"א והטיל קנסות כבדים על נציגי העובדים בגין "ביזיון בית המשפט", אך הסכים על פי בקשת נציג רשות הנמלים לשקול ביטול הקנסות אם נציגי העובדים יגרמו לחידוש העבודה במלוא היקפה.

צויין, כי ההישג הבולט בהסכם קשור לנושא ההתייעלות והפעלת מסופי המכולות ומסופי התפזורות ב־3 משמרות במקום 2 משמרות עד כה.

כן הוסכם על הקטנת גודל הצוותים, על ניידות עובדים ועל העלאת נדמות.

ההסכם מקנה לעובדים תוספת של כ־20% לשכרם והוא טעון אישור של משרד האוצר.

"מהיום — צויין — יש לנו נמלים טובים יותר. נוכל לתת שרות יותר טוב ויעיל ללקוחות — אמר שאול רזיאל, מנכ"ל רשות הנמלים, בציינו כי התפוקה על ידי כך תעלה ושהות האוניות בנמלים תקצר.

הלקוחות יקבלו לאורך שנים פיצוי מלא על הנזקים שנגרמו להם לאחרונה — הוסיף מר רזיאל.

מיזוג קרוב בין בנק התעשיה לבנק החקלאות

הבנק לפיתוח התעשיה החל בצעדים המעשיים לקראת מיזוג עם בנק החקלאות שנקלע לקשיי נזילות. להבהיר ההיתר של עובדי הבנק הוסבר, כי המיזוג לא יפגע בהם והם התבקשו לשתף פעולה עם ההנהלה החדשה.

משרד האוצר סרב לשחרר לפרסום פרטים על גובה ההתחייבות של בנק החקלאות להם הוא ערב, וזאת למרות שמדובר בבנק שלממשלה יש בו שליטה.

על הסדר המיזוג בין שני הבנקים הוטל איפול והוא התקבל בדיונים סודיים בין האוצר וועדת משנה מצומצמת של ועדת הכספים של הכנסת.

חברי הכנסת שלא שותפו בדיון הביעו חשש שמא מדובר בהתחייבויות בסדרי גודל של עשרות ואף מאות מיליוני שקלים.

ב־20 אלף כלי־רכב נמצאו ליקויים בבדיקה במוסכים

כמאה אלף כלי רכב כבר נבדקו במוסכים המשתתפים במבצע "הכן הרכב לחורף" וב־20 אלף כלי רכב שנבדקו, נתגלו ליקויים בטיחותיים, שתוקנו "אחר הבדיקה".

מנכ"ל איגוד המוסכים צבי פיק מסר לכתב עתים כי כ־1800 מוסכים מורשים משתתפים במבצע. בכלי הרכב בודקים בעיקר את הבלמים, ההגה, הסרן הקדמי, מערכת האורות וכן את הרכבים בבטיחה צמיגים לקויים.

הליקויים שנתגלו, עלולים היו, אלמלא תוקנו, להיות גורם לתאונות ואולי אף לתאונות קטלניות. בבדיקות שנערכו נמצאו מקרים של רפידות הבלמים של הרכב שנבדק, כשהן שחוקות לגמרי.

עוד נמסר, כי תקלות כאלה, אלמלא נתגלו כעת ב"מבצע החורף", היו גורמות בתוך זמן לא רב הוצאות כספיות רבות לבעל הרכב.

המבצע ימשך עד כ' כסלו ואיגוד המוסכים בישראל מבקש מנהגים שטרם התייצבו לבדיקת החורף, להזדרז ולעשות זאת, למען תקינות רכבם.

המשטרה מתגברת את חוליות הבקורת בדרכים והרכב שימצא לקוי יורד מן הכביש ועל הבעלים יוטלו קנסות כבדים. (עתים)

התאונה בתחנת הרכבת התחתית בלונדון — לא בגלל הצתה

לונדון — חוקרי המשטרה שבדקו את סיבת הדליקה שהביאה למותם של 30 בני־אדם בתחנת הרכבת התחתית בלונדון בשבוע שעבר, הוציאו מכלל חשבון הצתה זדונית כגורם לאסון זה.

"אין כל סימן למעשה פלילי בהקשר לדליקה הזאת", אמר מפקד יחידת הבילוש של "הסקוטלנד יארד" טוני קליפט, העומד בראש צוות החקירה, במסיבת עיתונאים.

הוא גם הוסיף כי אין הוא סבור כי מישהו יאשם ברשלנות במקרה זה.

קליפט אמר כי מומחים כבר קבעו במפורש שהדליקה שאירעה ביום רביעי בתחנת הרכבת התחתית הגדולה ביותר בלונדון, קינגס קרוס, פרצה במערכת מדרגות נעות ישנה מעץ שהובילה נוסעים מאחד מתחנות הרציפים אל האולם הגדול בו נמכרים כרטיסי הנסיעה.

הוא אמר כי ייתכן ואש קטנה בערה במקום בו פרצה הדליקה, בשליש הדרך במעלה המדרגות, במשך שעתיים עד היתה התלקחות גדולה וגרם האסון.

דובר מכבי האש בלונדון אמר כי ייתכן וכבאים שכיבו את השריפה נחשפו לנגיף מחלת האיידס. "אחד הניספים, לורנס ג'וקובג, את רחמן, נתגלה כנושא הנגיף והכבאים שבאו עמו במגע כלשהו נתבקשו לעבור בדיקות".

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ בסנהדריה המורחבת (ים־סוף) 4½ ק"א, מהודרת, חצר פרטית 30 מ"ר + מחסן. מטבח משוכלל, כיורים מצויינים בהזדמנות!! (02)822065

★ בזכרון־יעקב (צמוד למטרסדורף) 3 ק"ג דרומית 57,000 (02)813854 (תיווך לנדמן)

★ באתנסדורף במנחם־משיב מיוחדת!!! 3½ ק"ד + הול + 2 מרפסות סגורות + ארונות קיר ומטבח תווך 95,000 גמיש. (02)810550 כ"ב עד 4 ומ־8.15 בערב

★ 3½ בגאולה, מרווחת, מטבח משופץ + ארונות קיר + מרפסות סגורות (02)821447

★ בהזדמנות! בסנהדריה 4 מפוארת ק"ג, כחדשה. 91,000. בבניה ע"י עזרת תורה: 3, כיורים. 4, ק"ב. (02)287174, (02)287886

להשכרה

★ בהר נוף!! להשכרה דירת 3 — $300 דירת 4 — $350 "ידידי" (02)243196

בני ברק

למכירה

★ במרכז 3 110 מ"ר אפשרות בניה בגג, ק"ב חזית "אפיק נכסים" (03)5791514

★ לרציניים בלבד!! באזור אבטליון 4 מפוארת ומשוכללת ק"ב חזית כולל ריהוט אקסלוסיבי "אינטרנשינל" (03)798828

להשכרה

★ להשכרה דירות בכל הגדלים, ומשרד גדול בר' עקיבא "אפיק נכסים" ר' עקיבא 84

עבודה

★ דרושות מוכרות לחנות שמלות בגאולה ירושלים טל: 384717

★ דרוש/ה עוזר/ת טבח בשעות 15-8 לאולם שמחות (03)786755 (03)703851

★ מוכר דרוש ל"אבנקי" — בגדי גברים בגאולה, י"ם טלפון: 384717

השבת אבידה

★ נמצא זוג תפילין באיזור גאולה לפני כחודש, "קודש", יחזקאל 1

הסעות

★ הסעות בעיר ומחוץ לעיר 16-13 מקומות (מבוגרים) תנאים מיוחדים! (02)827579

טבעונות

★ שפע של קטניות ותבלינים מקוריים הספקה טרייה בכל שבוע להשיג ב"סופר טבע" חזון־איש 19 בני־ברק

כלי מיטה

★ פוך פולני "מקור השמיכות" קליין רבינא 3 (03)776896 אחה"צ והערב.

מכירת חיסול היום ומחר
חייב להמכר חלקים לנשים ילדות בחנות לילה, גרביונים, מטפחות, שמלות 2-4, כלי מיטה
פתוח מאחרות 1 ב' 10-7.30 בערב

הודעות

תיק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
[illegible]
תיק בנין 006־7/0060
בקשה מס' 870776
[illegible]
י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הסתדרות צעירי אגודת ישראל
הנוער האגודתי בא"י

המועצה וההנהלה הארצית מחלקת הארגון וההסברה

ברכת מזלא טבא וכל מילי דמיטב

להרב הגאון ר' **משה יוסף מילצקי** שליט"א
חבר הועד הפועל
ומנהיג רוחני של סניף ירושלים — להולדת הנכד

הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י
המועצה — וההנהלה הארצית

★ ★ ★

למתפללי בית הכנסת

הרב **בנימין גליס** הי"ו — להולדת הבת
הרב **מרדכי רפאלוביץ** הי"ו — לנשואי הבת
הרב **דוד ברוער** הי"ו — לנשואי הבת
הרב **יהודה ארזי** הי"ו — להולדת הבן
הרב **ישראל קיסנר** הי"ו — להולדת הבן
הרב **יקותיאל יהודה בונדר** הי"ו — להולדת הבן
הרב **אהרון רוט** הי"ו — להולדת הבן
הרב **שמואל סלומונס** הי"ו — להולדת הבת

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל - מרכזי
רחוב רוזנהיים 20, רמת אהרון בני ברק
הגבאים — המתפללים

★ ★ ★

להרב הגאון ר' **משה יוסף מילצקי** שליט"א
מנהיג רוחני של הסניף — להולדת הנכד

הסתדרות צעירי אגודת ישראל בא"י
סניף ירושלים
ההנהלה — לומדי השעור — החברים

★ ★ ★

למתפלל בית הכנסת
ר' **שלום טבק** הי"ו — להולדת הנכד

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל - המרכז "תפארת שמעון"
רח' ר' עקיבא 79 בני ברק

★ ★ ★

למתפללי בית הכנסת
הרב **יצחק איינהורן** הי"ו — להולדת הבן
הרב **יצחק אורן** הי"ו — להולדת הבת
הרב **אהרון פורנברג** הי"ו — להולדת הבת
הרב **יעקב ציציק** הי"ו — להולדת הבת

בית הכנסת צעירי אגודת ישראל
חניכי הישיבות קרית הרצוג בני ברק
הגבאים — המתפללים

★ ★ ★

למתפללי בית הכנסת
הרב **שמואל טייטלבום** הי"ו — להולדת הבת
הרב **יצחק איינהורן** הי"ו — להולדת הבן

בית הכנסת חניכי הישיבות צא"י
קרית צא"י "נחלת סירוקה" ב"ב
הגבאים — המתפללים

הידעת?

מה שנתבא באדר"נ פר' כ"ס כל מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש לא טעם טעם יראת חטא עכשיו הגיע הזמן שתצטרף ללומדי המדרש רבה בקמתך המדרש רבה עם הפירוש שעות יעקב תוכל ללמוד דף שלם בחמש דקות ולהבינו
להשיג: בחנויות הספרים

מציע/מחפש דירה!!
"ישא ברכה"
סודיעין לדירות באזורים הדתיים
ללא דמי תיווך
לבוש מרדכי 6 גאולה, טל. 02-282452

ARE YOU OR A RELATIVE OF YOURS COMING FROM N.Y. IN THE NEAR FUTURE YOU CAN GET NOW 160$ PER SUITCASE (CLOTHING) CALL 02-815816 AFTERNOON 4—7

כלה!!
הנך מוזמנת להתרשם ממבחר חלוקים וכותנות לילה אקסקלוסיביות
איכות גבוהה של תוצרת חוץ
במרכז גאולה!!רח' ראשית חכמה 29 8-10 בערב
(פרט ליום ה')
כלות מחוץ לעיר!!
תברותיכן היו ותנו להתראות

לכל לקוחותי!
המכירה המיוחדת לבגדי תינוקות
אקסלוסיביים מאיטליה
עד גיל שנתיים תתקיים בקביעות בימי שני ורביעי
7.00—9.00 בערב ברח' עין יעקב 24, שוק מאה שערים מעל הפאלפל

הודעות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
[illegible]
דוד זהר
יו"ר הועדה

לוח היום

בס"ד יום ב' פ' ויצא
ב' כסלו תשמ"ח
הדף היומי בבלי: סנהדרין טז
ירושלמי: בבא קמא כב
משנה יומית: כלאים ט', ה־ו
הלכה יומית: או"ח שפ"א, א־ג

קריאת שמע	8.02
תפילת השחר	9.08
שקיעת החמה	4.40
מחר	
עלות השחר	4.39
נץ החמה	6.11

קול הדף
[illegible]

תורנות בתי מרקחת
[illegible]

הודעות בתי חולים
[illegible]

המודיע
עתון יומי — ירושלים
המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל
•
איזור התעשיה סקור ברוך רח' יהודה המכבי 5
טל. 539255/8 + ת"ד 1306
•
דפוס "הד", בע"מ
•
סניף ת"א: אלנבי 132, ת"ד 1869 טלפון 624353
בשעות הערב: טלפון 614950
•
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן
•
סוכנות בארצות הברית:
R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 11230
U.S.A.

هكذا من الأصل

שרי החוץ של ארה"ב ובריה"מ נועדים בז'נווה להכנת הפיסגה

פגישה רביעית בין שני השרים בענין צמצום הנשק בחודשיים האחרונים

ז'נווה — שרי החוץ של ארה"ב וברה"מ עומדים לפתוח היום בכנס של שלושה ימים בז'נווה כדי להשלים את ההסכם הראשון לצמצום הנשק מזה כמעט עשור בשנים, ולהכשיר את שיחות הפיסגה ללא בעיות בוושינגטון ב־7 בדצמבר.

שר החוץ הסובייטי, אדוארד שוורדנאדזה, נחת אתמול אחה"צ בז'נווה, ועמיתו האמריקני, ג'ורג' שולץ הגיע אחר חצות הלילה.

לשרים לוח זמנים עמוס כאשר יפתחו הבוקר בדיוניהם במשלחת הדיפלומטית הסובייטית. שיחותיהם יסתיימו בסעודת עבודה במשלחת האמריקאית, ביום רביעי.

תהיה זו הפגישה הרביעית בין שני השרים בעניני צמצום הנשק מאז אמצע ספטמבר. כל הדיונים הללו הוקדשו לחוזה על חיסול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני — כ־1000 במספר.

על חוזה זה אמורים לחתום מנהיג הקרמלין גורבאצ'וב ונשיא ארה"ב רייגן בפיסגתם בוושינגטון. (ע"ר)

● ירושלים — מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס השתתף בכי־נוס האינטרפול שנפתח בניצה בצרפת.

כינוס האינטרפול המתכנס זו הפעם ה־56, הוא בהשתתפות של 142 נציגי משטרות מכל רחבי העולם. (עתי"ם)

4 ניכוו בהתפרצות מדליפת גז בעכו

4 מתושבי עכו ניכוו אמש מהתפוצצות שאירעה כתוצאה מדליפת גז בדירה נטושה בעיר.

הפצועים, מתוכם שני ילדים, הועברו לביה"ח הממשלתי בנה־ריה שם אושפזו.

אסיר תקף סוהר בשבר זכוכית

אסיר אלים בן 17 תקף בשבר זכוכית סוהר בכלא השרון ופצע אותו בפלג גופו העליון.

הסוהר סמל דוד ברנס, נפגע בעורק המרכזי, ואיבד דם רב. נותח ואושפז בבית חולים מאיר בכפר סבא.

נמסר, כי אין נשקפת סכנה לחיי הסוהר.

נציב שרות בתי הסוהר שאול לוי אמר, כי הוא רואה בחומרה רבה פגיעות של אסירים בסוהרים ויפעל בכל האמצעים, כדי שמע־שים אלו לא יישנו.

כזכור, היתה התפרעות בכלא אשמורת בסוף השבוע שבמהלכה נפצע מפקד הכלא סגן גונדר עמרם ועקנין ושלושה סוהרים נוספים נפצעו ואושפזו.

כל הפצועים חזרו לעבודה. (עתי"ם)

נאשמים בתקיפת מוציאים לפועל

אם ובנה תושבי שפרעם, מו־אשמים בתקיפת שוטר ומוציאים לפועל, במהלך ביצוע עיקול בביתם.

התביעה טוענת, כי הנאשמים תקפו פקיד הוצאה לפועל, שוטר ומוציא לפועל העומד בשירות משרד עורכי דין, בעת שאלה הגיעו לביתם של הנאשמים לצורך ביצוע צו של ההוצאה לפועל בחיפה. התביעה טוענת כי הבן תקף את עובדי הציבור ובאמצעות סכין מטבח פגע באחד המתלונ־נים, בעת שהוא ביקש לחלץ את הסכין מידיו ולמנוע דקירת פקיד ההוצאה לפועל. האם סייעה לו להימלט מן המקום. השניים מו־אשמים בתקיפת שוטר ועובד צי־בור בנסיבות מחמירות.

הרבנית מרת מינדל גולדשטוף ע"ה

בירושלים הובאה במוצש"ק למנוחות הרבנית מרת מינדל גולדשטוף ע"ה, בתו בכורתו של מרן הצדיק מפשעבורן זצוק"ל ואשת הרה"ח ר' שלמה גולדש־טוף ז"ל מגדולי ונכבדי היהדות החרדית.

המנוחה ע"ה כוננה את ביתה בקראקא שלפני השואה, יחד עם בעלה ז"ל, שהיה אכסניה לתורה ולגדולה. עמדה תמיד לימין בעלה בעסקיו ובמעשי הצדקה והחסד המרובים, שהיו לשם ולתפארת בגולת היהודים שבאירופה.

מרת גולדשטוף ע"ה עברה את אימת השואה והגלות ומשעלו לארץ ישראל, לאחר תקופת גלות ממושכת, בה חרפו נפשם למען היהודים הפליטים, הקימו בי־רושלים בית גדול לתורה ולחסד.

מבית אביה הגדול, שהוקירה וחיבבה מאוד, רכשה את המידות התרומיות עם המקום ובריותיו, ועמדה לימין בעלה המופלג בתו־רה ויראת שמים, כחתנא דבי נשיאה זצוק"ל אשר הוקירו והע־ריכו מאוד.

משפחת גולדשטוף זכתה להק־ים את הפנימיה המפוארת "בית שלמה" שליד ישיבת טשעבין אשר הציבה יד ושם לזכרו ולדברי תורתו בספר "זכר שלמה".

נסים וקיסר יפגשו היום

מאת סופרנו הכלכלי

שר האוצר משה נסים ומזכיר ההסתדרות ישראל קיסר יתכנסו היום על מנת לדון בהצעת האוצר לתקציב המדינה לשנת 1988.

האוצר מבקש להפעיל שורת גזירות בתחומי החינוך והבריאות וכן להעלות בשיעורים גבוהים את מחירי המצרכים המסובסדים. ההסתדרות מתנגדת לצעדים אלה.

נראה שהשניים גם ידונו במכלול נושאים כמו המלצות ועדת ששינסקי לביטול שורה ארוכה של פטורים והקלות ממס כמו: פטור ממס על עבודה בב־שמרות, איזורי פיתוח, חיילים משוחררים ועוד. ההסתדרות מת־נגדת להטלת עיקר הנטל על השכבות הבינוניות הנמוכות.

האוצר מצידו, מבקש לשנות את הסכם תוספת היוקר ולהתאימו לרמת אינפלציה גבוהות יותר.

מס העיזבון יבוטל בקרוב

מאת סופרנו הכלכלי

מס העיזבון יבוטל בקרוב. ההחלטה על כך התקבלה אתמול בממשלה על פי הצעת משרד האוצר.

מס העיזבון בוטל בשנת 1981, לגבי אנשים שנפטרו עד אפריל 1981. אבל, עזבונות של אנשים שנפטרו לפני מועד זה חויבו בתשלום מס עיזבון. הדבר יצר סירבול ביורוקרטי, והעסקת 2 עובדים מיוחדים לאוצר. ומאחר והכנסות האוצר ממס זה היו קט־נות, היות וחובות מס העיזבון אינם צמודים, — החליט האוצר לבטלו.

הכוונה לבטל המס החל מה־1 לינואר 1988 ובקרוב יגיש האוצר לכנסת הצעת חוק בעניין.

זעזוע מפסק הדין

המשך מעמוד ראשון

שקביעתם היא כקביעות עם ישראל לדורי דורות. וכשם שאי אפשר לחוקק חוקים לשנות את מהות העם היהודי, כך אי אפשר לחוקק חוק לשנות חוקים הקבו־עים בתורה. מדינה המכבדת את עקרונותיה, לא יכולה להרשות לעצמה להפר סטטוס־קוו הקיים מאז כינונה, כאשר כבר אז הת־קבלו הנהגים מימי ממשלת המנדט, כאשר גם אז היו בתי קולנוע סגורים בשבת. זאת לפי עמדה אלה שאין להם הערכה נכונה לחוקי התורה, כי גם לפי חוקים חילוניים יש לשמור על נהלים שנקבעו בעת כינון המדי־נה. יהדות התורה תתקומם נגד כל פירצה בחומת התורה ובקדושת השבת מאיזה גורם שהוא.

חבר מועצת עיריית ירושלים, הרב אברהם יוסף ליזרזון, הגיב אתמול בזעזוע על החלטת השופטת ואמר, כי על אף שהפ־סיקה היתה צפויה מתוך הנסיון המר שיש לנו במדינה הזאת בכל הקשור לנושאים דתיים, אנו נדהמים ואחוזי חרדה לתוצאות וההשלכות הציבוריות של שפיטה זו העומדת בסתירה והתעלמות משוועת ומוחלטת מרצונו של הרוב המכריע בעיר הזאת. החלטה חמורה זו לא רק שלא תביא לר־גיעה בירושלים הזקוקה לכך כאו־יר לנשמה, אלא עוד תחריף ותחמיר את הקרע בעיר. גם לדעת משפטנים לא דתיים, אין כל בסיס הגיוני והצדקה ציבורית לשלול דוקא מרשות מקומית את סמכותה לחוקק חוקי עזר הנוגעים לאורח החיים של התושבים ולאופי הצ־ביון העיר. יחד עם זאת, אפילו חרב חדה ואכזרית מונחת על צוארה של השבת בירושלים, לא נתייאש ונמשיך לקוות ולהאמין, כי תושבי העיר החפצים בכבודה וביקרה של השבת יוסיפו לשמור עליה ולהגן על קדושתה מתוך הכרה ואמונה יהודית עמוקה מבלי להזדקק לחוקי עזר חסרי כוח ותוקף. הנתונים לחסדי שופטים בעלי דיעות והשקפת עולם חילו־נית, אנו בטוחים כי כל נסיונותיהם המבישים והמחפירים של קומץ שונאי דת ופורקי עול להרוס את השבת לא יועילו ולא יצליחו.

קורא לבעלי העסקים בירושלים לא לפגוע בקדושת השבת

מזכיר ארגון סוחרי ירושלים, א. בידיעבים קרא אמש לבעלי עסקים בבירה שלא לפגוע בק־דושת השבת ולא לפתוח את עסקיהם למרות ששופטת בית הדין קבעה שחוק העזר העירוני האוסר פתיחת בתי עסק בשבת אינו תקף.

הוא אמר כי טוב שגם לבעלי העסקים יהיה יום מנוחה שבועי וכמו כן אין לפגוע באופיה המי־חוד של ירושלים "מלבד זה ההפג־נות נגד חילולי השבת יפגעו ממילא בניהול התקין של העס־קים". אמר.

שני אסירים מואשמים בבריחה מכלא דמון

שני אסירים שנמלטו מכלא דמון שבכרמל, מואשמים בק־שירת קשר לבצע פשע ובבריחה מבית הכלא.

עוזרת לפרקליט מחוז חיפה עו"ד נעמי אברמוביץ הגישה כתב אישום לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד שני אסירים תושבי תל־אביב. הם מואשמים בכך שנמלטו מכלא דמון. שם הם מר־צים עונש מאסר.

קולק עתר נגד שמיר בעניין אישור תכנית האיצטדיון בירושלים

ראש עיריית ירושלים טדי קולק עתר אתמול נגד ראש הממשלה יצחק שמיר כממונה בתיק הפנים.

ראש עיריית ירושלים מבקש מבג"צ לחייב את ראש הממשלה לאשר את תכנית האיצטדיון העירוני בשכונת מלחה בירושלים. כמו כן מבקש ראש העיריה מבג"צ להצהיר, כי אם לא יחתום ראש הממשלה על התכנית, הרי התכנית כאילו אושרה וניתן להתחיל בבניה עצמה.

בעתירה, המשתרעת על עשרות עמודים, מגולל ראש עיריית ירושלים את השתלשלות פרשת אישור האיצטדיון בבירה. נטען, כי לאחר שהועדה המחוזית לתכנון ולבניה שמעה 1100 התנגדויות שונות, אושרה תכנית האיצטדיון בשכונת מלחה. התכנית הועברה למשרד הפנים בחודש אוגוסט לאישור ובוצעו התיקונים הנדרשים בתכנית ועיריית ירושלים מסרה את תשובותיה להערות משרד הפנים. למרות זאת, מתעכב אישור התכנית.

העותר טוען, כי ראש הממשלה נמנע מלחתום על התכנית, מחוסר תום לב. זאת, בשל שיקולים פוליטיים. נטען, כי ראש הממשלה פועל בניגוד לכללי מינהל תקין, בכך שאינו מאשר את התכנית.

כתב עתי"ם מציין, כי זו העתירה השניה בנושא האיצטדיון בירושלים. עתירה ראשונה הוגשה בעניין לפני חודשיים על ידי ח"כ צוקר.

העתירה הועברה לעיונו של השופט התורן בבג"צ השופט מנחם אילון וטרם ניתנה כל החלטה ראשונית. (עתי"ם)

מועצות מקומיות ועיריות ערביות פתחו בשביתה

בטענה כי הממשלה אינה מכסה את גרעונותיהן

46 המועצות המקומיות והעיריות הערביות ברחבי הארץ פתחו אתמול בבוקר בשביתה בת שבוע במחאה על כי הממשלה אינה מקיימת למעשה את הבטחותיה לחסל את גרעונותיהן ואינה מעניקה להן כספים לפיתוח כמקובל במגזר היהודי.

איברהים נימר חוסן ראש עיריית שפרעם ויו"ר המועצות המקומיות הערביות מסר לכתב עתי"ם, כי בשלושת הימים הראשונים של השבוע, ישבתו המשרדים של הרשויות המקומיות במגזר הערבי ואילו בשלושת הימים שלאחר מכן, יופסקו הלימודים בבתי הספר בישובים הערביים.

ביום ד' אמורים ראשי המועצות ועובדי הרשויות הערביות לעלות לירושלים, כדי למסור את מפתחות הישובים הערביים למשרד הפנים "שהוא ישבור את הראש", אמר חוסן.

איברהים נימר חוסן אמר עוד, כי לדעתו הממשלה מתייחסת לאוכלוסיה הערבית כאזרחים סוג ב' ובמשך השנה האחרונה הובטח להם עשרות פעמים הן ע"י ראש הממשלה, על ידי מ"מ ראש המ־משלה וכל השרים הנוגעים בדבר, כי יבואו לקראתם לחסל את הגר־עון וכי יקציבו להם תקציבי פי־תוח, על מנת שיוכלו להעניק לתושבים את השרותים להם הינם זכאים על פי החוק.

הוא אמר עוד, כי הועד של ראשי הרשויות המקומיות הער־ביות נענה ביום ב' בשבוע שעבר שלא לקיים שביתה, לאחר שממשרדו של סגן השר דוני מי־לוא, הממונה כיום על המיגזר הערבי במשרד ראש הממשלה, הובטח — לדבריו — כי תוך יום יומיים, יקבלו הרשויות חלק מהכסף על חשבון חיסול הגרעו־נות. הבטחות לחוד ומציאות לחוד, אמר.

כתב עתי"ם מוסר, כי לדברי איברהים נימר חוסן, מגיע גרעון הרשויות המקומיות הערביות לכ־25 מיליון שקלים. (עתי"ם)

מוסדות באבוב קדושת ציון
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
קרית באבוב — בת ים

ברוך הבא

הרינו מקדמים בברכה את פני מעייל ידידנו הדגול, מעמודי התווך של מוסדותינו הקי כשית הי"ה

מוה"ר משה יקותיאל עליאס הי"ו

נאמן בית כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
לרגל בואו לארה"ק להשתתף בשמחת הנישואין של ידידנו עוז ומגדול

מוה"ר יהושע הלר הי"ו

יהי בואו לברכה והצלחה
הנהלת המוסדות

קהל עדת ישורון
קרית ויזניץ בני־ברק

ברכת מזל־טוב נאמנה

שלוחה בזה לידידנו הנכבד איש המעש ורב הפעלים, העסקן הנמרץ והמסור, מראשי הפעילים בועד חידוש והרחבת המקוה בקריתנו

מוה"ר מאיר זומר הי"ו
חבר ועד הקהילה
ולמשפחתו הכב' שיחי'

לשמחת הולדת בנם

יהי"ר שתזכו לרוות ממנו, ומכל יו"ח רב עונג ונחת דקדושה, מתוך שמחת הלב והרחבת הדעת

ההנהלה

מבחר
חנוכיות כסף
במחיר היצרן
כלי כסף
פמוטים גביעים ועוד
שעוני זהב
לחתן וכלה
שרשרות צמידים
מחרוזות פנינים
"שהם"
"אירנשטיין"
ב"ב רח' ר' עקיבא 76
טל. 788947

פירות גאולה
מלכי ישראל 5 (בחצר)
טלפון חדש למשלוחים 384760

פירות היפים והזולים ביותר בעיר יגיעו אליך הביתה במשלוח חינם מחירים לדוגמא:

ענביות יפהפיות	1.20 ש"ח	פלפל בהה פארן	1.70 ש"ח
פלפל בהיר פארן	1.95 ש"ח	סלק אדום	1.70 ש"ח
צנון	1.70 ש"ח	בטטה	1.90 ש"ח
תפו"ע מוזהב גדול	2.08 ש"ח	תפו"ע מוזהב קטן	2.30 ש"ח

תפוזים 2.50 ש"ח

גם כל יתר הפירות והירקות במחירים הנמוכים ביותר בשוק
וכאשר את מזמינה בטלפון את מקבלת סחורה יפה
כאילו בקרת ובחרת את הירקות בעצמך
לא יאומן, אבל תנסו ותווכחו

להתראות

מכירת ענק
של שמלות ערב, שמלות וחליפות ספורטיביות, חליפות סריג, לנשים ונערות
גם מידות גדולות
ממיטב תוצרת חוץ
הערב בשעות 8 עד 10 ברח' חידושי הרי"ם 7 בני ברק

מכירה חגיגה
של בגדי ילדים ונשים
גרביונים, חלוקים
סודרים תוצרת חוץ
מחירים זולים
המכירה היום משעה 11.00 בבוקר עד 8.00 בערב

הדפסת משי, מהודרת,
פרוספקטים מרשימים
לחזות שנה מיוחדים
03-703212
כל עבודות גרפיקה ועימוד ברמה גבוהה — ובמחירים נוחים
עבודות מרוכזות למוסדות בהנחה

הסובייטים עצרו מסורבי עליה שביקשו להפגין במוסקבה

הפגנה של מסורבי עליה, בראשותו של יוסף ביגון נגד הפירסומים האנטישמיים, שנועדה להתקיים אתמול בבוקר במוסקבה לא התקיימה, מאחר וחלק מן המפגינים נעצרו בבתיהם ובמשך החלק האחר הוחזר לביתם ונעצרו שם במעצר־בית. על כך מסרה גבי נאדורני, בשיחה טלפונית ממוסקבה עם שמואל ברקאי מן המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

הגבי נאדורני, בעלה אדוארד ובנם בוריס, משפחת פידיקאים המסורבים מזה חמש שנים, קיבלו בסוף השבוע סירוב נוסף.

יוסף ביגון הודיע, כי לאחר שבסוף השבוע הותרה עלייתו של בנו — כל המשפחה תעלה בהקדם לישראל. "אנחנו נעלה בהקדם דרך בוקרשט" — אמר יוסף ביגון בשיחה טלפונית ממוסקבה, אור ליום א' בשעה 1 אחר חצות. אתמול נמסר כי הטלפון בביתו של ביגון נותק.

מדענים מסורבי עליה ידונו על אמתלת "הסודיות"

עשרות מדענים מסורבי עליה יתכנסו היום בביתו של אסיר ציון לשעבר ולדימיר קיסליק במוסקבה.

נושא הסמינר שיימשך שלושה ימים, יהיה בבעיית "הסודיות" כנימוק לסירוב לעליה וכל היבטיה, לרבות אודות המקובל בתחום זה במערב לגבי "סודיות" שהתיישנה.

המדענים יתכנסו כל יום בביתו של אחד המדענים והסיכום יערך בביתו של ולדימיר קיסליק. (עתי"ם)

בג"צ הוציא צו ע"ת בעניין הפעלת רשות השידור

בג"צ הוציא צו על תנאי המור־רה לרשות השידור לנמק בתוך 15 יום, מדוע לא תפעיל את סמ־כותה ותגרום לכך ששידורי הרדיו והטלויזיה יתחדשו לאל־תר, על פי חוק רשות השידור.

את הצו הוציאו השופטים משה בייסקי, אברהם חלימה ואליהו וינוגרד, לעתירתו של עו"ד יהודה גרניט מתל אביב. העותר טען באמצעות עו"ד שמעון שובר, כי חובתה של רשות השידור לקיים את השידורים, למרות שביתת העובדים העיתונאים של הרשות. זאת, מאחר וחוק רשות השידור מחייב אותה לשדר.

במהלך הדיון נשאל בא כח העותר על ידי השופטים, אם אכן אין בעתירתו משום התערבות בסכסוכי עבודה, שבהם אין בג"צ מתערב. בתשובתו, אמר ב"כ העותר, כי המדובר במקרה מיוחד של רשות מונופוליסטית, הפועלת על פי חוק המחייבה לשדר. את השידורים ניתן לקיים, טען בדיון, באמצעות עובדים קבלניים ולא באמצעות העובדים העיתונאים.

בא כח המדינה ביקש מבג"צ לדחות את העתירה על הסף, מאחר ומדובר בסכסוך עבודה. הוא אמר, כי נעשים מאמצים לקיים את השידורים, אך במצב הנוכחי, הדבר בלתי אפשרי, מאחר ולא הצליחו להגיע להסדר עם העובדים.

השופט בייסקי העיר כתגובה, כי מצב זה של הפסקת השידורים יכול להימשך עד אין קץ.

השופטים יצאו להפסקה קצרה שלאחריה הודיעו, כי יצא צו על תנאי, המחייב את רשות השידור להשיב על הטענות שהועלו בע־תירה. מועד לדיון הבא ייקבע לאחר קבלת תגובת רשות השידור.

שני תושבי גוש קטיף מערערים על הצוו נגדם

שני תושבי נווה דקלים בגוש קטיף, שהוחשדו לאחר שנרצחה התלמידה בדיר אל בלח בפת שנגעמה מכונית המתנחלים שר רינין בבית המשפט המחוזי בבאר שבע על החלטת שופט שלום באשקלון המחייבת אותם לשהות במלון באשקלון והאוסרת עליהם את הכניסה לרצועת עזה עד יום ה.

המערערים הם מנחם הלחמי, בן 31, מנהל המדרשה בנווה דק־לים, ואבנר שמעוני, בן 31, מזכיר המועצה האזורית חוף עזה.

המערערים טוענים, שמבקשת המשטרה עצמה להארכת צוו ההרחקה שלהם עולה, שהמשטרה החליטה להגיש נגדם כתבי אי־שום, עוד לפני שנשקלו הראיות שהיו נגדם.

המערערים טוענים, כי לפי גירסת המשטרה הגיע רוצח התלמידה במכונית "סובארו" בעלת "מטאלי", אך מילה זו מצ־יינת סוג של חומר צביעה ולא את תאור הצבע, לכן אין במונח זה משום זיהוי. הספרות 53, שניראו על לוחית הרישוי של המכונית החשודה, אינן סימן זיהוי, כיוון שבישראל יש כ־6000 מכוניות "סובארו", שלהן צרוף ספרות כזה.

המערערים מוסיפים, שתאור החשוד ברצח, שנמסר על ידי עד־ראיה ואשר תואם כאילו את מראהו של בית הלחמי, הינו כל־לני ויכול להתאים לאלפי אנשים אחרים.

להלן טוענים השניים, שכל הבדיקות הבאליסטיות אשר ערכה המשטרה העלו, שאין להם כל קשר להריגת הנערה. הם מוכי־שים בהחלטת בית המשפט באש־קלון נאמר, שהחשדות הקשים אותם להריגה הם קלושים ביותר. נוסף לכך אישור עדים רבים את גירסת האליבי של שמעוני ובית הלחמי.

לדבריהם, ביקשה המשטרה את הארכת מעצרם בגין הריגה "בעקבות" אירוע הפרות הסדר בכביש דיר אל באלח, בעוד שמקריאת פרטי כל הדיון עולה, שההריגה התבצעה קודם להפרות הסדר ולא בעיקבותיהן. (עתי"ם)

לביהמ"ש סמכות לדון את ואנונו

בבית המשפט המחוזי בי־רושלים ניתן אתמול אחר הצהר־יים פסק הדין של בית המשפט במשפט הזוטא שניהל מרדכי ואנונו.

אתמול התכנס הרכב בית המשפט הדן בעניינו של מרדכי ואנונו בחשאיות גמורה וקיים דיון שארך כשלוש שעות. במהלך דיון זה הוקרא פסק הדין של "משפט הזוטא" וסמוך לשעה 7 בערב הסתיים הדיון. השופטים איפשרו לפרסם את עיקרי פסק דינם.

בית המשפט דחה את טענתו של מרדכי ואנונו אשר טען כי אין סמכות לשפוט אותו בישראל, מאחר והובא לארץ באופן בלתי חוקי. בית המשפט פסק כי בסמ־כותו לשפוט את מרדכי ואנונו למרות טענתו כי הובא ארצה באופן בלתי חוקי ולמעשה מטוסף. (עתי"ם)

הדיון בבג"צ בעניינו של ויליאם נקש:

ביהמ"ש דחה את הדיון בבקשת ההסגרה עד מועד פסיקת ביה"ד הרבני בשבוע הבא

בג"צ ידון בבקשת היועץ המשפטי לממשלה לבטל את צו עכוב היציאה מן הארץ שהוצא בבית הדין הרבני נגד ויליאם נקש, רק אם יאריכו הדיינים את הצו מעבר לד' בכסלו.

חמישה שופטי בג"צ דנו אתמול במשך שעות ארוכות בע־תירתו של היועץ המשפטי למ־משלה נגד בית הדין הרבני האזורי בירושלים בעניינו של ויליאם נקש.

היועץ המשפטי לממשלה ביקש מבג"צ לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ נגד ויליאם נקש שהוצא על ידי בית הדין הרבני, לבקשת אישתו.

ראשית הדיון בבג"צ הוקדש לשאלה, האם יש טעם בדיון בעת־ירה, לאור העובדה שבית הדין הרבני קבע, כי תוקף הצו יסתיים בד' כסלו, בעוד כשבוע ימים.

בא כוחה של גבי נקש עו"ד שלמה מירון הצהיר בפני בג"צ, כי הוא לא יבקש להאריך את תוקף הצו מעבר לתאריך שנקבע על ידי בית הדין. זאת, מאחר ונקש התחייב בהסכם, להפקיד גט לאשתו ביום חמישי הקרוב.

באת כוח המדינה טענה, כי יש מקום לקיים את הדיון המשפטי "מנסיוננו בפרשה, הכל יכול לק־רות. לדעתנו, מבחינת בית הדין הרבני — אין בהחלטתו משום סוף פסוק", אמרה באת כוח המ־דינה.

עו"ד מירון ועו"ד הולנד רוט בא כוחו של ויליאם נקש עצמו האשימו בדבריהם את היועץ המשפטי לממשלה, בכך שהוא בא לבג"צ בחוסר נקיון כפיים. לטענתם, לא הציג היועץ המשפטי לממשלה את ההסדר שהושג עם משרד המשפטים הצרפתי, לפיו ישפט נקש בצרפת וירצה את עונשו בארץ.

השופטים קבעו, כי טענה זו אינה רלוונטית, מאחר וההסדר אם הושג, אינו קשור לעובדה, אם בית הדין הרבני האזורי בירושלים פעל בסמכות ואם לאו — שזהו מוקד העתירה.

עו"ד רוט המשיך לפרט את פרטי ההסדר שהושג, לטענתו, לריצוי עונשו של נקש בארץ, אם יורשע בצרפת, למרות הערת בית המשפט, כי טיעונים אלה אינם רלוואנטים לעתירה. לטענתו, המצב החוקי הקיים מאפשר זאת והוא הפנה את שופטי בג"צ לחוות דעת בנושא זה שחיבר ד"ר אמנון גולדנברג, התומכת בגישה שריצוי העונש בארץ — אפשרי. חוות דעת זו צורפה לטיעונים בכתב שהגיש עו"ד רוט. עו"ד רוט קרא לבג"צ לדחות את העתירה, בטענה שמרשו כבר התחייב לתת גט לאישתו. לטענתו, פעל בית הדין הרבני בסמכות, לא פגע בצו ההס־גרה, אלא ניסה למצוא פתרון לבעיה האישית שהתעוררה אצל בני הזוג.

באת כוח המדינה עו"ד גילי אורד פותחה את דבריה בדרישה מבאי כוח הזוג נקש להתנצל על דבריהם כלפי היועץ המשפטי לממשלה שפעל כביכול בחוסר נקיון כפיים, בהגישו את העתירה. היא אמרה, כי אין כל בקשה של צרפת לפיה נקש ירצה את עונשו בארץ ואין כל הסדר כזה, לריצוי עונש בארץ, אם יורשע בצרפת. לכן, לא יתכן שתועלה טענה שה־יועץ המשפטי לממשלה פעל בחוסר נקיון כפיים.

היא טענה בדיון, כי צו ההסגרה גובר על צו עיכוב היציאה מהארץ. הצו שניתן נגד המדינה, הוא צו שניתן בניגוד לחוק. על כן, דינו של צו שניתן על ידי בית הדין הרבני להתבטל. השופטים שאלו האם אין מקום לפנות לבית דין רבני לערעורים ולבקש ממנו לבטל את הצו. באת כוח המדינה עו"ד גילי אורד השיבה, כי מאחר ומדובר בחריגה מסמכות של בית הדין הרבני, הפניה היא לבג"צ ולא לבית דין רבני לערעורים. היא ביקשה מבג"צ לקבוע, כי הצו ניתן בחוסר סמכות ועל כן — דינו להתבטל.

שופטי בג"צ, הנשיא מאיר שמגר, המשנה לנשיא מרים בן פורת, מנחם אילון, דב לוין וגב־ריאל בך שישבו בדיון, יתנו — כאמור — את החלטתם, רק אם יאריך בית הדין הרבני את צו עיכוב היציאה מהארץ, מעבר לשבוע הבא. (עתי"ם)

מתחזה ל"בעל תשובה" סוחט כספים בעורמה מתוחכמת מאנשי ירושלים

מאת סופר "המודיע"

אנשי ציבור ואורחים תמימים נפלו קרבן בידי צעיר מוכשר המציג עצמו כ"בעל תשובה" ומבקש את עזרתם בשם "שולחיו" — אישי תורה ידועים בעולם התשובה.

סופרנו מוסר, כי הצעיר נוהג להיטפל לאנשי עסקים חרדים והוא מבקש הלוואות או תרומות, כנציג מישיבות בעלי תשובה בירושלים. נמסר כי ה"עובה" הוא בעל כושר שכנוע רב ונוקט באמצעים מתוחכמים כדי להפיל ברשתו אורחים בעלי רצון טוב.

המתחזה גם נהג לפעמים להחזיר הלוואות באמצעות ש"יק העולה על סכום ההלוואה ועוד מבקש עודף... כן מציג פנקסי קבלות ממוסדות לבעלי תשובה שאינם קיימים כלל.

לסופרנו הגיעו תלונות בתקופה האחרונה על מעשים וגניבות מבתים, ע"י הסובבים בעיקר בשכונות החרדיות ומעוררים רחמים וחמלה, כאשר הזהות של האנשים האלה מסתתרת מאחורי "בעלי תשובה" והתחזות לחרדים.

עסקנים בירושלים ביקשו מהציבור החרדי לעמוד על המשמר ולא להיגרר מאנשי דלא מעלי, המנצלים את הרצון הטוב של אנשי ירושלים לעזור ולהושיט עזרה, אך הדגישו כי חובת הציבור לנקוט אמצעי הזהירות ולנקוט בכלל של "כבדהו וחשדהו".

וורטהיימר נסוג מהחלטתו לרכוש את מנועי בית שמש

צוות מיוחד באוצר בודק המשך המגעים עימו

מאת סופרנו הכלכלי

הממשלה התייחסה אתמול לנושא העיכוב בהעברתו של "מיפעל מנועי בית שמש" לתע־שיין סטף וורטהיימר.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי קבל, וציין כי הממשלה החליטה לפני 5 חודשים, בעניין העברתו של המיפעל לוורטהיימר. ואולם, חרף החלטה זו, הרי שלא היתה כל התקדמות בפועל ולמעשה לא היה קשר עם וורטהיימר, שהמ־משלה החליטה למכור לו את המיפעל. יעקבי ציין שיש להקים צוות שיסיים עבודתו בתוך שבוע ועל כך ידווח בישיבת הממשלה הבאה.

שר האוצר משה נסים הגיב, באומרו כי הוא מצדד בהעברת המיפעל לוורטהיימר וכי צוות מיוחד, שיעמוד לצידו של ביורא גזית, שמונה בעבר לבדוק הנושא, ימשיך בימים הקרובים בפעולתו.

יצויין כי סטף וורטהיימר פנה בסוף השבוע אל שר האוצר והו־דיע על כוונתו לסגת מרכישת המיפעל. הוא אמר כי לא יקנה את המיפעל מאחר ואין לו כוח לסחבת של האוצר. הוא אמר, "שנה חיכיתי שהממשלה תפנה אלי בנושא ותסכם דברים ואולם, בפועל, אף אחד לא פנה אלי ומזה למעלה מחצי שנה לא דיברתי עם איש בנושא".

במשרדים הכלכליים ציינו אמש כי למרות הודעתו של וור־טהיימר התקווה שזוהי אינה הודעה סופית וכי בקרוב תושלם העברת המיפעל לידיו.

עיצומי האחיות יחייבו צמצום מספר המאושפזים

לקראת הסכם עם רופאי קופ"ח

"מנהלי בתי חולים, שלא ישתתפו פעולה ולא יערכו לצמ־צום מספר המאושפזים בבתי החולים, יעמדו במצב שמחלקות יאוחדו עקב מחסור באחיות, ואחיות יועברו ממחלקה למחל־קה.

בבתי החולים הגדולים תיפגע מערכת האישפוז תוך עשרה ימים, וקיצור שבוע העבודה של האחיות יביא למחסור חמור בצוותי סי־עוד".

על כך מסר, יו"ר חטיבת הא־חיות בבתי החולים, בשיחה עם כתב עתי"ם ביום העבודה הרא־שון, שהאחיות הפעילו לפי סידור העבודה החדש של 36 שעות בשבוע.

במשך היום הראשון להערכות החדשה של האחיות התקיימו בבתי החולים ברחבי הארץ אסי־פות ודיונים בין נציגי האחיות, הנהלות בתי החולים והאחיות האחראיות. בכל בית חולים נערך סידור עבודה שבועי חדש, כאשר כל משמרת היא בת 6 שעות בלבד.

מטה חטיבת האחיות ישב בתל אביב קיבל דיווחים מהשטח, ודפי הסבר חולקו לאחיות כיצד לעבוד.

הסכם עם רופאי קופ"ח

נציגי רופאי בתי החולים של קופת חולים זומנו לפגישה מחר בבוקר עם הנהלת קופת חולים כדי לקבל לידיהם את נוסח ההס־כם, שנוסח וגובש בהנהלה.

רופאי בתי החולים העריכו, כי יידרש להם יום או יומיים לעיין בסעיפי ההסכם ולהתייעץ עם פרקליטם עו"ד שמהוה קיימו.

הרופאים הביעו תקווה, כי ההסכם ייחתם ככל הנראה בימי־ים הקרובים, אם לא יהיו בו שינויים מיוחדים (עתי"ם).

● וינה — נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, קיבל אתמול לשיחה את ראש אש"ף, יאסר ערפאת, ערב צאתו של צ'אושסקו מבו־קרשט לביקור במצרים (ע"ר).

העבודה בנמל אשדוד לתיקנה

אחרי עיצומים שנמשכו 11 יום ושגרמו שיבושים חמורים למשתמשים בנמל אשדוד, חזרו אתמול פועלי התפעול לעבודה תקינה. כזכור חתמו עמיתיהם בנמלי חיפה ואילת עוד ביום ד' הסכם עם הנהלת רשות הנמלים ושבו לעבודתם.

אתמול בבוקר קיימו עובדי הציוד הכבד אסיפה, שמעו את הסברי הועד ושבו מיד לעבודה, בעוד שהסוורים המשיכו את אסיפתם זמן ממושך יותר ובמ־הלכה היו ויכוחים וחילוקי דעות אולם לבסוף חזרו לעבודה, תוך שהם מייפים את כוחו של הועד לנהל את המו"מ בהקדם. עובדי הנמלים קיבלו תוספת שכר של 21 אחוז תמורת מחוייבות להת־ייעלות בכל תחומי התיפעול.

לפרשת העיצומים בנמלים התלוותה גם פניה לבית הדין האיזורי לעבודה ובדיון שהתקיים בסוף השבוע שעבר, בפעם הש־ניה, קבע בית הדין תשלום של אלף ש"ח לכל יום של המשך העיצומים על הועד ועוד 500 ש"ח לכל אחד מהחברים, אם לא תתחדש העבודה. הקנס לחובת עובדי נמל אשדוד, כפי שנמסר, הוא כ־6000 ש"ח. (עתי"ם)

הועדה לעניני שמיטה בני ברק ת"ו

הודעה

הננו להודיע כי היום יום שני ב' בכסלו תשמ"ח תתקיים אי"ה

חלוקת פרי הדר

במקומות ובזמנים דלהלן:

1. כפר הישיבה	משעה 10 עד 14
2. רמת אהרן רח' השומר 54	10 עד 14
3. רבי עקיבא 54	16 עד 19
4. רח' רשב"ם ליד ביהכ"נ לדרמן	16 עד 19
5. רמת אלחנן - רח' אבני נזר	16 עד 19

בס"ד
בית מדרש להלכה בהתישבות

הודעה משמחת

הננו שמחים להודיע לציבור שומרי השביעית כי בעזהי"ת התחלנו לחלק פרי הדר בתנובת החלוקה שלנו — ממשק יסודות, מאוצר ב"ד בראשות הרה"ג רבה"צ קלין שליט"א

ההסדרים בתנובת החלוקה נעשו בהתייעצות עם רבותינו גדולי התורה שליט"א

להלן רשימת הלקים של תנובת החלוקה בהן מחולקת פירות הקדושים בקדושת שביעית, ויין מאוצר ב"ד בראשות הגרי"נ קלין שליט"א

בנעה שאול: ביהכנ"ס הפגי, הרב חיספיס, 810290
בית וגן: משפ' בן ישר, החיד"א 18, 424988
משפ' מיליס, מיכלין 18 רק פרי הדר
מעלות דפנה: משפ' ויצמן, פנים מאירות 13, 534656
אזור: משפ' כץ, סורוצקין 16, 537113
גאולה: משפ' אילמן, תורת חסד 2 כ"ב, 818013 (פירות)
ארזי הבירה: משפ' גולדבלט, ארזי הבירה 47, 824724
[illegible]
משפ' דיקשטיין, מעגלי הרי"ם 138, 810290
כולל קודשים (יין)
רמות ב': מו"ן — קופמן 4 — פרי הדר
רח' קופמן 6, יין
רמות ד': גרוזנסקי, הנביא 16 — יין
רמות פולין: משפ' סובל, תפארת רמות 81/2, 868866

1) החלוקה מתבצעת בדרך כלל ביום ד'.
שעות החלוקה, ושאר הפרטים מתפרסמים בלוחות המודעות בכל שכונה.
2) אין לנו כל אחריות על תוצרת המחולקת שלא על ידי תנובת החלוקה הכללית.

בברכה
מוכירות ביהמ"ד

הקלטת המבוקשת
ביותר בחנויות
"קול רנה"
ברסלב מס' 1

מכירה חד־פעמית
של סריגים וסוודרים תוצרת, ושמלות, מעילים־ילדים, הכל עד גיל 14, הכל תוצרת, המכירה תתקיים בשעות 8 — 10.30 בערב

בכל מקום, ובכל זמן
עם הקלטת החדשה
"בני הישיבות בשמחה של תורה"
עיבוד: חיים בנט
סולן: אריה גלזר
להשיג בחנויות המובחרות

הגיע מבחר חדש
של חולצות וחליפות
סריגים ושמלות
אלגנטיות לחתונות
המכירה מתקיימת
כל יום א' ב' וד'
מ־8 עד 10 בערב. ברח' סורוצקין 35 ב' כניסה ב' דירה 53 (ע"י הבית מרקחת) י־ם.

איזסטלטור
03-799996

אברך בעל נסיון
עם כושר הסברה
מקבל תלמידים
לשיעורים פרטיים
טל: 03-705988

פינוקיו - עילית
היום וביום רביעי
פתוח מ־10.00 עד 5.00 רצוף
חצאיות חורפיות
במבחר
בר אילן 20 בנין תעשייה י־ם

מהיר ירושלים
285103/4.83 מא"ש
מבצע החודש
אוטובוס מפואר לחתונה באיזור גוש דן 300 ש"ח מיניבוס 200 ש"ח

בקשו קלפים ומדבקות
"חנוכה"
"חבקוק" מלכי ישראל
14 רח נ.ב. המכיוון מובחרות

מכירה
חד פעמית
של שמלות וג'קטים
אלגנטיים מארה"ב
לנשים ולנערות
תתקיים היום ומחר
בשעות 22:00-20:00 ברח' השלושה 23 קומה ב' בני־ברק